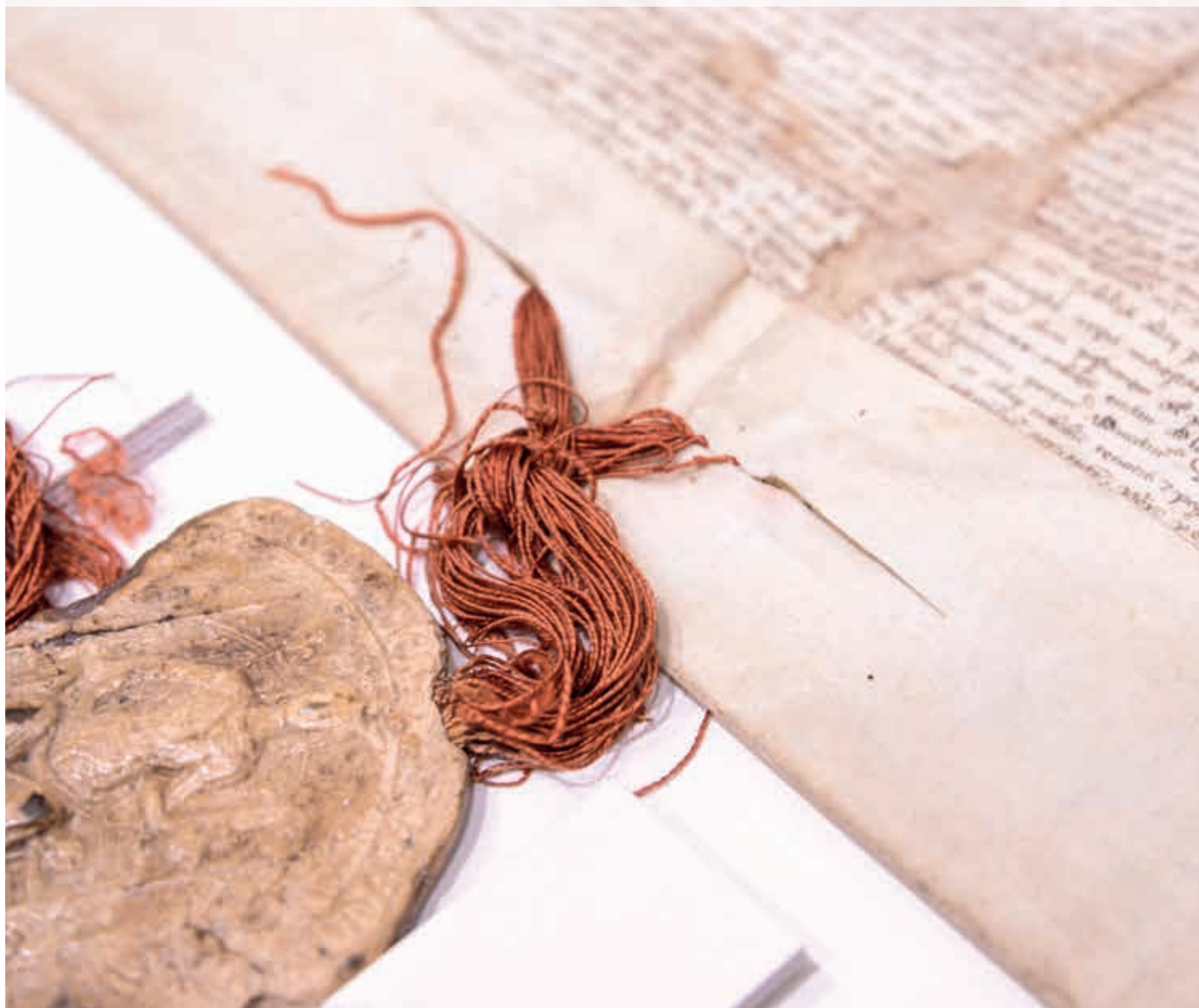

bONUM PUBLICUM

06

NKE, AZ ÉRTÉKEK
EGYETEME

Interjú Prof. Dr. Patyi Andrással

45

EGY IGAZI SZAKMAI
ÉS EMBERI KÖZÖSSÉG

Interjú Prof. Dr. Kis Norberttel

49

45 ÉVES A RENDÉSZETI
FELSŐOKTATÁS

LUDOVIKA

SZABADEGYETEM

A nagy sikerre való tekintettel a 2016/2017-es tanév során ismét elindult a Ludovika Szabadegyetem, ezúttal tematikában is igazodva a Széchenyi emlékéhez. A tudományos ismeretterjesztő programsorozat továbbra is nyitott az egyetem polgárai és a külső érdeklődők számára, az előadások pedig a megszokott menetben, keddenként 18 órától, a Ludovika Főépület Egyed István termében hallhatók.

Program:

- Október 25.: Prof. Dr. Gergely András: *Széchenyi mint író*
- November 8.: Prof. Dr. Oplatka András: *Széchenyi levelezése*
- November 15.: Dr. Horváth Attila: *Széchenyi és a közszolgálati ethosz*
- November 22.: Prof. Dr. Halmai Péter: *Hitel és hitelesség. Széchenyi időszerűsége*
- November 29.: Prof. Dr. Padányi József: *Vízszabályozás a reformkor óta*
- December 6.: Prof. Dr. Kerecsi Klára: *„Mindenki egyenlőn áll a törvény ótalma és súlya alatt” Széchenyi és a büntetőjogi reformmozgalom*
- December 13.: Dr. Csorba László: *Széchenyi és a döblingi évek*

Ludovika Szabadegyetem – Legyen nyitott a tudásra!

További információ és regisztráció:
www.uni-nke.hu/szolgáltatások/ludovika-szabadegyetem

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

13

Ötödik tanévet kezdte meg a Nemzeti Közszolgálati Egyetem, amely szeptember 5-én tartotta tanévnyitó ünnepségét a Ludovika Főépület kápolnájában. Az állami és egyetemi vezetők részvételével megtartott rendezvényen az elsőéves hallgatók esküvételével professor emeritusi címek átadására is sor került. Az idei tanévben több mint 1800 fiatal kezdte meg tanulmányait az intézményben.

06

NKE,
az értékek egyeteme
Interjú Prof. Dr. Patyi Andrásal

19

Évkezdés, kicsit
másképp

52

1956
A magyar szabadság éve

37

Az Alaptörvény egy nemzet
közös vállalkozása

TARTALOM 2016. OKTÓBER

02 MOZAIK	21 ÁTFOGÓ KÖZSZOLGÁLAT-FEJLESZTÉS AZ NKE-N	37 AZ ALAPTÖRVÉNY EGY NEMZET KÖZÖS VÁLLALKOZÁSA
06 NKE, AZ ÉRTÉKEK EGYETEME - INTERJÚ PROF. DR. PATYI ANDRÁS REKTORRAL	25 45 ÉVES A RENDÉSZETI FELSŐOKTATÁS	42 25 ÉVES AZ INTERNET
11 TANÉVKEZDÉS AZ NKE-N	28 JELENTŐS FEJLESZTÉS ELŐTT ÁLL AZ EGYÉVES KATONAI REPÜLŐ INTÉZET	45 EGY IGAZI SZAKMAI ÉS EMBERI KÖZÖSSÉG
14 SZÉCHENYI 225 - A „LEGNAGYOBB MAGYARRA” EMLÉKEZÜNK	31 RENDÉSZETI SZAKEMBEREINK NEMZETRŐZILEG IS RENDKÍVÜL ELISMERTEK	48 EGY VEZETŐ A MAGYAR LÁNGLOVAGOK KÖZÖTT
17 AZ ALKOTMÁNYOZÁS DILEMMÁI	35 A POZSONYI EU-CSÚCS UTÁN	52 1956 - A MAGYAR SZABADSÁG ÉVE
19 ÉVKEZDÉS - KICSIT MÁSKÉPP		56 AJÁNLÓ

Sikeresen habilitáltak

a közbeszerzések joga, a közigazgatási jog európaizálódása, valamint a közjog és közigazgatás. Habilitációs előadásában a közigazgatási és a hatósági eljárás újraszabályozásáról beszélt, míg az azt követő vitában a hazai közigazgatási eljárás neuralgikus pontjairól volt szó. Koller Boglárka a NETK dékáni feladatai mellett az Európa-tanulmányok Tanszék tanszékvezető docense, valamint az NKE

A Nemzeti Közszolgálati Egyetem két oktatója is sikeresen teljesítette a habilitációs eljárás követelményeit szeptemberben. Dr. Boros Anita, az ÁKK Általános Közigazgatási Jogi Intézet egyetemi docense és Dr. Koller Boglárka, a NETK dékánja számára ezzel megnyílt az út az egyetemi tanári kinevezés felé.

Az NKE Közigazgatás-tudományi Doktori Iskola témavezetőjeként, valamint a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium helyettes államtitkáraként is tevékenykedő Boros Anita kutatási területe a közigazgatási eljárásjog,

Közigazgatás-tudományi és az ELTE Politikatudományi Doktori Iskolák témakiírója is. Kutatói munkájában az európai integráció történetével és elméleteivel, az uniós kormányzással és szakpolitikákkal, a differenciált integrációval, a nemzeti szupra- és szubnacionális identitások összefüggéseinek vizsgálatával foglalkozik. Szerdai habilitációs előadásában az Európai Unióban megjelenő differenciált integráció különböző formáiról szolt, míg az azt követő vitában az EU kihívásai és az arra adott lehetséges válaszok kerültek szóba.

Bevonultak

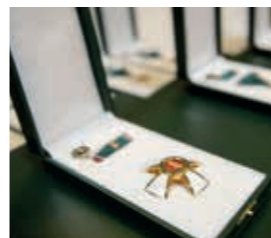
Augusztus végén 117 elsőéves honvédtisztjelölt kezdte meg az alapkiképzést Szentendrén. Az MH Ludovika Zászlóaljhoz való bevonulásukat és „beöltözésüket” követően tizennégy héten keresztül az Altiszti Akadémián sajátítják majd el leendő hivatásuk alapvető fogásait. A Hadtudományi és Honvédtisztképző Karra felvett hallgatók számára orvosi vizsgálatot, kötelező drogtesztet, valamint az egyenruha és felszerelés átvételével vette kezdetét a katonaelet. Az NKE hallgatói az altisztjelöltekkel közösen vágta neki a november végéig tartó programnak, amit mindenkinek végig kell csinálni, aki a civil életből érkezik a Magyar Honvédséghez. Az újoncok ez idő alatt sajátítják el az alapvető katonai ismereteket, amelyek ahhoz szükségesek, hogy pályafutásuk során megállják a helyüket a rendszerben. Megtanulnak szabályosan felöltözni, elsajátítják az alapvető alaki fogásokat, mozdulatokat, megismerik a szolgálati szabályzatot és a honvédelmi törvényt. Az általános katonai kiképzés keretén belül pedig különböző lögyakorlatokat végeznek, és számos egyéb, munkájukhoz nélkülözhetetlen gyakorlati ismerettel gazdagodnak a tényleges egyetemi képzésük megkezdése előtt.

Emlékkötettel köszöntötték a „tanáruat”

Magyarország Európában, Európa a világban – ez a címe annak az emlékkötetnek, amellyel Prof. Dr. Gazdag Ferencet, a Nemzetközi és Európai Tanulmányok Kar munkatársát köszöntötték 70. születésnapja alkalmából. „Mindannyian, akik itt vagyunk, Gazdag tanár úr kutatói-oktatói szellemi hálózatához tartozunk. Jómagam is az Ő »gyermekei« vagyok” – mondta az emlékkötet bemutatóján Dr. habil. Koller Boglárka egyetemi docens, a könyv egyik szerkesztője. A zsúfolásig megtelt teremben a NETK dékánja személyes hangvételű beszédben szolt arról, hogy számára Gazdag Ferenc testesíti meg azt a professzortípust, amely sajnos már kihaltban van: „Tőle kapjuk meg azt, amire a tudományos közegben való fejlődésünkhöz szükségünk van: a munkánkkal kapcsolatos véleményeket, sokszor kritikákat.” Koller Boglárka szerint a most 70. születésnapját ünneplő professzor mindig figyel a fiatalabb kollégáira, és tanáccsal látja el őket munkájuk során. „Számomra Ő a »tanárúr«, így egybeírva, kisbetűvel” – fogalmazott a dékán, aki továbbra is számít a karon Gazdag Ferenc aktív munkájára. A 400 oldalas emlékkötetben 33 tanulmány kapott helyet négy nagy fejezetben. Ezek olyan fontos témákat mutatnak be, mint például az európai integráció története, Magyarország múltja és jelene a világban, valamint a jövő nemzetközi perspektívái.

Rangos állami elismerést kapott az NKE rektorhelyettese

Dr. Kis Norbert rangos elismerésben részesült az állami ünnep alkalmából: Áder János köztársasági elnök – a miniszterelnök előterjesztésére – a Magyar Érdemrend lovagkeresztjét adományozta a Nemzeti Közszolgálati Egyetem nemzetközi és tudományos rektorhelyettesének, amelyet ünnepélyes körülmények között Trócsányi László igazságügyi miniszter adott át. Kis Norbert az NKE létrehozásában végzett meghatározó jelentőségű, valamint az intézmény

sikeres működtetését sokrétű tudásával és szakmai tapasztalatával szolgáló, kimagaslóan eredményes munkája elismeréseként részesült a kitüntetésben. Az NKE rektorhelyettese 2011-ben miniszteri biztostként koordinálta az egyetem alapításának és létrehozásának folyamatát, vezette azt a tárcaközi munkacsoportot, amely többek között előkészítette az egyetem megalapításának és átalakulásának részletes szabályait tartalmazó törvényjavaslatot, az NKE-vel kapcsolatos fenntartói jogokra, finanszírozásra, az egyetem irányítására, szervezetére és működésére, valamint az oktatók és a hallgatók jogállására vonatkozó speciális szabályozás tervezetét. Ekkor indult el az a tudatos építkezés, amelynek az eredményei ma már jól láthatók.

Bokrétáünnep

Befejeződött a Nemzeti Közszolgálati Egyetem új oktatási épületének szerkezetépítése, amelyet a megrendelő egyetem vezetői és a kivitelező konzorcium képviselői évszázados hagyományokat követve bokrétáünnepséggel köszöntöttek.

„Aki ezt az épületet felépítik, egyetemet építenek. Aki egyetemet épít, jövőt épít” – mondta köszöntőbeszédében Prof. Dr. Patyi András, az egyetem rektora, hozzátéve, hogy ez az ünnepség az egyetlen alkalom, amikor az épületen dolgozók és majdani használói találkozhatnak egymással. Karakas János, a PBE Építő Kft. ügyvezetője az épület állapotáról adott tájékoztatást a jelenlévőknek. A munkálatokat 2015. december 9-én kezdték meg, és idén szeptember 9-i határidőre befejezték a szerkezetépítést. Ezalatt több mint hatszáz cölöpöt és tizennégyezer köbméter betont használtak fel. A köszöntők után az egyetem vezetői, a kivitelezők képviselői és az épületen dolgozó munkások is szalagokat kötöttek a bokrétafára, amelyet végül daru emelt az épület legmagasabb pontjára. A Nemzeti Közszolgálati Egyetem új oktatási épülete a West Hungária Bau Kft., az Épkar Zrt. és a PBE Építő Kft. konzorciumában készül, várható átadása 2017 őszén lesz.

Lehetséges együttműködés a Georgiai Egyetemmel

A Nemzeti Közszolgálati Egyetemre látogattak az amerikai University of North Georgia (UNG) képviselői 2016. szeptember 5–6-án, hogy a lehetséges együttműködési területekről tárgyaljanak Dr. Kis Norbert nemzetközi és tudományos rektorhelyettesével, valamint a Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar (HHK) és az Államtudományi és Közigazgatási Kar (ÁKK) képviselőivel. Az UNG képviselői elsősorban a kiberbiztonság és kibervédelem témájában egyeztettek az NKE képviselőivel. Anthony E. Fritchle ny. alezredes, a Globális Kapcsolatok Központ társigazgatója mellett Dr. Bryson Payne, a Kiberművelési Oktatási Központ igazgatója tett látogatást az intézményben. A beszélgetések során felmerült az UNG részvétele a 2017 áprilisára tervezett, az NKE és az Európai Biztonsági és Védelmi Akadémiával együttműködésben megvalósuló nemzetközi kiberbiztonsági és kibervédelmi kurzuson. Az egyeztetések során a hallgatói és oktatói, illetve a szakmai gyakorlati csereprogramok kerültek szóba elsődleges együttműködési területeként, amelyek nem kizárólag kadétkok, de a civil hallgatószámára is lehetőséget jelentenek.

Sok milliárd forint az Erasmus+ programra

Az Erasmus+ program keretében idén 340 oktatási és képzési területen megvalósuló projekt nyert támogatást Magyarországon. Az uniós program koordinálását végző közalapítvány adatai szerint az oktatási intézmények összesen mintegy 8,7 milliárd forintot fordíthatnak ezeknek az együttműködéseknek a megvalósítására, amely 14 ezer ember nemzetközi tapasztalatszerzését teszi lehetővé a köznevelés, a szakképzés, a felsőoktatás és a felnőtt tanulás területén. Csaknem 8 ezer magyar diák és hallgató mellett 5300 pedagógus, oktató és oktatási szakértő, valamint 670 intézményi munkatárs és diákokkal utazó kísérő vehet részt a programban. Az Erasmus+ a legjelentősebb, nemzetközi együttműködések támogatására szolgáló európai uniós program, amely az oktatás minden szintjén kínál nemzetközi együttműködési lehetőségeket. Egyre többen használják ki a stratégiai partnerségekben rejlő lehetőségeket is. A támogatott pályázatok közül 106 olyan együttműködés valósulhat meg, amelyben több ország óvodái, iskolái vagy felsőoktatási szereplői dolgozhatnak együtt más oktatási intézményekkel, szervezetekkel vagy akár cégekkel. Jövőre a program költségvetése várhatóan 15 százalékkal nő, ami a pályázatok számának további emelkedésében is megmutatkozik majd.

Továbbra is népszerű a diploma

A középiskolás diákok szülei szeretnék, hogy gyermekük továbbtanuljon egy felsőoktatási intézményben: átlagosan tízből hét megkérdezett válaszolt így, de a szülők fele egyelőre nem tudja, miből fogja fedezni a költségeket – derült ki a Provident Pénzügyi Zrt. több mint ezer ügyfele körében végzett kutatásból. A válaszadók 11 százaléka úgy gondolja, jelenleg is elegendő anyagi forrással rendelkezik, 22 százalékuk pedig folyamatosan spórolt az elmúlt időszakban, hogy fedezni tudja a továbbtanulással járó költségeket. Vannak olyan szülők, akik külső segítséget vesznek igénybe: három százalékuk családtagtól kér kölcsön, öt százalékuk hitelt vesz fel.

EU-szakértők: növelni lehetne a kutatásfejlesztés hatékonyságát

A hazai tudományos és innovációs potenciál fokozottabb gazdasági hasznosítását, a kutatásfejlesztési célú költségvetési ráfordítás növelését szorgalmazza a magyarországi rendszert átvilágító uniós szakértői jelentés, amelyet szeptember végén ismertettek Budapesten. Az NKFIH jogelődje, a Nemzeti Innovációs Hivatal kezdeményezésére 2014 végén indult el a hazai kutatásfejlesztési és innovációs rendszer értékelését célzó, független szakértői tanácsadás (Peer Review) folyamata. A jelentés, amely a kutatási és innovációs rendszer több mint ötven meghatározó szereplőjével folytatott konzultációkon alapul, hét területen körvonalaz konkrét szakpolitikai üzeneteket, ajánlásokat. A megállapítások között szerepel, hogy Magyarország jelentős tudományos és innovációs potenciállal rendelkezik, ami a növekedés irányába ható szerkezeti váltást eredményezhet a magyar gazdaságban. A tudományos rendszer ma nagyon széttörött, Magyarországnak hatékonyabban kell kihasználnia szellemi tőkéjét, tudásbázisának elismert kiválóságait és a rendkívül innovatív nemzetközi vállalatok jelenlétét. Az ajánlások között található, hogy Magyarországnak szélesítenie kell innovációs bázisát, és olyan keretfeltételeket kell teremtenie, amelyek ösztönzik az innovációt, erősítik a kockázatvállalási kultúrát és előmozdítják az fejlesztések iránti keresletet.

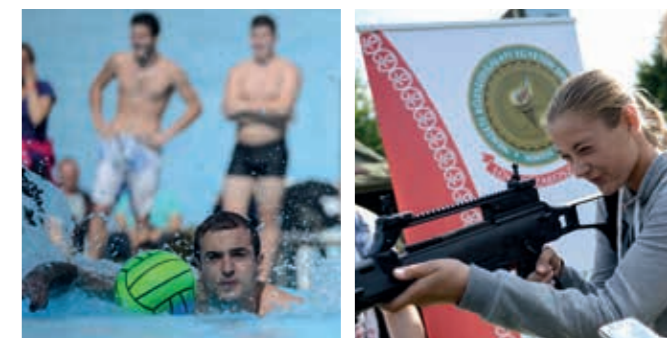
A bírói kar támogatja a Közigazgatási Felsőbírószakosztály létrehozását

A bírói kar támogatja a közigazgatási bíráskodás szakmai megerősítését, a közigazgatási perrendtartás és az önálló felsőbírószakosztály létrehozását – közölte Handó Tünde, az Országos Bírószabályozási Hivatal (OBH) elnöke. A közigazgatási bíráskodás Magyarországon évtizedek óta létezik. Az összesen mintegy 130 közigazgatási bírót hat nagyobb közigazgatási-munkaügyi regionális kollégiumban ítélkezik, ahol a különféle állami szervek, hatóságok közigazgatási határozatait vizsgálják felül számtalan ügytípusban, így például az adózás, az építésügy vagy éppen a média területén. Az új közigazgatási perrendtartás előkészületei már évek óta folynak. Nemrég került nyilvánosságra, hogy ezzel összefüggésben a közigazgatási bíráskodás szervezetrendszere is megújulhat, közigazgatási legfelsőbb bíróság jöhet létre, ahová a jelenlegitől eltérő módon nevezhetik majd ki a bírákat. Handó Tünde elképzelhetőnek tartja, hogy az új felsőbírószakosztályon ne csak jogászok dolgozzanak, hiszen a közigazgatási bíráskodás különféle területei nem csupán jogi, de különféle más, magas szintű speciális szakismereteket is követelnek. A közigazgatási bíráskodás újraszabályozása 27 sarkalatos törvényt érint, a kodifikáció az Igazságügyi Minisztérium feladata. A tárca már egyeztetett a Magyar Közigazgatási Bírások Egyesületének vezetőivel, akik egyébként kúriai bírák. Mindkét fél célja olyan közigazgatási bíráskodás megteremtése, amely – a bírói függetlenség teljes mértékű tiszteletben tartása mellett – egyszerre felel meg a magas szakmai színvonal iránti elvárásnak, a nemzetközi standardoknak, valamint figyelembe veszi a közigazgatási újszakban dolgozó bírák érdekeit.

Harmadszor is sportolt az NKE

„Korunk kihívásainak csak a fizikailag is felkészült szakemberek tudnak megfelelni, az elméleti tudás megszerzése mellett nélkülözhetetlen a hallgatók fizikai kondíciójának folyamatos karbantartása is” – fogalmazott Dr. Földváry Gábor István a Nemzeti Közszolgálati Egyetem harmadik alkalommal megrendezett sportnapján. Az egész napos program a különböző versenyek mellett számos egyéb kikapcsolódási lehetőséget is kínált a résztvevőknek. A Rendészeti Szervek Kiképző Központ Vágóhíd utcai telephelyén megrendezett esemény sok érdeklődőt vonzott, így a tavalyihoz képest többen mérették meg magukat a különböző sportágakban. A futballmeccsek mellett lehetett úszni, röplabdázni, tollaslabdázni és teniszezni is, de nem maradhatott el a tavaly is nagy sikert aratott fűzverseny sem, ahol 18 csapat versenyzett a „legjobb lecsó” címért. Ebben az évben a szervezők egy 15 állomásból álló rekreációs fitneszprogramot is összeállítottak, amelyen a résztvevők a többi között erő- és állóképességi teszten vehettek részt. A sportnapon bemutatkoztak az NKE SE szakosztályai is, volt például tonfa-, intézkedéstaktikai, iron cross és ju jitsu bemutató. A tavalyi rendezvényhez hasonlóan idén sem maradhatott el a hagyományörző egyesületek bemutatkozása. A rendezvényt Rédli András olimpiai bronzérmes vívó és Marosi Ádám világbajnok öttusázó is megtisztelte jelenlétével.

NKE, az értékek egyeteme

SZÖVEG: HORVÁTH ORSOLYA

FOTÓ: BACH MÁTÉ

Öt évvel ezelőtt tartotta első tanévnyitó ünnepségét az NKE. Az évforduló számvetésre sarkallt minket, amelyben Prof. Dr. Patyi András rektor volt a segítségünkre, aki szeptemberben ismét bizalmat kapott az Egyetemi Szenátustól és a Fenntartói Testülettől az intézmény vezetésére. A tudatos egyetemfejlesztő munkáról, az értékek fontosságáról és a hallgatók iránti tiszteletről beszélgettünk.

○ Bizonyos szempontból történelmi időszakban vagyunk az NKE életében: soha nem látott mértékű fejlesztési program zajlik mind szellemi, mind fizikai értelemben, nem beszélve arról, hogy idén szeptemberben újra bizalmat kapott az Egyetem Szenátusától, majd a Fenntartói Testülettől a rektori munka folytatására. Mi volt a legfőbb motiváció arra, hogy újra pályázzon?

Patyi András: Ha nagyon le akarom egyszerűsíteni a választ, akkor csak annyit mondok, hogy még nem végeztem el mindent, amit elterveztem. Szeretném befejezni munkatársaimmal a közösen elkezdett építkezést. Ugyanakkor az egyetem szellemi fejlesztését is folytatni szeretném, hiszen az soha nem záródhat le. Önmagában az egyetemi lét is folyamatos fejlődést igényel, hiszen új tudás, új könyvek, publikációk jelennek meg, a tudomány és a szakmai ismeretanyag állandóan gyarapszik.

Hasonló a helyzet az államreform folyamatával is: az államot is folyton változtatni, fejleszteni szükséges, mert alkalmazkodnia kell a változó körülményekhez. Az NKE-re mint államközel, állammal foglalkozó egyetemre pedig mindkét általános törvényszerűség hatással van. Szóval, a munka, amit még 2011-ben elkezdtünk, nem zárult le, és sajnáltam volna, ha a rengeteg befektetett energia elvesz, ha a családomtól elvett idő hiábavalónak bizonyul. Nyilván erőt adott a folytatáshoz az is, hogy azok, akik annak idején felkértek az egyetem vezetésére, számítottak rám a továbbiakban is. A szenátusi szavazás azt jelezte, hogy az intézményen belül is jelentős többségben vannak, akik támogatták a pályázatomat, és az FT döntése is azt mutatta, hogy a megrendelők is elégedettek velem. Ezek számomra nemcsak formális lépések, hanem ez az a bizalom, ami arra sarkallt, hogy érdemes folytatni a munkát.

»

egyeteme is. Akik itt alapidipломát szereznek, közszolgálati munkakör létesítése céljából teszik ezt, s ezen munkakörök betöltése eskükhöz kötött, amelynek első tétele a hűség megfogadása. Ez nagyon régi kötelezettség a közszolgálati típusú jogviszonyokban. Számunkra mindez azért fontos, mert a különböző karok és hivatásrendek értékei együttesen határozzák meg identitásunkat.

○ **Idén nyáron megvalósítási szakaszba ért a két kiemelt KÖFOP-projekt is, amelynek az egyetem a kedvezményezettje. Rektori pályázatában úgy fogalmazott, hogy ezeknek is értékrendbeli építkezést kell szolgálniuk. Mit értett ez alatt?**

P. A. A két projekt összesen mintegy 30 milliárd forintnyi fejlesztési forrást biztosít az egyetem számára, de a projektek a közszolgálat egészére kihatnak: mintegy 80 ezer állami tisztviselőre, a kormányhivatalokra és közigazgatási szervekre. A projektek sikeres megvalósításával intézményünk jelentősen hozzá tud járulni a közigazgatás versenyképességének növeléséhez, végső soron a jó és hatékony állam megvalósításához, amely igazi szolgáltatóként áll az állampolgárokhoz. Sokan nem látják, de a versenyképes közigazgatás versenyképes államot teremt, amelyben kevés a felesleges bürokrácia, gyorsabb az ügyintézés, olcsóbban működik, s amely kihat az ország gazdaságának egészére is. A kormány közigazgatás-fejlesztési stratégiájában egy olyan állam kialakítása a fő cél, amely elsősorban partnert lát az állampolgároknak, akik bizalommal tudnak majd az államhoz és hivatalaihoz fordulni. Ehhez az NKE képzések indításával, képzésfejlesztéssel, a közszolgálat egészére kiterjedő tudásanyag létrehozásával és megosztásával tud hozzájárulni. A közigazgatás ugyanakkor nemcsak az

emberekért, hanem emberek által is van. A közigazgatásban dolgozók tudása, felkészültsége, teljesítménye határozza meg elsősorban a közszolgálat minőségét. A mi dolgunk az – számos társegyetem és egyéb intézmény bevonásával –, hogy ennek a fejlesztésnek a szellemi motorja legyünk. Új kutatásokkal, tankönyvekkel, új képzések indításával, megyei továbbképző központok kialakításával olyan integrált tudáshálózatot szeretnénk építeni, amely hosszú távon segíti a közigazgatás-fejlesztés céljait, ugyanakkor biztosítja az NKE számára is a fejlődést, hogy kiemelkedő egyetemmé válhassunk.

○ **A kiemelkedő egyetemmé válást segíti majd az államtudományi mesterszak indítása is. Hol tart a szakindítás folyamata?**

P. A. Egyetlen képzésfejlesztési lépésünket sem vezeti az intézményi önérdék, célunk ilyenkor is mindig az egyetemen kívülre mutat. Az osztatlan államtudományi mesterszak az egykori, 1948-ig önálló államtudományi végzettség (doctor scientiarum politicarum) hagyományaira épül. Az új szak, amely a jogász végzettséghez hasonlóan doktori címmel zárul majd (doctor rerum politicarum) a korábban egységes állam- és jogtudományi (közismertebb néven jogász) doktori címmel közös

végzettség háttérbe szorult államtudományi alapjaira is épít. Részben azért is lett szükség az államtudományi ismeretek önálló oktatásának és így a végzettség „újraélesztésére”, mert a jogászképzésben fokozatosan háttérbe szorult az államtudomány. 2006-ban ki is került az erre való utalás a végzettség nevéből. Ugyanakkor az államnak szüksége van olyan szakemberekre, akik az államról, annak működéséről, jellemzőiről rendelkeznek átfogó és részletekbe menő, de nemcsak a jogrendszerre vonatkozó tudással. A közel kétéves előkészítő, szakalapító és képzéstervező munka befejeződött, egy modern és átfogó ismeretanyag állt elő, amely épít a magyar hagyományokra is. A szak előkészítésében nagy szerepe van Prof. Dr. Kiss György akadémikus úrnak. Az akkreditációs folyamat júliusban elkezdődött, a napokban pedig az akkreditációs bizottság döntést hozott arról, hogy támogatja a szak indítását, amelyet 2017 szeptemberében tervezünk. Addig azonban még néhány jogalkotási lépés is szükséges. A szak indítása a magyar közjogi hagyomány modern tartalommal való újjáélesztésének egyedülálló lépése, amely a hosszú távú egyetemépítés egyik mérföldköve lehet a jövőben.

○ **Sokan nem így gondolják. Kevesen értik ennek a fontosságát, ahogyan már megszokhattuk az NKE életében, itt is komoly támadások érték az intézményt.**

P. A. Az NKE-t 2011 óta folyamatosan támadják, sikereinket kisebbíteni kívánják, teljesítményünket jelentéktelen színben szeretnék feltüntetni. Ezen már annyira nem lepődöm meg, de a hallgatóink miatt fontos, hogy higgadt kommunikációval védjük meg magunkat a hazugságokkal szemben. A nálunk tanulók a haza szolgálatát választják hivatásuknak, fontos, hogy a magyar társadalom kellő tisztelettel bánjon velük, nekünk pedig az a dolgunk, hogy megvédjük a méltóságukat.

Az államtudományi képzés a jogászköznél, jogi karoknál okozott némi fennforgást, holott a képzés elindítása semmilyen szempontból nem veszélyezteti a jogászképzést, csak újjáéleszt egy olyan területet, amely kiszorult a jogászképzés rendszeréből az elmúlt évtizedekben. Mindez nem jelenti azt, hogy a jövőben csak az NKE foglalkozhat államtudománnyal, ahogyan ezt néhányan a mai napig állítják. Az orvostudományi egyetemeken is oktatnak közgazdaságtant, a műszaki egyetemen is foglalkoznak jogi, sőt politikatudományi kérdésekkel. A jogászképzés kiemelten erős felsőoktatási hagyományokkal rendelkezik hazánkban, és mi partnerként tekintünk rájuk: a jogi karokkal való együttműködés elengedhetetlen a közszolgálati továbbképzések és a KÖFOP-projektekben vállalt fejlesztések végrehajtásához.

○ **Kezdetől fogva Ön vezeti az NKE-t. Visszanézve az elmúlt öt évre, lenyűgöző látni, hogy minden, ami 2011-ben a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztériumban még csak terveként fogalmazódott meg az NKE-vel kapcsolatban, az egy** >>

rendkívül tudatos munkának köszönhetően lépcsőről lépésre meg is valósult. Hazánkban azért ez kevésbé jellemző. Mi kellett ehhez a tudatos építkezéshez?

P. A. Részben sok tényező szerencsés együttthatása és egy rendkívül határozott kormányzati döntés, amely ráadásul nagyon nehéz időszakban született meg. Válságos állapotban volt az államháztartás, amikor a kormány úgy döntött, hogy a magyar állam újjászervezése részeként egyetemet alapít, s e döntése mellett azóta is kitart. Szerencsénk volt abban is, hogy azok, akik az egyetem köré szerveződtek, egyformán motiváltak, cselekvő emberek voltak. Az alapító miniszterek mellett ilyen például Fürjes Balázs kormánybiztos úr, aki nagyon stabil alapokat tett le a fejlesztésekkel kapcsolatban. Ugyanilyen fontos Gál András Levente szerepe is, aki a szabályozás és pénzügyi támogatás szempontjából segített sokat. Konkrét egyetemfejlesztési elképzelése és víziója volt az NKE-ről, a közigazgatásról. Kis Norbert professzor úrnak is elvülhetetlen érdemei vannak abban, ahol most tartunk, aki akkor miniszteri biztosként, ma rektorhelyettesként szolgálja az NKE ügyét. A szellemi építkezésben pedig a mi munkánk is benne van, vezetőtársaimé, minden egyetemi polgáré. Az NKE sikere mindannyiunk sikere, s ebben a rosszakarók is benne vannak, mert ők csak még jobb munkára sarkallnak minket.

○ A fizikai építkezésnek egy nagyon fontos üteme zárul le hamarosan. Milyen egyetemi campusként látja a Ludovikát a jövőben? P. A. Az idej tanév valóban döntő jelentőségű lesz ebben a folyamatban. A legfontosabb nagy épületek részben vagy teljesen elkészülnek, így jövőre az Államtudományi és Közigazgatási, valamint a Rendészettudományi Karok ideköltözhetnek a távoli telephelyeikről. A valódi egységes elhelyezés akkor valósulhat meg, ha a Természettudományi Múzeum is új, méltó otthont kap, és elhagyhatja a Ludovika területét. Az így felszabaduló ingatlanrész lehetővé teszi, hogy a Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar és a Katasztrófavédelmi Intézet is helyet kaphasson majd a campuson. A beruházás ezen ütemének lebonyolítása az egyik legfontosabb feladatunk lesz a következő rektori ciklusban. De addig is van bőven tennivaló, hiszen már javában épül az RTK speciális képzési központja, kollégiuma és a lóter, az új, nagy oktatási épület és a sportközpont. Meggyőződésem, hogy csak akkor beszélhetünk valódi integrációról, ha egy helyen működnek majd az egyetem karai. Akkor tudnak egymásra hatni kultúrák, értékek, tudósok, tanszékek, oktatók, ha mindenki egy helyre költözik. A karokon a mindennapi élmény most az, hogy vagyunk „mi” a karon és vannak a „többiek” valahol a városban. Ha mindenki ideköltözik, akkor a „mi” élménye alatt a dolgok természete folytán már az „egészet” érthetjük. Az új oktatási épületben egy helyen tanulnak majd a civil hallgatók a tisztjelöltekkel, tisztekkel. Az egyetem egységes közszolgálati attitűdjének a fejlesztéséhez ez a fajta együttlét

Az új oktatási épületben egy helyen tanulnak majd a civil hallgatók a tisztjelöltekkel, tisztekkel.

elengedhetetlen, csak így lehet erős, közös identitásunk. Ha pedig erős az identitásunk, erősek az értékeink és biztosak vagyunk magunkban, sokkal könnyebben válunk nyitottá mások felé.

○ Ha már identitásépítésről beszélünk, ebben nagy segítségünkre vannak az olyan kiemelkedő személyiségekről való megemlékezések, mint Széchenyi István, aki 225 éve született, s akinek tiszteletére az NKE számos programot szervez. P. A. Széchenyi István rendkívül komplex egyéniség volt egy olyan életúttal, amely hosszú időre muníciót biztosít számunkra. Képzett, bátor és kitüntetett katona, kiemelkedő államférfi volt. Hitt Magyarországot felemelésében, amelyhez volt egy víziója is. Egy jobb, erősebb, szebb országot akart, boldogabb emberekkel. Nem ötletszerű javaslatok voltak, hanem rendszerben látta az egészet, és megadatott neki, hogy elképzeléseinek egy részét meg tudta valósítani. Az NKE-nek azonban az egész Széchenyi-család fontos. Széchenyi Ferenc a Ludovika egyik adományozója. Magánvagyonából elképesztő mennyiségű pénzt áldozott a magyar nyelvű tisztképzés megalapítására akkor, amikor az egységes császári haderőben német volt a vezényleti nyelv, és amikor még semmi nem látszódott abból, hogy lesz-e egyáltalán nemzeti hadsereg. De hittek abban, hogy majd itt egyszer magyar nyelvű tisztképzés lesz, mert aki magyarul tanul harcolni, az magyarul is gondolkodik, és aki magyarul gondolkodik, az a magyar alkotmányért harcol. Nem véletlenül döntöttünk úgy, hogy a Ludovika legimpozánsabb terme Széchenyi nevét viselje a jövőben, a családnév kétféle írásmódjához igazodva: az egyik bejáratnál a Széchenyi Ferenc által használt é, a másikonál a Széchenyi István által használt e betűs írásmóddal látható a Széchenyi Díszterem felirat. Emellett két portrét helyeztünk el a történelmi falakon apáról és fiáról. Egy olyan intézménynek, mint mi, ahol katonai, államtudományi, nemzetközi és rendészeti képzés folyik, kötelessége emlékezni az ilyen kivételes, nagy formátumú személyiségekre. Fontos, hogy a hallgatók megértsék, miben rejlik az ő nagyságuk. Ezt segíti a Ludovika Szabadegyetem idej programsorozata is, amely Széchenyi István munkásságáról szól, s amelyet szabadon választható tantárgyként vehetnek fel hallgatóink. ●

Tanévkezdés az NKE-n

SZÖVEG: SZŐŐR ÁDÁM
FOTÓ: SZILÁGYI DÉNES

Ötödik tanévet kezdte meg a Nemzeti Közszolgálati Egyetem, amely szeptember 5-én tartotta tanévnyitó ünnepségét a Ludovika Főépület kápolnájában. Az állami és egyetemi vezetők részvételével megtartott rendezvényen az elsőéves hallgatók eskütétele mellett professor emeritusi címek átadására is sor került. Az idej tanévben több mint 1800 fiatal kezdte meg tanulmányait az intézményben.

Boross Péter volt miniszterelnök, Polt Péter legfőbb ügyész és Domokos László, az Állami Számvevőszék elnöke. Néhányan azon volt és jelenlegi állami vezetők közül, akik megtisztelték jelenlétükkel az NKE immáron ötödik tanévnyitó ünnepségét. „Salus universitatis suprema lex esto, azaz Az egyetem üdve legyen a legfőbb törvény!” – ezekkel a szavakkal nyitotta meg az idej tanévet Prof. Dr. Patyi András rektor. Az államtudományi képzési területnek ez az első tanévnyitója – hangsúlyozta ünnepi beszédében az NKE rektora, aki szerint ez magában foglalja az államtudományi és közigazgatási felsőoktatást, amely az állami tisztviselői életpályára készít fel. Az intézmény képzési rendszerének emellett fontos oszlopai a rendészeti, a katonai, a nemzetbiztonsági, valamint a nemzetközi és európai közszolgálati felsőoktatás. Utóbbi a közszolgálat nemzetközi feladatainak ellátására és diplomáciai feladatokra

készíti fel a hallgatókat. A rektor elmondta, hogy az alap- és mesterszakokon több mint 1800 új hallgató kezd meg a tanévet, de hamarosan csatlakoznak hozzájuk a doktori és a posztgraduális képzésben résztvevők is. Patyi András beszédében szólt arról is, hogy 180 évvel ezelőtt épült meg az NKE Ludovika főépülete, amelyben csak később, 1872-ben kezdődött meg a honvéd tisztképzés. Ehhez ugyanis a magyar alkotmányos rend helyreállítására volt szükség. Elhangzott, hogy az NKE a végrehajtó hatalommal foglalkozó felsőoktatási intézmény, amelynek képzései közvetlenül a haza szolgálatára készítik fel a hallgatókat. „Nekünk erről szól minden percünk” – fogalmazott az NKE rektora. Patyi András hangsúlyozta, hogy a végrehajtó hatalom működése és működtetése értékelvű és értékközpontú tevékenység, amelynek lényegét a törvények végrehajtása jelenti. Ez azonban Egyed István

A Nemzeti Közszolgálati Egyetem mintegy ötszáz elsőéves hallgatója vett részt augusztusban az intézmény gólyatáborában. A négynapos siófoki rendezvényen az egyetemre frissen bekerülő fiatalok az NKE képzései mellett egymással is megismerkedhetnek. Immáron második alkalommal tartottak integrált gólyatáborot, ahol az egyetem mind a négy karának újdonsült hallgatói számos programban vehettek részt közösen, így például sportolhattak vagy különböző vetélkedőkben mérhették össze képességeiket. Az elsőévesek informálódhattak a karok képzéseiről, valamint az Egyetemi Hallgatói Önkormányzat és a szak kollégiumok munkájáról. A karok vezetői külön-külön is tájékoztatták a legfontosabb információkról a „gólyákat”, akiket személyesen köszöntött az egyetem rektora is. Prof. Dr. Patyi András elmondta, hogy az NKE minden képzése mögött meghúzódik az a szándék, hogy a végzett hallgatók tanulmányaik befejezése után aktív állami szolgálatba álljanak. Szerinte már csak ezért is tisztelet illeti meg azokat a hallgatókat, akik az NKE-re való jelentkezéssel erre a feladatra vállalkoztak. Patyi András beszédében külön kitért a katonai felsőoktatás mintegy 150 éves történetére, amelynek mérföldköve volt a Magyar Királyi Honvéd Ludovika Akadémia 1808-as megalapítása és 1872-ben történő elindítása. „Azóta az országban folyamatosan van katonai felsőoktatás, honvédtisztképzés” – tette hozzá Patyi András. A rektor szólt az egyetemi vezetői beosztásokról, az oktatócímekről, a tudományos fokozatokról és a fegyveres testületekben használatos rendfokozatokról is. Ennek kapcsán személyesen mutatta be a rektorhelyetteseket, a karok dékánjait és az NKE főtitkárát is. Az előadásban elhangzott, hogy jelenleg is tart az egyetem új campusának kialakítása, amelynek eredményeképpen hamarosan fizikailag is egy helyszínen, az Orczy-kert területén történik majd az oktatás és a képzés.

egykori jogtudós szavaival élve nem lehet gépies és sablonos. „A végrehajtás központi eleme a szolgálat, és az erre jelentkező hallgatók megbecsülése mindennél előrébb való” – mondta a rektor, aki szerint ez a fajta szolgálat egyáltalán nem népszerűtlen a fiatalok körében, amit jól mutatnak a felvételi statisztikák is. Patyi András beszédében kitért arra, hogy az idei tanév a Közigazgatás- és Közszolgáltatás-fejlesztési Operatív Program (KÖFOP) jegyében is telik az egyetemen. Az intézmény két nagy projektben önállóan, több projektben pedig konzorciumi partnerként vesz részt. „Olyan fejlesztéseket jelent ez, amely túlmutat az NKE határain” – fogalmazott Patyi András, aki hozzátette: a magyar állam, a magyar közszolgálat versenyképességének fejlesztését célzó programokhoz elsősorban a tudásvagyon gyarapításával tud az intézmény hozzájárulni. „Addig lehetünk magyar emberek, ameddig létezik magyar állam” – hangsúlyozta ünnepi beszédében Simicskó István. A honvédelmi miniszter szerint csak egy erős állam képes megtartani nemzeti értékeit. A tárcavezető úgy látja, a

mai világban különösen fontos tisztában lennünk kultúránkkal, hagyományainkkal. Simicskó István küzdősportbeli múltját felidézve emlékeztetett arra, hogy mindig kell egy mester és legalább egy tanítvány ahhoz, hogy valami továbbéljen. „Ha ilyen sokan akarják a hazát szolgálni, mint ahányan tanulnak az NKE-n, akkor van értelme, hogy dolgozzunk és küzdjünk” – fogalmazott a miniszter. Simicskó István szerint, akik ezt az intézményt választották, biznyságot tettek a hazai iránti elkötelezettségükről, a magas fokú hazaszeretetükről. „Mindig, mindent adjunk oda a hazának, ez a legfontosabb tanítás” – tette hozzá a tárcavezető. Mint mondta, Magyarország az európai keresztény civilizáció erős pillére, és csak akkor van jövőnk, ha erős államot építünk. „Őnök lesznek az erős magyar állam pillérei!” – fordult a jelenlévő hallgatókhoz a miniszter. A tanévnyitó ünnepségen fogadalmat tettek az elsőéves hallgatók, akik emlékszalagot kötöttek a kari és az egyetemi zászlókra. A rendezvényen professor emeritusi címet vehetett át

Patyi András rektortól Prof. Dr. Bleszity János nyugállományú tűzoltó altábornagy, a Katasztrófavédelmi Intézet volt igazgatója és Prof. Dr. Gazdag Ferenc, az NKE Nemzetközi és Európai Tanulmányok Kar Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék oktatója. Bleszity János a katasztrófavédelem szakterületének nemzetközileg elismert kutatója. A felsőoktatásban 1980-tól szolgál, egyik megteremtője a hazai felsőfokú tűzvédelmi szakemberképzésnek. Oktatói tevékenységében kiemelt szerepet játszott az új képzések alapítása és indítása. A rendészettudományok és a katonai műszaki tudományok meghatározó egyéniségének kutatási területe a katasztrófavédelem, a tűzvédelem. Gazdag Ferenc oktatói munkásságának kiemelt eredménye a biztonságpolitikai tanulmányok megalapozása. Oktatói és kutatói munkája több szalon is kötődik a politikatudományi és a hadtudományi kutatásokhoz. Kutatási területei az európai és magyar kül- és biztonságpolitika, az európai integráció, valamint Franciaország története. ●

Széchenyi 225

A „legnagyobb magyarra” emlékezünk

SZÖVEG: **PODOBNI ISTVÁN**
FOTÓ: **SZILÁGYI DÉNES**

A 2016-os évet a Széchenyi Emlékbizottság Széchenyi-emlékévvé nyilvánította, megemlékezve a gróf születésének 225. évfordulójáról, felelevenítve életművét, amelyet a haza szolgálatában alkotott. Az NKE számára nem volt kérdés, hogy csatlakozzon az emlékév programsorozatához.

Prof. Dr. Patyi András, a Nemzeti Közszolgálati Egyetem rektora számára egyértelmű volt, hogy az egyetem kulturális közösséget vállal minden olyan rendezvényvel, programmal, tudományos kutatással, amely hozzájárul ahhoz, hogy az államférfi továbbra is méltó helyen maradjon fenn a magyarság köztudatában. Az egyetem számos olyan rendezvényt szervez a 2016-os őszi szemeszter során, ahol az érdeklődők betekinthetnek a „legnagyobb magyar” életművébe, munkásságába, különböző tudományterületeken keresztül vizsgálhatják meg életútját, műveit és a korára, a nemzetre gyakorolt hatását.

KI VOLT SZÉCHENYI ISTVÁN?

Gróf sárvár-felsővidéki Széchenyi István 1791. szeptember 21-én született Bécsben, arisztokrata család legifjabb sarjaként, gróf sárvár-felsővidéki Széchényi Ferenc és gróf tolnai Festetics Julianna gyermekeként. Neveltetését és taníttatását a legkiválóbb fogadott magántanárok végezték, kézzel írt jegyzetek és szakkönyvek maradtak fenn az oktatók tollából. Téves feltételezés, hogy a kis gróf nem tudott magyarul, éves bizonyítványában olvasható, hogy „hazája nyelvét jól ismeri”. Nem járt egyetemre, korának mégis egyik legképzettebb magyarja volt.

Széchenyi kiváló katonaként közel tizenhét évet szolgált, számos kitüntetéssel rendelkezett, ám az őrnagyi fokozatot sosem kapta meg. Stratégiaszemléletét a hadászat területén is bizonyította, részt vett a napóleoni háborúkban, huszárcsínyét a mai napig számon tartják. A grófot mindig a megismerésre vezette érzékenysége a tudományok, a művészetek, a különféle szakterületek iránt. Járt a világot, hogy az elsajátított elméleti és gyakorlati tapasztalatait hazájában kamatoztathassa. Európa szerte öt nyelven levelezett a művelt világgal. Hatott korára. Az egyik legkiválóbb államférfi volt hazánk történelmében. Politikai ellenlábasa, Kossuth Lajos nevezte el a „legnagyobb magyarnak”. Széchenyi országjobbító tevékenysége elengedhetetlen volt ahhoz, hogy a reformkori magyar állam a kor Európájának fejlődésében le ne maradjon. Kiterjedt kapcsolati köre volt az európai tudományos társadalommal, művészekkel, szakemberekkel és politikusokkal. Hidat nemcsak építtetett, hanem próbálta összekötni a forrongó nemzeti érdekeket a birodalmi akarattal. Az első felelős magyar kormány közmun-ka- és közlekedésügyi minisztere.

Széchenyinek víziója volt arról, hogyan lehetne Magyarországot jobba tenni. Ehhez sajátos menedzserszemlélettel rendelkezett. Projektjeit mindig megalapozta, stratégiáját alaposan megtervezte. Lobbizott, ha kellett, mai szóval élve PR-tevékenységet is végzett, hogy a megfelelő pénzügyi háttér biztosítva legyen. Helyzetelemzését mindig kritikája követte, majd megoldási javaslattal állt elő. Sikerének titka, hogy megfelelően ötvözte korának elméletét és gyakorlatát.

Széchenyi életművének része a számos általa írt könyv, jegyzet, naplóbejegyzés, beszéd és levelezés. Míg nemzetfejlesztő gondolatait könyvekben írta meg, mindig tekintélyparancsolóan és arisztokrataként fogalmazva, addig a naplóiban feljegyzte kétségeit és vívódásait. Ezeket a személyes bejegyzéseket tanulmányozva láthatjuk a „legnagyobb magyar” gondolatait, vívódásait, kétségeit, beleértve magánéletét is. „Szerelme állandó volt, a tárgya változott mindig” – írták az ifjú Széchenyiről, aki fiatalkori kalandjai után szerelmét, a megözvegyült Zichy grófnét, Seilern Crescence-ot vette feleségül, két gyermekük élte meg a felnőtt kort, Béla és Ödön. Házasságukhoz rögös út

vezetett, Széchenyi feljegyzései alapján tudjuk, hogy a Magyar Tudományos Akadémia megalapításával az országjobbító szándékai mellett Crescence-nek kívánt imponálni. A folytonos tépelődés a haza sorsán, a forradalom víziója lassanként megtörte életerejét. 1860-ban Döblingben maga ellen fordította fegyverét és véget vetett életének. Széchenyi szellemi hagyatéka 2014 márciusában hivatalosan is hungarikummá vált.

LUDOVIKA SZABADEGYETEM – KURZUS SZÉCHENYI JEGYÉBEN

Az egyetem tudományos ismeretterjesztő rendezvénysorozatával, a Ludovika Szabadegyetemmel támogatja az emlékévet. A kurzus minden egyetemi polgár és külsős érdeklődő számára nyílt. A tanórákat az NKE-s hallgatók akkreditáltan hallgathatják, illeszkedve az órarendbe, az őszi szorgalmi időszak után vizsgát téve tudásukról. A programsorozat során különböző előadásokat rendeznek hetente, ahol eltérő tudományos szempontok alapján vizsgálják, elemzik a gróf munkásságát, életútját, a vonatkozó tudományágakkal kapcsolatos eredményeit.

A félév első előadását Buday Miklós, a Széchenyi Alapítvány elnöke tartotta *Széchenyi írott életműve, szellemi hagyatéka* címmel. Az előadás során bemutatta Széchenyi szellemi hagyatékát, könyveit, naplóbejegyzéseit, beszédeit, rövid életútját. A Széchenyi Alapítvány a gróf életművét igyekszik felkarolni és terjeszteni a magyar társadalom körében. Kutatási tevékenységük Széchenyi fennmaradt írásos emlékeinek feltárásában, közérthetővé tételében, majd újradiadásában összegezhető, céljuk minden magyar könyvtár és így a közvélemény számára elérhetővé tenni a Széchenyi-hagyatékot. „*Kincset találtam, mindenki annyit visz belőle, amennyit elbír*” – mondta Buday Miklós a gróf életművéről.

Széchenyi munkássága rendkívül széles körű, foglalkozott a hadtudományokkal, politikával, gazdasággal, mezőgazdasági fejlesztésekkel, közlekedési innovációval, sporttal, diplomáciával, stratégiaalkotással, nyelvészettel, törvénykezéssel és számos más területtel, amellyel a magyar társadalmat, a magyar nemzetet igyekezett megújítani – foglalta össze a gróf életét. „*Kitölteni az űrt, ez a dolgunk!*” – idézte Buday Miklós a gróftól, aki nagyon jól felismerte ezt az „űrt”. Idejét, képességét, ismereteit a magyar haza felemelkedésének szolgálatába állította. Önmagát magyarnak tartotta, egész életében Magyarország felemelkedésén munkálkodott azért, hogy az őt követő generációk a vállára állva messzebbre láthassanak tevékenysége nyomán. Ahogyan a *Hitelben* is írja: „*Nagy becsületünkre válik, ha bebizonyítjuk a világ előtt, hogy lemaradni nem tudunk.*” Sokaknak a viták és az ellenérzések jutnak eszükbe a Kossuthal való kapcsolatáról. A magyar reformkori történelem másik nagy személyisége amellel, hogy a legnagyobb

magyarnak nevezte, így emlékezett meg a grófról: „Hazáját mondhatatlanul szereti, ujjait a kornak ütőerére tette és megértette a lüktetéseit. Ezért tartom őt a legnagyobb magyarnak, mert nem ismerek senkit históriánkban, kiről elmondhatók, hogy százados hatásra számított lépései sem korán, sem későn nem érkeztek. Ki korán jó, izoláltan áll, és az egyedül állóknak lépteit maradandó hatás nem követi. Ki későn jó, fényes nappal gyújt gyertyavilágot, és még hálát adhatunk, ha működése csak haszontalan.” Széchenyi volt az, aki nemzete gondolatainak szavakat adott, hatásának titka hagyatékában fekszik – foglalta össze Buday Miklós a félév kurzusát.

SZÉCHENYI DÍSZTEREM

Gróf Széchenyi István 225. születésnapjáról szeptember 21-én kulturális és művészeti esttel emlékezett meg az NKE. Az estély során a volt miniszter korának magyar kulturális hagyatékát idézték fel a Duna Művészegyüttes táncosai és a Tarsoly Zenekar. Előadásukban palotással, csárdással és verbunkossal mutatták be a 19. század estéinek hangulatát, ahol a bécsi keringő mellett utat tört magának a magyar kultúra. Az est fénypontja a díszterem átadása volt, amit a Széchenyi-családról, azaz gróf Széchenyi Ferencről és fiáról, gróf Széchenyi Istvánról neveztek el. Prof. Dr. Patyi András, az egyetem rektora kiemelte, hogy a díszterem nem véletlen kapta a nevét. Széchenyi Ferenc az Akadémia bőkezű adakozójaként járult hozzá a magyar nyelvű tisztviseléshez. Apa és fia életműve utáni tiszteletből kétféle írásmóddal emlékeztek meg a családról: míg a díszterem egyik bejáratánál a gróf Széchenyi István által használt formát, addig a másikonál a család által használt Széchenyi verziót lehet olvasni.

Az este során Prof. Dr. Horváth Attila, az egyetem intézetvezető docense, az Országos Széchenyi Kör és Széchenyi Társaság tagja idézte fel a család életművét. A Széchenyi-család országjobbító tevékenységével a magyarság nem vészett el az európai népek tengerének háborúi során – véli Horváth Attila. Széchenyi István volt az, aki a sokszínű életútja során belátta, hogy az ország léte a tét, a modernizáció elengedhetetlen. Katonai, gazdasági, politikai pályafutása kiemelkedő pontja volt a magyarság fejlődésének. Élete során maradandót alkotott, korának meghatározó szereplőjévé vált. „Tudatosan képezte magát, célja mindig a haza szolgálata volt. A nemzet első közszolgájaként, legnagyobb magyaraként szervezte meg az ország modernizációját és önállóságra való törekvését” – összegezte Széchenyi életét.

A Széchenyi arisztokrata család országépítő szerepe elbitorolhatatlan ténye a magyar történelemnek. Számos beruházás, innováció, projekt megalapozói, a magyarság nemzetfejlődésének biztos pontjai, akik tudományos és kulturális szempontból is maradandót alkottak. A Nemzeti Múzeum, a Nemzeti Könyvtár, a Kaszinó, a Magyar Tudományos Akadémia, a Lánchíd vagy az egyéb vízrendészeti és urbanisztikai fejlesztés mellett a család hozzájárult a Ludovika Akadémia felépüléséhez, az önálló, magyar nyelvű honvédtisztképzés létrejöttéhez. A díszterem megemlékezik a magyar történelmi nagyságokról, falait és boltozatát magyar királyok és uralkodók mellszobrai díszítik. A falak eddig üresen álltak, de az NKE a Nemzeti Múzeum jóvoltából két portré másolatát helyezhette ki a terembe: Széchenyi István mellett apja, gróf Széchenyi Ferenc múzeum- és könyvtáralapító, politikus, közigazgatási szakember, a horvát bán helyettese, főispán és királyi megbízott képe is látható. ●

Az alkotmányozás dilemmái

SZÖVEG: SZŐÖR ÁDÁM
FOTÓ: SZILÁGYI DÉNES

A magyar alaptörvényről és az alkotmányozással kapcsolatos főbb vitapontokról szól Dr. Trócsányi László igazságügyi miniszter 2014-ben megjelent könyve, amelynek bővített, angol nyelvű kiadását a Nemzeti Közzolgálati Egyetemen mutatták be a szakértő közönségnek.

Magyarország Alaptörvénye – amely a magyar jogi hierarchiában a legmagasabb szintű jogforrás – 2012. január elsején lépett hatályba. Megszületésének körülményeit és a benne foglaltak egy részét számos hazai és nemzetközi kritika is kísérette. Trócsányi László, akkori párizsi nagykövet 2014-ben jelentette meg *Az alkotmányozás dilemmái - alkotmányos identitás és európai integráció* című könyvét, amely olyan fontos témákat érintett, mint például a nemzeti alkotmányos identitás vagy a jogállamiság kérdésköre. A magyar nyelvű kiadványt hamarosan a francia nyelvre lefordított kiadás követte, most pedig már angolul is olvasható a mű. Az NKE Ludovika Campuson rendezett könyvbemutatón Prof. Dr. Patyi András hangsúlyozta, hogy „nehéz időkből és nehéz időkből lenyomataként született meg a könyv”, amelynek angol nyelvű változatának megjelenéséhez az NKE is hozzájárult. Az egyetem rektora hozzátette, hogy így a nemzetközi közvélemény számára is jobban hozzáférhetővé válnak a magyar alkotmányos felfogás és identitás szempontjából lényeges gondolatok, információk. Az angol nyelvű könyvet Prof. Dr. Paczolay Péter, Magyarország római nagykövete mutatta be. Az Alkotmánybíróság (AB) volt elnöke elmondta, hogy aránylag kevés dokumentum található az Alaptörvény megszületéséről és az azzal kapcsolatos vitákról, ezért is fontosak azok a könyvek, amelyek ezt a folyamatot követik végig és értékelik. A tudományos kiadványban szó van a szuverenitásról, a demokráciáról, a jogállamiságról és a hatalommegosztásról, amelyek meghatározzák egy 21. századi, modern európai alkotmány kereteit. „A könyv megfogalmazza azokat a dilemmákat is, amelyek egy európai uniós tagállam alkotmányos kultúrája és nemzetközi elkötelezettsége között

„feszülnek” – fogalmazott az AB egykori elnöke. Ebben a keretben mutatja be a kötet az Alaptörvény születését, sajátos szerkezetét, majd pedig egyes részleteit. Paczolay Péter elmondta, hogy a könyvben szó van az Alaptörvény többszöri módosításáról is, amely talán a legtöbb kritikát váltotta ki, még a szakmai közvélemény egy részében is. *„Külön fejezet foglalkozik a könyvben azokkal a véleményekkel és kritikákkal is, amelyek a nemzetközi szervezetek, így például a Velencei Bizottság részéről érték az Alaptörvényt”* – tette hozzá a nagykövet. Paczolay Péter ennek kapcsán megjegyezte, hogy nem szerencsés, ha a nemzetközi szervezetek szakmai véleményét eszközként használják fel az uniós döntéshozó szervek. Paczolay Péter felhívta a figyelmet azokra az új jelenségekre, amelyek például a Velencei Bizottsággal kapcsolatban figyelhetők meg. Egyrészt, hogy a testület már nemcsak az új, kelet-európai, hanem a nagy múltú nyugati demokráciákat is vizsgálja, például a belga és a finn alkotmányt, a norvég választási rendszert vagy az olasz médiaviszonyokat.

A szakember szerint egy bizonytalan útkeresés is megfigyelhető az unióban: próbálják kialakítani a jogállamiság megerősítésének új kereteit, a nemzeti parlamentek döntéseire alkalmazható, kötelező erejű nemzetközi sztenderdek, a jogállam mérésének, a rendszerszintű kételyek megfogalmazásának módszereit. Efféle uniós eszközkeresés volt tapasztalható legutóbb Lengyelországgal kapcsolatban. *„A minden államra érvényes egységes mérce megalkotásától azonban még elég messze vagyunk”* – jegyezte meg a nagykövet, aki elmondta, hogy az alkotmányozás folyamatában lévő Olaszországban is élenként érdeklődnek a magyar Alaptörvény iránt, így szerinte érdemes lenne a könyv olasz nyelvű kiadását is elkészíteni.

A kiadvány szerzője, Trócsányi László előadásában kifejtette, hogy minden alkotmányt, így a magyar Alaptörvényt is meghatározza az adott korszak és annak szereplői. Magyarországon huszonöt évnyi sikertelen próbálkozás után, 2011-ben született meg az Alaptörvény, amely napjaink kérdéseire kíván válaszolni. *„Minden alkotmánynak megvan az identitása, hogy milyen körülmények között születik meg”* – fogalmazott a miniszter.

A könyv olyan témákat vet fel, mint például a nemzeti alkotmányok szerepe a 21. században, a nemzeti szuverenitást befolyásoló tényezők vagy a bírói hatalom felértékelődése. Utóbbi az elmúlt évtizedekben általános jelenséggé vált a világban, amelynek révén a bíróságok egyfajta ellenőrző szerepet töltenek be a politikai hatalom felett. *„Ezek az alkotmányossággal kapcsolatos régi fogalmak ma már sokszor teljesen mást jelentenek, mint korábban”* – tette hozzá Trócsányi László. A szerző szerint az identitás egyfajta válasz a globalizációra, hiszen az identitás egy részének elvesztésekor egyfajta védekező reflex alakul ki a nemzetállamokban. Trócsányi László elmondta azt is, hogy bár az Alaptörvénnyel kapcsolatos szakmai és politikai viták nagyrészt elcsendesedtek, a problémákkal, dilemmákkal továbbra is foglalkozni kell. ●

Trócsányi László *Az alkotmányozás dilemmái – alkotmányos identitás és európai integráció* című, magyar nyelvű könyvét 2014 áprilisában mutatatták be Szegeden. A könyvbemutatóval egybekötött előadáson Martonyi János akkori külügyminiszter megjegyezte, hogy rendkívül időszerű műről van szó. Szerinte a könyvre azért is van szükség, mert nagyon sok a félremagyarázás az Alaptörvénnyel kapcsolatban. *„Fontos tudni, hogy létezik egy tagállami identitás, ami mögött az alkotmányos identitás is megtalálható”* – tette hozzá Martonyi János annak kapcsán, hogy a könyv az EU integrációs összefüggéseit is megvilágítja. *„Ezt a témát tapintattal és tisztelettel kell kezelni, különben az integráció veszélybe kerül”* – fogalmazott akkoriban a volt külügyminiszter.

Évkezdés, kicsit másképp

SZÖVEG: HERVAI LAURA
FOTÓ: SZILÁGYI DÉNES

Az idei tanévben közel nyolcvan új külföldi hallgató kezdte meg tanulmányait a Nemzeti Közszolgálati Egyetemen, amely jelzi, hogy az intézmény rendkívüli népszerűsége tett szert nemzetközi szinten is.

„Minden külföldről érkezett hallgató teljes jogú tagja az egyetemi közösségnek, mivel itt az egyetemen komolyan vesszük, hogy olyan ez a közösség, mint egy család” – ezekkel a szavakkal köszöntötte Prof. Dr. Kis Norbert továbbképzési és nemzetközi rektorhelyettes az újonnan érkezett külföldi hallgatókat a szeptember 15-én megrendezett nemzetközi tanévnyitó ceremónián. A rektorhelyettes beszédében nem csupán a hallgatók előtt álló „kulturális kalandra” hívta fel a figyelmet, de egyfajta kritikai szemléletre is ösztönözte őket. Az NKE kiemelt célja a további fejlődés mind az oktatás, mind a szolgáltatások területén, így Kis Norbert biztatta a tanulmányokat megkezdett hallgatókat, hogy adjanak visszajelzést, értékeljék az egyetemet, és ezáltal járuljanak hozzá a folyamathoz. A nemzetközi tanévnyitót hagyományosan minden félév kezdetén megrendezik, amelynek során a központi vezetés mellett a karok dékánjai és dékánhelyettesei is köszöntik az új hallgatókat. A nemzetközi hallgatók közül többen már részt vettek hasonló eseményen, de ahogy az egyik ukrán diák elárulta: ez volt az első olyan ceremónia, amelyet nem tartott unalmasnak, élvezettel hallgatta a köszöntőbeszédet, amelyek szerinte egyszerre voltak formális és közvetlen hangvételűek. A felszólalásokat a szokásokhoz hűen az Erasmus Student Network (ESN) által szervezett kötetlen, ismerkedő program követte, amelynek célja az eltérő kultúrából érkezett ösztöndíjasok integrálása az egyetemi közösségbe. Idén közel nyolcvan új külföldi hallgató kezdte meg tanulmányait az NKE-n, amely jelzi, hogy az intézmény nemzetközi szinten is egyre népszerűbb. Miközben továbbra is az Erasmus+ programmal érkeznek a legtöbben, Stipendium Hungaricum ösztöndíjjal és önköltséges formában is évről évre egyre nagyobb számú hallgató kezd meg mester- és doktori szintű tanulmányait az egyetemen. Emmanuel Ghánából érkezett, hogy doktori címet szerezzen. Ő az itt töltött időt, a fokozatszerzést kötelezettségnek tekinti, miután kiválasztották a Stipendium Hungaricum programban való részvételre. Elmondása szerint a legfontosabb, hogy kapcsolatba, kölcsönhatásba kerülhet más emberekkel, akiktől tanulhat, és akik tőle is tanulhatnak. Szerinte a tudás a megosztásról szól, ahogyan a hazájukban mondják, a tudás olyan, mint a majomkenyérfa: egy ember önmagában nem tudja átkarolni, vagyis az embereknek össze kell fogniuk, hogy a világ jobb helyé váljon.

A diplomaszerező programokra érkezettek mellett a jelenlegi félévben ötvenkét cserehallgató érkezett Európából az Erasmus+ program keretein belül. Ebben a kategóriában továbbra is Törökország az elsődleges küldő ország, idén azonban Németország és Franciaország is a lista elejére került. Louise egy francia intézményből jött Magyarországra, miután mindig is érdekelte hazánk és a kultúránk, de végül egy ismerőse élményei győzték meg, hogy Budapest mellett döntsön. Az NKE-re pedig a kurzusválaszték miatt pályázott. Európán kívüli államokból huszonnégy fő érkezett a különböző csere- és diplomaszerező programok által, számos afrikai és ázsiai kultúrát képviselve. Érkeztek hallgatók többek között Egyiptomból, Etiópiából, Ghánából, Kazahsztánból, Mongóliából, Indiából, Kínából és Oroszországból. Az NKE országos szinten is kiváló eredményeket ért el az Erasmus+ nemzetközi kreditmobilitási pályázatokon, vagyis az elsők közt szerepel az Európán kívüli mobilitásra megítélt intézményi támogatások alapján. Ennek köszönhetően, illetve az állami Stipendium Hungaricum ösztöndíj eredményeként az egyetem hallgatói állományának egyre nagyobb részét képezik a külföldi hallgatók, valamint egyre szélesedik a küldő országok köre, és növekszik az Európán kívülről érkező hallgatók aránya is. A számos eltérő országot és kultúrát képviselő diákok különböző motivációval és céllal jöttek az egyetemre, ahogyan Kis Norbert rektorhelyettes is említette beszédében. Maija, Lettországból érkezett Erasmus+-os hallgató már tanulmányait kezdetekor biztos volt benne, hogy szeretne részt venni az ösztöndíjprogramban, de csak később választotta ki Magyarországot és az NKE-t, miután hazai egyeteme partnereit számba vette. Gifty Yeboaa egyenesen Ghánából érkezett, őt az ország történelme győzte meg arról, hogy pályázzon az ösztöndíjra. Tőlük eltérően Maryiat (Fehéroroszország) elsősorban korábbi magyar nyelvi tanulmányai motiválták. A csereprogramban résztvevők körében megfigyelhető, hogy egy részük saját tudományterületén belül szeretné bővíteni ismereteit, mások viszont azzal a céllal választották az intézményt, hogy új területeken gyarapítsák tudásukat. Az NKE célkitűzése pedig, hogy minden elvárásnak eleget tegyen. ●

Átfogó köszölgálat-fejlesztés az NKE-n

SZÖVEG: SZŐŐR ÁDÁM ÉS PODOBNI ISTVÁN
FOTÓ: SZILÁGYI DÉNES

Hivatalosan is elindult a Közigazgatás- és Köszölgálat-fejlesztés Operatív Program két kiemelt projektje az NKE-n, amelyek célja az államtudományi képzések elindítása és az államtudományi kutatások terén hazai és nemzetközi kutatóhálózatok működtetése, továbbá a teljes közigazgatási állomány előmeneteli és továbbképzési rendszerének tartalmi és módszertani megújítása, a tisztviselők új kompetenciamérésének bevezetése. Az NKE ezzel járul hozzá a közigazgatás, a köszölgálat és az állam versenyképességének növeléséhez.

A JÓ KORMÁNYZÁST MEGALAPOZÓ KÖZSZOLGÁLAT-FEJLESZTÉS

„A KÖFOP-projektek kiemelt fontosságúak az egyetem és egyúttal a magyar felsőoktatás életében, hiszen számos kutatás, fejlesztés és program fog megvalósulni az intézmények közös együttműködésével, amely kihívást jelent a köszölgálat egészére” – mondta Prof. Dr. Patyi András a Ludovika kápolnájában tartott projektindító rendezvényen. Az NKE rektora három fontos területet emelt ki a 2,5 éves projekt megvalósítása során: a tudást, a kompetenciát és a mérhető fejlesztést. A rektor célja, hogy a projekt lezárása után az NKE még jobb egyetem legyen, és az államtudomány az ország tudományos életében is a megfelelő helyre kerüljön. A 11,5 milliárd forint támogatásból megvalósuló projektet az NKE a saját erőforrásai mellett egy együttműködési rendszer keretén belül szeretné végrehajtani. „Több mint 20 egyetemmel, különböző közigazgatással, köszölgálattal foglalkozó intézmény-nyel, állami szervezettel fogunk együttműködni, olyanokkal is, amelyek az elmúlt évek során fenntartással álltak az NKE működéséhez” – mondta Patyi András. A cél a közigazgatás, a köszölgálat és az állam versenyképességének növelése, a vonatkozó

tudás mennyiségének és szintjének emelése, a köszölgálat szervezeti és személyi kompetenciájának fejlesztése. „A megvalósítás az egyetemek, konzorciumok, kutatócsoportok, kutatóműhelyek összefogása keretében zajlik” – tette hozzá. A rektor kifejtette, hogy az előkészítő munka véget ért, most már a kutatásokon és a fejlesztésen van a hangsúly, majd külön kiemelte Prof. Dr. Kis Norbert és Prof. Dr. Padányi József rektorhelyettesek tevékenységét, akiknek rengeteg munkája volt a projektek tervezése és a fejlesztések szakmai előkészítése során. „Eljött az igazság pillanata” – kezdte beszédét Prof. Dr. Padányi József mk. dandártábornok, a projekt szakmai vezetője. Az NKE tudományos rektorhelyettese kifejtette, hogy a projekt szakmai és menedzsmentoldala már kész, megteremtettek mindent ahhoz, hogy a kutatások megkezdődjenek. „A projekt célcsoportja mindenki, aki hozzá akar tenni valamit az államtudományok területén a tudásbázishoz” – folytatta Padányi József. A projekt beleolvad a felsőoktatás feladatrendszerébe, hiszen megvalósul a kutatás, amelyek során új eredmények születnek, amelyek végül a hallgatók, az

érdeklődők asztalára kerülhetnek tananyag formájában – fejtette ki.

A feladatok során a rektorhelyettes három fontos pontot jelölt ki: műhelytevékenységek megvalósítása, fenntarthatóság és átláthatóság. Bizik benne, hogy hasonló lelkesedéssel valósul meg a projekt, mint ahogy a szakmai előkészítő munka folyt, és reméli, hogy a 2018-as záró rendezvény során sikerül beszámolni arról, hogy a projekt elérte a megfogalmazott céljait. A program céljai hét alprojektben valósulnak meg, amelyeket a vezetők ismertettek röviden.

A jó kormányzást célzó tényalapú közszolgálat-fejlesztés hatásvizsgálata és kutatási megalapozása alprojektben koncentrálnak a projektben elérhető kutatási, pályázati lehetőségek, amelyeket az Államkutatási és Fejlesztési Intézet fog össze Dr. Auer Ádám vezetésével. Ezek többek között a közigazgatás hatékonyságát és a minőségi állami működés támogatását szolgáló tudásközpont létrehozását szolgálják. A nemzetköziesítésre, a külföldi jó gyakorlatok átültetésére, a nemzetközi tudástranszferre is külön alprojekt jött létre, A közszolgálat-fejlesztés nemzetközi kompetenciaigényeinek támogatása címmel, amelyet Dr. Bóka János vezet, s amelynek célja a nemzetközi közszolgálati személyi állomány tudományos munkásságának támogatása és elősegítése.

Dr. Nyikos Györgyi vezetésével A fejlesztéspolitikai kapacitások erősítése címmel külön terület foglalkozik majd olyan képzési programok indításával, amelyek kifejezetten a fejlesztéspolitika területére irányulnak, olyan szakemberek képzésére, akik az uniós beruházások és fejlesztések megvalósításával tudnak szakértői szinten foglalkozni.

Szintén Nyikos Györgyi viszi A helyi önkormányzati közszolgálati stratégia-fejlesztési képességek erősítése alprojektet, amely a helyi önkormányzati tudásgyarapításra irányul. A cél olyan jó gyakorlatok hozzáférhetővé tétele és szakértői hálózat kialakítása, amely segíti a helyi önkormányzatok hatékony működését, a lakossági részvétel erősítésével, a civil szféra bevonásával. Mindemellett az NKE évek óta foglalkozik a jó állam jellemzőinek kutatásával, annak mérhetőségével, és erre a projekt keretében kiemelten lesz lehetőség a jövőben, olyannyira, hogy a KÖFOP-programok egészére irányulóan az NKE fogja a monitoring eljárást lebonyolítani a Dr. Kaiser Tamás vezette A Jó Állam Mutatók című alprojek keretében. Ennek eredményeként a jó állam mutatókról adatbázis és nyilvántartó rendszer jön létre, mindez hozzájárul a Jó Állam Jelentés évenkénti kiadásához.

A projekt egyik legfőbb célja a fenntartható eredmények felmutatása. Az NKE a közszolgálati dolgozók közvetlen képzése

mellett olyan kutatásokat valósít majd meg, olyan tudásközpontokat hoz majd létre, amelyek hosszú távon biztosítják a közigazgatás egészének magas színvonalú működését. Az egyetem a kutatási eredményeket, a létrehozott tudást (tankönyvek, publikációk, jó gyakorlatok stb.) egy közszolgálati tudásportálon mindenki által hozzáférhetővé kívánja tenni, hogy a jövőben a közigazgatás minden szereplője felhasználhassa azt a minőségi szolgáltatás biztosításához. A közszolgálati szellemi vagyoni fejlesztése, a tudáshoz jutás elősegítése alprojektet Dr. Peres Zsuzsanna vezeti.

Mindezen célokat egy olyan szolgáltató központ támogatná, amely a személyi állomány erősítésével és kompetenciafejlesztésével segítené humán oldalról a projekt egészének megvalósítását. A Közszolgálati Kiválóság Központ fejlesztése alprojekt vezetője Dr. Horváth József.

AZ IGAZI TISZTVISELŐ

Az állami tisztviselők új képzési programjára és a közszolgálati továbbképzési rendszer megújítására fókuszál A közszolgáltatás komplex kompetencia, életpályaprogram és oktatás technológiai fejlesztése elnevezésű projekt, amelynek indító rendezvényét a Parlament felsőházi termében tartotta az egyetem. Az eseményen a fővárosi és megyei

kormányhivatalok, valamint az NKE közötti stratégiai partnerségi megállapodások átadására is sor került.

„2010-ben elkerülhetlenné vált, hogy a kormány teljesen új alapokra helyezze a korábban minden szempontból elavult közigazgatást” – mondta köszöntőjében Dr. Vidoven Árpád. A Miniszterelnökség közigazgatási államtitkára hozzátette, hogy a megújulás első lépése a Nemzeti Közszolgálati Egyetem létrehozása volt, a legutóbbi fontos eredmény pedig a nemrég hatályba lépett, állami tisztviselőkről szóló törvény megalkotása. „Ez a ténylegesen ellátott feladatokhoz és teljesítményhez kötődő bérezés kialakítását segíti a közszférában” – tette hozzá Vidoven Árpád. Az államtitkár – aki a Fenntartói Testület tagja is – szolt arról is, hogy a közigazgatás átalakítása egyre több feladatot ró a Nemzeti Közszolgálati Egyetemre, elsősorban a közszolgálatban dolgozók képzésében, továbbképzésében. Ez Vidoven Árpád szerint azért kiemelt feladat, mert a jó állam csak a megfelelően képzett, elhivatott közszolgákkal valósulhat meg. Hozzátette, hogy ehhez egy átalakított képzési, továbbképzési rendszer szükséges, amelynek fontos szempontja, hogy a közigazgatásban dolgozók a piaci, gazdasági igényeket ki tudják szolgálni, és versenyképes tudással rendelkezzenek.

„A kormánynak tettekben is megnyilvánuló, szilárd elhatározása a közigazgatás és a teljes körű közszolgálat szervezetrendszerét szolgáló humán tevékenység korszerűsítése” – mondta köszöntőjében Dr. Janza Frigyes nyugállományú rendőr vezérőrnagy.

Az NKE Fenntartói Testület ügyvivője szerint a kiemelt projekt sikeréhez elengedhetetlen a közszolgálat országos területi és helyi szerveinek cselekvő támogatása. „Ez a program Önökről, az Önök munkatársairól szól” – fordult a kormányhivatalok jelen lévő vezetőihez Janza Frigyes. Szerinte a rendezvény címe, az igazi tisztviselő jól visszatükrözi a projekt tartalmát, amely az állami tisztviselők új képzési programjáról és a közszolgálati továbbképzési rendszer megújításáról szól. „Törekvéseink csak akkor lesznek sikeresek, ha a hitelesség felől közelítjük meg a kompetencia szó mögött meghúzódó tartalmakat” – hangsúlyozta a tábornok, aki szerint csak a hiteles közszolga tud bizalmat kiváltani az ügyfelekben.

„A projekt egésze arról szól, hogy a magyar közigazgatási személyi állománya legyen annak az igazi haszonélvezője” – mondta köszöntőjében Prof. Dr. Patyi András. Az NKE rektora megtisztelőnek érezte, hogy a rendezvényt abban a felsőházi teremben tarthatták, amely némi megszakítással 1608-tól 1944-ig a Magyar Országgyűlés második kamarájának a székhelye volt. A most elindított kiemelt projekt középpontjában a kompetenciafejlesztés áll. A rektor szerint a kompetenciák mellett legalább annyira fontos az elkötelezettség is. Ahogy fogalmazott: „Itt ma csupa olyan ember ül, aki szereti a közigazgatásban végzett munkáját, elkötelezett saját munkatársai és az ügyfelek

íránt is." A munkaszeretet és a közigazgatási tevékenység iránti elhivatottság jelenti a projekt megvalósulásának legfőbb feltételét – mondta.

Patyi András megjegyezte, hogy húsz évnek kellett eltelnie a rendszerváltás óta, hogy legyen egy kormány, amely az államigazgatás területi szintjét valóban meg tudja erősíteni, integrálja a különböző illetékességű területi szerveket és megpróbálja ezeket egy egységes hivatalba rendezni. A rektor felhívta a figyelmet arra is, hogy a közigazgatás átalakításában, így a kiemelt projektben is fontos szerepe van a kormányhivatalok mellett az egyetemi szférának is, hiszen az NKE egyedül „nem lenne képes ezt a kompetenciafejlesztő munkát megvalósítani”. Patyi András az egykori német kancellár, Otto von Bismarck gondolatait idézte, aki szerint: „Rossz törvényekkel és jó hivatalnokokkal még mindig lehet kormányozni, de rossz hivatalnokok esetén a legjobb törvények sem segítenek rajtunk.” A rektor szerint kompetencián ebben az esetben a tisztviselők képességeit, készségeit, tudását és tapasztalatát értjük. Az egykori jogász professzort, Egyed Istvánt idézve elmondta azt is, hogy „a közigazgatás nem egy üzem, nem egy gyár, itt mindig az egyes emberrel állunk szemben”. Ennek máig is érvényes üzenete az, hogy nem lehet sablonok szerint közigazgatási ügyeket intézni. Ugyanakkor Patyi András szerint a közigazgatási szervezetek végrehajtó szerepük is van, hiszen „a jogszabályokat be kell tartatni”. Ez még akkor is így van, ha adott esetben olyan jogszabályt kell érvényesíteni a közigazgatási szervezetnek, amelynek betartása ellentétes az adott jogalany érdekével – mondta. Hozzátette, hogy a mai világban a közigazgatásnak ez a kényszerítő mozzanata kiegészül rengeteg olyan tevékenységgel, amely nemcsak eredményeiben, hanem megjelenési formájában is szolgáltató jellegű. „Rengeteg minden múltik azon, hogy ez a szolgáltatás milyen eszközökkel, milyen módon és stílusban jelenik meg, és milyen benyomást tesz az állampolgárra” – fogalmazott Patyi András, aki szerint ennek a fejlesztése áll a projekt középpontjában.

„A közigazgatás a benne dolgozók számára izgalmas, érdekes világ, tele kihívásokkal” – hangsúlyozta beszédében Dr. Jávor András. A Magyar Kormánytisztviselői Kar elnöke szerint a közigazgatásban dolgozni, a közjóért tenni az egyik legnemesebb hivatás. Elhangzott, hogy ez a projekt is arról a mintegy 80 ezer állami tisztviselőről szól, akik jelenleg is a közszférában tevékenykednek. „Jellemes bürokráciát kell nevelnünk” – idézte Márai Sándor 1941-ben elhangzott gondolatait az NKE mentor-oktatója. Jávor András reméli, hogy ez manapság sem egy üres gondolat, hanem most is megtölthető tartalommal. Szerinte a közszoigák úgy tudják megtalálni a helyüket a társadalomban, ha hivatással, hittel, intellektussal és tudással rendelkeznek. „Emellett azonban még szükség van az indulatmentes helyzetfelismerésre, a bölcs

döntésekre és az empatikus gondolkodásmódra is” – fogalmazott Jávor András.

Korszakosnak nevezte a kormányhivatalok és az NKE közötti megállapodást Dr. Kállai Mária. Jász-Nagykun-Szolnok megye kormány megbízottja szerint már az eddigi fejlesztések is nagy hangsúlyt helyeztek a szervezeti és az eljárásjogi egyszerűsítésekre, a bürokrácia csökkentésére, valamint a technikai fejlesztésekre. „Igazi eredmény azonban csak akkor várható, ha folyamatosan, magas minőségben, a közigazgatás egészét érintően sikerül a szemléletformálás” – hangsúlyozta az előadó. Ehhez új alapokra kellett helyezni az állam és polgárai, az állam és a vállalkozói szféra, valamint az állam és az önkormányzatok közötti együttműködést. „Ennek érdekében igyekszünk ügyfélközpontú, szolgáltatói attitűdöt megjelenítő közszolgáltatás megvalósítására” – tette hozzá Kállai Mária.

Ahogy a többi előadó, a kormány megbízott is szölt Teleki Pál egykori miniszterelnök tevékenységéről, aki többször hangsúlyozta a köztisztviselők képzésének fontosságát.

„Az állam reformja, a közigazgatás fejlesztése nem öncélú folyamat, annak célja nem az államban, a közigazgatásban van” – mondta köszöntőjében Prof. Dr. Kis Norbert. Az NKE továbbképzési és nemzetközi rektorhelyettese szerint fontos cél a polgárok jobb életminősége, a versenyképesebb és hatékonyabb állami működés. A projekt szakmai vezetője úgy véli, hogy a tisztviselő és kiemelten a közigazgatási vezető az úgynevezett X-faktor a közigazgatás fejlesztésében. Elhangzott, hogy a fejlesztési tervek középpontjában a vezetők fejlesztése áll, hiszen nagyrészt az ő munkájukon múlnak a valódi változások. „A változásra való képesség ott kezdődik, hogy önmagunk fejlesztésére kortól és vezetői tapasztalattól függetlenül nyitottak legyünk” – hangsúlyozta Kis Norbert. A rektorhelyettes szerint nem szabad azonban csupán a vezetői rutinra építeni ezt a programot, hiszen az sokszor csökkenti az önkontroll szintjét. A tanúláshoz ugyanis ki kell lépni a komfortzónából, és meg kell szabadulni a rutinmegoldásoktól. „Az a célunk elsősorban, hogy a tanulási kedvet, vágyat felébresszük, és a tanulás sikerélményét nyújtjuk az abban résztvevőknek. Olyan programot kínálunk, amely nem oktat, hanem gondolkodásra ösztönöz” – fogalmazott a szakmai vezető. Kis Norbert szerint nem vizsgáztatni, hanem fejleszteni szeretnének: nem tanulókat, hanem személyiségeket várnak a programba, akiket nem oktatók és tanárok, hanem szellemi partnerek segítenek majd. Az NKE gondozásában megvalósuló projekt kiterjedt szakmai feladatrendszerre a fővárosi és megyei kormányhivatalok stratégiai partnersége mellett valósul meg. Ennek keretében együttműködési megállapodások megkötésére került sor az NKE és a kormányhivatalok között. Az erről szóló dokumentumokat Patyi András rektor adta át az ünnepségen a kormányhivatalok képviselőinek. ●

45 éves a rendészeti felsőoktatás

SZÖVEG: DR. TÓTH NIKOLETT ÁGNES
FOTÓ: NKE RTK

A Rendőrtisztviselői Főiskola azzal a céllal kezdte meg működését 45 évvel ezelőtt, hogy egy képzetesebb rendőrtisztviselői, parancsnoki állományt biztosítson a rendvédelmi szervek számára, amely hatékonyan képes fellépni az egyre komplexebbé váló bűnözéssel szemben. Azóta a rendészeti felsőoktatás messzire jutott: 2012 óta már egyetemi kar felelős az egyes rendvédelmi szervek tisztjeinek, illetve a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal tisztviselőinek képzéséért.

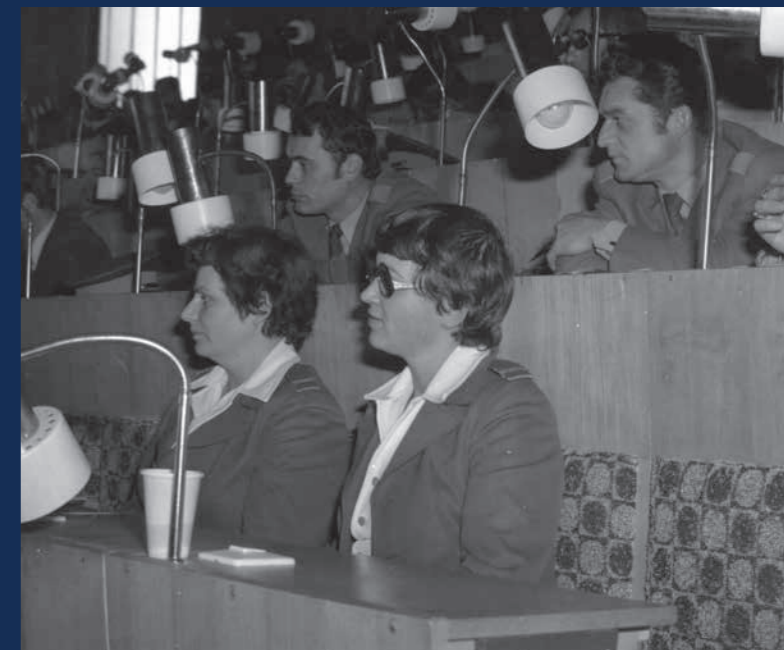
A Rendőrtisztviselői Főiskola megalapítását a bűnözés struktúrájának megváltozása, az elkövetési módszerek gyors fejlődése, a visszaeső bűnözők aktívabbá válása és a bűnüldöző szervek stratégiájának sürgős megváltoztatása tette szükségessé. Emellett folyamatosan gyarapodtak a Belügyminisztérium feladatai is, így a rendőrtisztek képzésének felsőfokú, főiskolai szintre emelése szükségszerű lépés volt. A Rendőrtisztviselői Akadémia és az Idegennyelvi Főiskola jogutódjaként létrejött a Rendőrtisztviselői Főiskola. Az MSZMP KB 1969. november 29-i határozatának megfelelően a belügyminiszter döntést hozott a főiskola létrehozásáról, a tisztképzés

színvonalának emeléséről és a belügyi tudományos munka központi szervezéséről, irányításáról. Dr. Györök Ferenc rendőr ezredes vezetésével megalakult az előkészítő bizottság. Ennek feladata volt a főiskola szervezetére, elhelyezésére és tantárgyi struktúrájára vonatkozó elképzelések kimunkálása, bevonva a BM illetékes szakterületeinek vezetőit, valamint a Művelődésügyi Minisztérium (MM) és az Igazságügyi Minisztérium érintett részlegeit. A BM Tanulmányi és Képzési Csoportfőnökség, valamint az MM Egyetemi és Főiskolai Főosztályának segítségével jelentősen hozzájárult a főiskolai rendőrtisztképzés elfogadtatásához.

A Rendőrtiszti Főiskolát az Elnöki Tanács 1970. évi 39. számú törvényerejű rendelete alapította, amely a főiskola feladatául a belügyminiszter által meghatározott tiszti, köztisztviselői és közalkalmazotti munkakörök betöltésére alkalmas, magas szakmai képzettségű rendőrtisztek felkészítését, valamint az Igazságügyi Minisztérium büntetés-végrehajtási tiszti állományának utánpótlás-biztosítását jelölte meg. Az intézmény 1971. szeptember elsején kezdte meg működését. A képzés hároméves nappali és négyéves levelező tagozaton folyt, felügyeletét a belügyminiszter látta el. A rendeletben és a parancsban intézkedtek a parancsnok kinevezéséről, a szervezeti és működési szabályzatról, a jogi és igazgatási jellegű tárgyakat oktató főiskolai tanárok, a tanácskezelők és helyetteseik, valamint a szakcsoportvezetők kinevezéséről, továbbá a főiskolai szakokról, a felvétel rendjéről, a tanulmányi és vizsgaszabályzatról, valamint azon tárgyak vizsgakövetelményeiről, amelyeket a tudomány-egyetemek állam- és jogtudományi karain oktatnak.

2002-ben a főiskola – a felsőoktatási törvényben előírt határidő előtt egy évvel – átállt a tanulmányok kreditrendszerű nyilvántartására. A 2006/2007-es tanévtől pedig az alapképzési struktúra változott meg a bolognai folyamat következményeként. A főiskola a bünyügyi igazgatási szakot három (bünyügyi, gazdaságvédelmi, pénzügynyomozói), a rendészeti igazgatási szakot pedig nyolc (biztonsági, büntetés-végrehajtási, határrendészeti, igazgatásrendészeti, katasztrófavédelmi, közlekedésrendészeti, közrendvédelmi, vám- és jövedéki igazgatási) szakiránnyal hirdette meg. A levelező tagozatos munkarendben meghirdetett biztonsági szakirányon 2009-től választható az információbiztonsági specifikáció, a katasztrófavédelmi szakirány pedig tűzvédelmi specifikációval gazdagodott. Több évtizedes törekvés vált valóra a 2008/2009-es tanévben először induló rendészeti vezető mesterszak meghirdetésével. A Parlament 2011 tavaszán döntött a Nemzeti Közszolgálati Egyetem alapításáról, ami egy új korszakot hozott el a rendészeti felsőoktatásban. Már akkor megfogalmazódott az

a cél, amelynek megvalósulásáért nap mint nap dolgozik az NKE és az RTK oktatói állománya: *„Az Országgyűlés olyan egyetemet alapít, amely az eljövendő generációk számára a haza szolgálatának, védelmének, szeretetének és a közjó iránti elkötelezettségnek emblematikus intézménye, a közszolgálat akadémiaja lesz.”* Az egyetemi kari működés új ajtókat nyitott meg az oktatók és hallgatók számára is. 2016-ban megkezdte működését az egyetem Rendészettudományi Doktori Iskolája, az egyetlen, amely rendészeti irányú képzést biztosít a doktorandusz hallgatók számára hazánkban. Vezetőjének az Egyetemi Doktori Tanács Prof. Dr. Kerecsi Klárát választotta meg. Emellett az RTK jelenleg az egyetem Vezető- és Továbbképzési Intézetének öt különböző szakirányú továbbképzési szakját gondozza: kriminalisztikai szakértő, rendészeti-gazdasági, szakokleveles magánnyomozó, rendvédelmi szóvivő, rendészeti szakújságíró. A biztonsági szervező mesterszak létesítéséhez pedig érvényes engedéllyel rendelkezik a kar. ●

Az alapító parancsnok, Dr. Győrök Ferenc (1928–2006)

Élete a Fejér megyei Alcsúton kezdődött, szakmai pályája pedig a katonai belső biztonsági szolgálatnál. A Magyar Néphadsereg győri alakulatánál 1949-ben választották ki a szűrő-kutató toborzók, és rövid kiképzés után, 21 évesen a katonai belső biztonsági szolgálat alosztályvezető-helyettese lett. 1957 őszén vizsgáló volt a Gyorskocsi utcában, majd rendőrkapitány a Székesfehérvári Járásai Rendőrkapitányságon. Ezt követően négy évig tanult a moszkvai Belügyi Egyetemen. A Belügyminisztérium Győrök Ferencre bízta az új rendészeti felsőoktatási intézmény – a Rendőrtisztiképző Akadémia, a méltán népszerű RAK értékeit megőrizve – megszervezését és beindítását. Győrök Ferenc nevéhez kötődik a rendészeti képzés legizgalmasabb és legígéretesebb 1980-as évek eleji kísérlete, az ún. komplex oktatási rendszer kidolgozása, amelynek során egy bűnözési formáció vagy jelenlég körülménye egyetlen modul keretében, különféle szempontokból közelítve, multidiszciplináris igénnyel történik.

„Győrök tábornok úr olyan vezető volt, aki a szolgálati út egyszerűsítésével, közvetlenül szeretett feladatokat adni beosztottainak, így meglehetősen közeli kapcsolat alakult ki közöttünk. Vezetőként nagymértékben támaszkodott rám. Akkoriban sokszor megterhelőnek éreztem ezt, ugyanis minden nap új ötletekkel, reformokkal állt elő. Kifejezetten innovatív gondolkodású, reformista vezető volt. Rengeteget tanultam tőle. Állandóan az újat kereste, soha nem elégedett meg azzal, amit elért. Minden reggel korán bent volt az irodában, késő estig dolgozott, sokszor hétvégén is adott utasításokat telefonon. Óriási munkabírása volt. Legnagyobb reformjának, újításának a komplex oktatási rendszer bevezetését tartom: ő már akkor egyfajta kompetenciaalapú képzésre gondolt, de persze akkor még másként neveztük. Ő honosította meg ennek a komplex, többoldalú megközelítésű képzésnek az alapjait. Fontosnak tartotta, hogy a tanárok a gyakorlati tapasztalataikat is beépítsék az oktatásba. Gyakorlatorientált képzést kívánt megvalósítani, ami akkor óriási fordulat volt, ahhoz képest, ahogyan a főiskola egy kis jogi egyetemhez hasonlóan működött még a kezdetek kezdetén. Csak a legnagyobb tisztelet

és megbecsülés hangján tudok Győrök Ferencről beszélni. Győrök parancsnok egy komplex oktatást álmódott meg, negligálva a kis jogi egyetemi szemléletet. Egy-egy bűncselekménycsoportnak megvizsgáltuk a büntetőjogi, a kriminológiai és a kriminalisztikai vetületét is, esetenként az operatív és a titkosszolgálati vonatkozását is. Egy-egy tanár egy ilyen komplex területért volt felelős, én többek között a vagyoni és a gazdaság elleni bűncselekményekkel foglalkoztam. Nagyon szép időszak volt az életemben az oktatás, imádom a katedrát azóta is.” (Dr. Dános Valér ny. rendőr vezérőrnagy, egykori parancsnok)

„Meghatározó, emblematikus vezető volt. Óriási szerepe volt abban, hogy létrejött a főiskola. A tantervi programok kidolgozása is az ő irányításával valósult meg, minden dokumentumot ő jegyzett. Éjjel-nappal dolgozott. Ezt természetesnek vette, és ezt várta el másoktól is. Számára olyan fogalom, mint a munkaidő vége, nem létezett. A késő délután kiadott feladatot reggelre kérte. Ha valaki méltatlankodott, azt kérdezte: »Mit csinálisz éjjel 2-kor?« Nagy munkabírású vezető volt, az életét jelentette a főiskola, ahol

a legszebb éveit töltötte. Az intézmény léte a személyétől elválaszthatatlan volt. Az »új épületek« az 1970-es évek végén az ő regnálása alatt készültek el. Az irodámban a mai napig őrzöm azt a makettet, amely az objektum kicsinyített mása. 15 éven át volt a főiskola parancsnoka, 1986-os nyugállományba vonulásáig.” (Prof. Dr. Sárkány István ny. rendőr vezérőrnagy, egykori parancsnok)

„Az első emlékem arról az időszakról az akkori parancsnokhoz, Győrök Ferenchez kötődik. Már az első napon eligazítást tartott a hetven első évfolyamosnak. Szépen, érthetően beszélt a rendőrtisztek felelősségéről, a velük szemben támasztott elvárásokról. Nem ismerem szakmai pályafutásának állomását, de az előadásából kiderült, hogy elhivatott ember volt.” (Dr. Hatala József ny. rendőr altábornagy, a Nemzeti Büntetőeljárásügyi Tanács elnöke)

„Mindig azt mondta, hogy a nap 24 órából és egy éjszakából áll. Nagy munkabírású volt, számos fejlesztés köthető a nevéhez. Az ő idejében bővült modern épületekkel a főiskola Farkasvölgyi úti objektuma. Igazán

agilis parancsnokként óriási követelményeket támasztott, jó oktatói karral dolgozott, ezért is volt nagy megtiszteltetés számomra, hogy az RTF elvégzését követően ott marasztaltak.” (Dr. Kincses Ildikó rendőr dandártábornok, az Országos Rendőr-főkapitányság főosztályvezetője)

„Győrök Ferencnek 20-25 éves gyakorlati, rendőri vezetői tapasztalata volt. Nagyon nagyra értékelte és mélyszélesen tisztelte az elméleti tudást, ezért is csábította el a tanári kar legnagyobb részét a jogi egyetemről. Ízig-vérig rendőr volt, példás katonai fegyelmet követelt meg, és óriási munkabírással rendelkezett. Körültekintően törekedett az oktatás elméleti és gyakorlati elemeinek optimális kialakítására. 1991-ben egy nemzetközi vizsgálat megállapította, hogy kiemelkedően magas szintű, nyugat-európai színvonalú jogi képzés folyik a főiskolán, ami Győrök parancsnok úr következetes munkájának volt köszönhető.” (Prof. Dr. Finszter Géza ny. rendőr ezredes, a Nemzeti Közszolgálati Egyetem professor emeritusa)

A JOGELŐD RENDŐRTISZTI FŐISKOLA ÉS A RENDÉSZETTUDOMÁNYI KAR PARANCSNOKAI

1970–1986: Dr. Győrök Ferenc rendőr vezérőrnagy, parancsnok

1986–1990: Dr. Belovai Illés rendőr ezredes, parancsnok

1990–1993: Dr. Kratochwill Ferenc, főigazgató

1994–1995: Dr. Dános Valér rendőr dandártábornok, parancsnok

1996–1997: Dr. Fazekas Attila rendőr dandártábornok, parancsnok

1997–2005: Prof. Dr. Blaskó Béla rendőr vezérőrnagy, főigazgató

2005–2012: Prof. Dr. Sárkány István ny. rendőr vezérőrnagy, főigazgató, majd rektor

2012–2015: Prof. Dr. Ruzsonyi Péter büntetés-végrehajtási dandártábornok, dékán

2015– : Dr. habil. Boda József nemzetbiztonsági vezérőrnagy, dékán

Jelentős fejlesztés előtt áll az egyéves Katonai Repülő Intézet

SZÖVEG: SZŐÖR ADÁM
FOTÓ: SZILÁGYI DÉNES

Egy uniós pályázatnak köszönhetően a következő években több területen is megindulnak a kutatások az NKE Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar Katonai Repülő Intézeténél. Erről és az egyéves intézet eddigi eredményeiről beszélgettünk Dr. Palik Mátyás alezredessel, intézetvezetővel.

○ Mit sikerült egy év alatt elérni a korábban kitűzött célokból?

Palik Mátyás: A hatvanhét éve Szolnokon működő repülő szakemberképzés már 12. alkalommal váltott szervezeti formát. 2015 októberében tanszékből újra intézet lettünk, amikor is nagy elvárások fogalmazódtak meg a munkánkkal kapcsolatban. Elsődleges feladatunk a képzés, a légierő szakember-utánpótlásának biztosítása. Az állami légi közlekedési szak létesítése jelenleg folyamatban van: a honvédelmi miniszter utasítása alapján a Nemzeti Közszolgálati Egyetemnek kell kidolgoznia és a 2018/19-es tanévben elindítania a képzést. A Katonai Repülő Intézet számára ez egy komoly munkával járó nagy kihívást jelent, hiszen az a cél, hogy újra legyen Magyarországon pilótaképzés.

○ Itt csak katonákat képeznek majd vagy a civil légi közlekedésben dolgozók számára is indulnak képzések?

P. M. A képzési programot úgy fogjuk kidolgozni, hogy az modulrendszerben valósuljon meg. Ez azt jelenti, hogy ha valaki civilként szeretne egy ismeretkört hallgatni, akkor azt úgy teheti meg, mintha egy akkreditált tanfolyami képzésen venne részt. De természetesen a szak alapvetően az állami (katonai, rendvédelmi) célú légi közlekedés számára képez majd szakembereket.

○ Nagyon sokan úgy gondolják, hogy a katonai légi közlekedés szakembergárdája csak pilótákból áll. Pedig nagyon sokan közreműködnek abban, hogy egy-egy repülés sikeres legyen.

P. M. A pilóta van ennek a rendszernek a csúcspontján, legalábbis szakmai értelemben, de egy roppant bonyolult, összetett struktúra van mögötte, amely működteti magát a repülést. Ide tartoznak azok a szakemberek, akik a repülőgépet felkészítik, akik a repülőteret üzemeltetik, a repüléseket irányítják és számtalan más területről azt biztosítják, kiszolgálják. A légi közlekedés nagyon szigorú biztonsági rendszabályokhoz kötött közlekedési rendszer, talán az egyik legjobban szabályozott a világon. Nem véletlen az, hogy a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezetnek a világ valamennyi országa tagja, ami azt mutatja, hogy nagyon egységes a légi közlekedés.

○ Hogyan viszonyul egymáshoz a katonai és a polgári légi közlekedés? Mennyire kell együttműködniük?

P. M. Békeidőszakban nekünk is maximálisan be kell tartanunk a polgári légi közlekedési szabályokat. Ha például az egyik helikopter átrepül Szolnokról Pápára, hogy ott adjon kutató-mentő szolgálatot, akkor a repülése során a polgári repülési szabályok a mérvadóak. Ezért van az, hogy egy katonai repülőgép vezetőjének ismernie kell az összes civil eljárást, rendelkeznie kell szakszolgálati engedéllyel is. Ez olyan, mint a jogosítvány, csak itt két évente vizsgázni kell az engedély meghosszabbításáért. Nemcsak a pilótákra vonatkozik ez, hanem a műszaki személyzetre és az irányítást végző állományra is. Egyes speciális katonai repülési gyakorlatok viszont a polgári légi forgalomtól elkülönített légterekben történnek, ebben az esetben a katonai légi irányítás felügyeletével.

○ Ha ma valaki szeretne a katonai légi közlekedésben szolgálni, hogyan teheti ezt meg? Milyen képzéseket kell elvégeznie?

P. M. A légügyi törvény szabályozza a légi közlekedéssel kapcsolatos képzéseket. Az állami légi közlekedést érintő képzések a honvédelmi miniszter hatáskörébe tartoznak, aki pedig a Nemzeti Közszolgálati Egyetemet bízta meg az ezzel járó feladatokkal. Az intézményen belül a Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar és annak Katonai Repülő Intézete végzi a katonai légi közlekedésben dolgozó szakemberek képzését, Szolnokon. Amíg a polgári légi közlekedésben nem szükséges a felsőfokú képzettség, nálunk ez alapkövetelmény. Négyéves képzéseink utolsó két éve speciálisan szakmai felkészítésből áll.

○ Milyen ismereteket szerezhetnek meg azok, akik Önöknél tanulnak?

P. M. Az intézetnek három tanszéke van: a Repülő Sárkányhajtómű Tanszéken a repülőgépek képzése folyik, tehát ha,

mondjuk, a közúti közlekedéshez hasonlítjuk, itt képezzük az autószerelőket. A Fedélzeti Rendszerek Tanszéken tanulóik képesek lesznek a fegyverrendszer, a fedélzeti radar és a különböző navigációs és rádióberendezések üzemeltetésére. A repülő műszaki képzésnek ez a két nagy ága, amelyek között természetesen vannak átfedések, hiszen nem lehet egy ilyen komplett rendszert úgy üzemeltetni, hogy ne legyen kölcsönös rálátás a másik rendszerre. Harmadik tanszékünk a Repülésirányító és Repülő-hajózó Tanszék, amely lényegében a pilóták és a repülésirányítók képzését végzi. Bár az utóbbi név akár félrevezető is lehet, ezért érdemes hangsúlyozni, hogy mi nem a

vízi közlekedés számára képezzük szakembereket.

○ Számos dokumentumfilm szól arról, hogy a pilótáknak és a légi forgalmi irányítóknak milyen összetett és felelősségteljes munkájuk van. Hogyan lehet őket erre felkészíteni?

P. M. Egy repülésirányítóknak – a pilótához hasonlóan – tisztában kell lennie a repülőgép-vezető minden eljárásával, a repülőgép technikai paramétereivel, sokszor még a fedélzeti berendezésekkel is, például a navigációs eszközökkel. Mindkét terület fontos része a rádiókommunikáció, az angol fónia, ami az angol nyelv egy „lebutított”, repülős szakkifejezéseket használó változata. Tehát ennek a két szakmának nagyon sok közös pontja van, ami a képzésben is megnyilvánul.

○ Azt mondják – és ezt korábban Ön is említette –, hogy a repülős szakma csúcspontja a pilóta van. Ugyanakkor, talán éppen emiatt is, ide a legnehezebb eljutni. Hogy zajlik a kiválasztási folyamat?

P. M. A Magyar Honvédség jelenlegi pilótautánpótlása a NATO vadászpilóta képzésén, az úgynevezett NFTC-n keresztül valósul meg. A képzésnek négy fázisa van, ebből egy hazai, három kanadai helyszínen történik. A belépő egy felsőfokú diploma, egy erős középfokú angol nyelvismeret és természetesen egy repülőorvosi alkalmassági vizsgálat, amire a rendkívül nagy fiziológiai és pszichológiai terhelés miatt van szükség.

○ Hogyan tud hozzászokni az emberi szervezet a sokszor extrém gyorsulási értékekhez?

P. M. A különböző fiziológiai adottságú emberek máshogy viselik a terheléseket. Az ember úgy gondolná, hogy egy nagyon erős, masszív felépítésű fiatal ember jobban bírja, de ez nem feltétlenül igaz. Fejben is nagyon ott kell lenni repülésnél, nagyon jó gyomor kell hozzá, amihez a megfelelő légzéstechika elsajátítása is segítséget nyújt. Az úrhajósok, a pilóták a speciális felkészítések után hosszabb időn át 3-4 g, rövid ideig 6-7 g terhelést is el tudnak viselni.

○ A Katonai Repülő Intézet egy jelentős szakmai fejlődés lehetőségét kínáló uniós pályázatban vehet részt a következő időszakban. Olvasva az ehhez kapcsolódó szakmai háttéranyagot, úgy tűnik, mintha a repüléstudomány megteremtése lenne a cél. Eddig ez nem létezett?

P. M. A Magyar Tudományos Akadémia ezt a területet jelenleg nem fogadja el tudományként. Azért furcsa ez, mert a világ számos olyan országában is elfogadják, amely megközelítőleg sem rendelkezik olyan múlttal, mint hazánk. Néhány éve készült el – szakmai szervezetek közreműködésével – a Nemzeti Légiközlekedési Stratégia, amelyben az oktatással-képzéssel foglalkozó szakértők megfogalmazták, hogy Magyarországon is szükség van repüléstudományra. Hogy ez mikor valósul meg, nem lehet tudni, de ezzel a pályázattal talán tudunk tenni egy lépést ebben az irányban. Szerintem egyébként repüléstudomány eddig is volt, annak ellenére, hogy ezt hivatalosan nem ismerték el.

○ Mit jelent ez a pályázat az egyetemnek, az intézetnek? Milyen konkrét eredményekre számíthatunk?

P. M. Nyithatunk a világra, azaz olyan eredmények szülehetnek, amelyek a nemzetközi porondon való megjelenésünket erősíthetik. Az Európai Uniónak van egy 2020-ig tervezett nagy, a légi közlekedést érintő kutatási programja, amelyben a többi között a járatok környezeti hatásának 10%-kal való csökkentését, a repülésbiztonság tízszeresre való növelését tűzték ki célul. Ezekhez mi is hozzájárulhatunk a kutatásainkkal. Például az alternatív tüzelőanyag-fajták repülésben való alkalmazhatóságának vizsgálatával, azok alkalmazási feltételeinek minél szélesebb körű feltárásával és a felmerülő környezeti és gazdasági szempontok becsülésével. A pályázat révén egyébként olyan eszközök beszerzésére is sor kerül, amelyeket később az oktatás-képzés folyamatában hatékonyan tudunk majd használni. De nemcsak mi, hanem más felsőoktatási intézmények is.

○ A pályázat egy másik célterülete a repülés humán tényezőinek integrált alkalmazására vonatkozó vizsgálat. Ezek mennyire meghatározóak az egyre jobban elektronizált repülésben?

P. M. Erre szerintem jó példa a több évvel ezelőtt történt amerikai eset, amikor egy pilóta nem sokkal felszállás után madarakkal ütközött, és a hajtómű meghibásodása miatt a Hudson folyón volt kénytelen a gépét letenni. Erről a történetről filmet is forgattak, amelyet mostanában vetítenek a magyar mozik is. Jól látszik, hogy az emberi tényezőnek köszönhetően sikerült megóvni az utasok életét egy nagyobb katasztrófától. Az ilyen megtörtént eseményekről tanórák keretében is beszélünk, elemezzük azokat a hallgatókkal. A pályázat harmadik területén a pilóta nélküli légi járművek (UAV) felhasználását biztonságossá, rugalmassá tevő komplex repüléstámogató rendszer modelljét dolgozzák ki a kutatók, majd annak fizikai megvalósítását,

korszerű, felhőalapú informatikai rendszerbe történő beágyazását végzik el. Lényegében egy mobilsoftveres alkalmazást szeretnének kidolgozni.

○ Mire lehet majd ezt használni?

P. M. A repülések végrehajtásához nélkülözhetetlen repülésmeteorológia és légi közlekedési információk közvetlen elérését tenné lehetővé. Az alkalmazás segít a repülések megtervezésében: tájékoztatja a felhasználót a repülés tervezett útvonalán várható meteorológiai helyzetről és minden fontos légi forgalmi információról. Emellett szeretnénk egy olyan pilóta nélküli repülőeszközt is fejleszteni, amely levegőkémiai és meteorológiai mérésekre lesz alkalmas.

○ Ha már a drónoknál tartunk: néhány filmet megnézve az utóbbi időben, megdöbbentő volt számomra, hogy hol tart a drónok katonai alkalmazása. Valahol Amerikában, egy sivatagi kis „bódében” néhány katona háborút vezényel le a Föld másik részén a drónok segítségével.

P. M. Ez a terület már nagyon a robothadviselés irányába halad, ami szerintem nem biztos, hogy jó út. De azt látni kell, hogy ezzel a megoldással csökkenthető az anyagi és az emberi veszteség is. Nincs szükség ugyanis pilótára, így az ellenség sem tud politikai hasznot szerezni az elfogásából.

○ Ezek a katonai drónok akár a vadászgépeket is felválthatják hamarosan?

P. M. Ez nem valószínű, hiszen a manőverező légi harcokhoz olyan magas fokú intelligencia kell, amit szerintem a technika egyelőre nem tud nyújtani. A fejlesztések azonban folyamatosak, így vannak már olyan drónok, amelyek szinte teljesen automatikusan működnek, beleértve a felszállást és a leszállást is. Várhatóan sok speciális feladatot vesznek majd át a jövőben, ezek elsősorban a különböző felderítő és légi szállítási feladatok, de egyre nagyobb arányban vesznek majd részt a csapás-mérő, fegyveres küldetésekből is.

○ Az NKE-n folyó képzéshez visszatérve: a már említett pályázati lehetőségek mellett milyen fejlesztések, változások várhatók a következő években?

P. M. A Katonai Műszaki Doktori Iskolában szeretnénk létrehozni egy új kutatási területet, amit még nem nevezünk el, de talán repüléstudományinak fogjuk hívni. Az Erasmus+ hallgatói mobilitási programban is részt veszünk, a 18 tantárgyból és több mint 50 kreditből álló AVIATION nevű modul. Tavaly már két bolgár hallgatónk is volt, reméljük, a következő években ez a keret bővülni fog. Információink szerint Csehországból és Lengyelországból is van már érdeklődő. Ezenkívül korábbi kutatási eredményeinkre és oktatási tapasztalatunkra alapozva – egy nagyobb KÖFOP-projekt részeként – folytatni szeretnénk a pilóta nélküli légi járművek közszolgálati alkalmazásához kapcsolódó oktatási portfólióink bővítését. ●

Rendészeti szakembereink nemzetközileg is rendkívül elismertek

SZÖVEG: DR. TÓTH NIKOLETT ÁGNES
FOTÓ: SZILÁGYI DÉNES

2009-ben a magyar rendészet egyik legnagyobb nemzetközi sikere volt az, hogy a CEPOL Vezető Testülete igazgatónak választotta dr. Bánfi Ferenc nyugállományú rendőr vezérőrnagyot, aki újraválasztása után már második vezetői ciklusát tölti. Bánfi Ferenc egy álom megvalósulásának nevezte annak az európai mesterképzési programnak az elindítását, amelynek kidolgozásában az NKE a CEPOL partnerintézményeként vett részt, és amely tavaly kezdődött el az egyetemen. Idén októberben újra találkoztak az uniós rendészeti vezetők és oktatók a Ludovika történelmi főépületében. Bánfi Ferencsel beszélgettünk.

A CEPOL 28 ország irányítása alá tartozó decentralizált ügynökség, amely a tagországok egy-egy szavazati joggal rendelkező testületének vezetése alatt áll, és az uniós tagországok vezető beosztású rendőrtisztjei számára nyújt együttműködési lehetőséget. Célja, hogy ösztönözze a határokon átvéelő kooperációt a bűnüldözés elleni harc, a közbiztonság és közrend fenntartására irányuló tevékenységek terén.

○ Harminc év vezetői múlttal, tapasztalattal büszkélkedhet. Mit jelent egy nemzetközi szervezetet vezetni?

Bánfi Ferenc: A vezetővé válás folyamatában sok mindent meg kellett tanulni, és sokat kellett változni, amíg valóban vezetővé értem. Egy gyémánt is csak akkor lesz értékes, ha csiszolgtatják. Vannak bizonyos elemei ennek a munkának, amelyek végigkísérték az életemet: ilyen az emberközpontúság, ami vezérlőelv számomra. Ma azt vallom, hogy a vezetés a legrégebbi művészetek egyike, egyben a legújabb tudomány. Ha megnézzük az emberiség

történetét, akkor azt látjuk, hogy az emberiség fejlődését meghatározó vezetők emberi kapcsolataikon keresztül érték el céljaikat. Ha az életüket, pályájukat tanulmányozzuk, akkor azt látjuk, hogy képesek voltak másokat rávenni arra, hogy kövessék őket. A kiemelkedő hatékonysággal működő vezetők mindig is művészei voltak az emberi kapcsolatok alakításának, sikereik alapvetően azon múltak, hogyan tudtak együtt dolgozni az embertársaikkal. A CEPOL-nál a magyartól eltérő intézményi kultúrában dolgozom, hiszen munkatársaim huszonegy országból érkeztek. A vezetési technikák is eltérnek multikulturális környezetben. Másrészt objektívebben ítélik meg itt a munkámat, mint bármikor eddigi szakmai pályám során. A vezetési technikák, a szervezeti kultúrák folyamatosan változnak. Kellő időt töltünk a tervezéssel, a teljesítmény mérésével annak érdekében, hogy lássuk, a kitűzött célok irányába evezünk-e. Elkötelezett vagyok abban is, hogy átadjam a tapasztalataimat azoknak a magyar kollégáknak, akik arra készülnek, hogy nemzetközi területen

dolgozzanak. A magyar szakemberek már bizonyították rátermettségüket, jó hírünk van a világban, a partnereink szeretnek velünk dolgozni. Elismert tagjai vagyunk a nemzetközi rendőri szervezeteknek, ennek is köszönhető, hogy a CEPOL központja itt lehet Budapesten.

○ **Mitől jók a magyar szakemberek?**

B. F. Megbízható együttműködők vagyunk, ez azt jelenti, hogy ha vállalkozunk egy közös tevékenységre, akkor a partnereink biztosak lehetnek abban, hogy kitartó munkánkkal elérjük a kitűzött céljainkat. A nemzetközi együttműködésben a legfontosabb a bizalom. A jogi keretek, technikai feltételek nem hozhatnak eredményeket, ha nincs kölcsönös bizalom. Az akciók során minden pillanatban bizonyítjuk szakmai rátermettségünket. A tevékenységünk kormányzatokon átívelő, hiszen az 1970-es évekig visszamenőleg látszik, hogy ha részt veszünk a nemzetközi együttműködésekben, missziókban, azok mögé

a magyar kormány felsorakozik. A mindenkori kormányok mindig megadták a politikai, technikai, anyagi támogatást és az erkölcsi elismerést.

○ **2009-ben a Rendészeti Minisztérium a magyar rendészet addigi legnagyobb nemzetközi sikereként könyvelte el, hogy a CEPOL Vezető Testülete igazgatónak választotta Önt. Ön is így élte meg?**

B. F. A sikereknek mindig több oka van, több tényezőn múlik; természetesen egyénileg is kellett kvalifikálnom magam, de szükség volt a támogatásra is. Amikor 2009-ben pályáztam, megkerestem a parlamenti pártok képviselőit, és arra kértem őket, hogy fontolják meg, érdemesnek tartanak-e arra, hogy támogassanak. Előfeltétele volt a sikernek, hogy minden oldalról megkapjam a támogatást. Aztán az írásbeli teszten, a meghallgatásokon már nekem kellett megfelelnem. Az első négy év eltelte után a leadható 27-ből 26 szavazattal választottak újra további négy évre, ami azt bizonyította, hogy elégedettek velem, méltónak tartottak arra, hogy folytassam a megkezdett munkát, és ez egyben a munkatársaim sikere is.

○ **Önre várt a feladat, hogy megújítsa a rendőrképzést koordináló ügynökséget, kiaknázza a benne rejlő lehetőségeket. A CEPOL évente mintegy száz tanfolyamot, szemináriumot és konferenciát szervez. Milyen témaköröket ölelnek fel a rendezvények, képzések? Mennyi hallgatója van az akadémiának?**

B. F. Ma már több mint 13 ezer hallgatója van a képzéseinknek, tanfolyamainknak. 2018-ra szeretnénk ezt a létszámot 30 ezer főre növelni, ehhez virtuális osztálytermeket is kialakítottunk. 130 osztálytermi képzést tervezünk indítani, 600 főt szeretnénk bevonni az európai rendőrcsere-programba. Ez az Erasmus-programhoz hasonlítható, a terrorizmus, a szervezett bűnözés területén dolgozó szakemberek vehetnek részt benne. Idén 500 fő részvételét terveztük, amelynek során megismerhetik egymás szakmai területeit, esszét írnak a tapasztalataikról, a jó gyakorlatokról, amelyekhez hozzáférést biztosítunk a többi kolléga részére is.

○ **2014-ben először kapott önálló alma matert az Európai Rendőrákadémia. Melyek az elmúlt évek tapasztalatai?**

B. F. Az Európai Rendőrákadémia léte során ez egy mérföldkő, hiszen korábban két székhelyen működött: eredetileg Dániában volt a központja, majd az Egyesült Királyságban, ahol a nemzeti képzőszervvel volt egy bázison, és mint bérlő, korlátozottak voltak a lehetőségei. Itt, Budapesten évente mintegy

ötven rendezvényt tudunk megszervezni anélkül, hogy azt bárkivel is egyeztetnünk kellene. Ez az objektum egy kis ékszerdoboz, kiváló földrajzi elhelyezkedéssel, megfelelő technikai háttérrel, felszereltséggel. A költségvetésünk megfelelő, nincsenek anyagi problémáink.

○ **A Rendőrákadémia az Európai Uniótól kapja a működéséhez szükséges forrást, ez évente milyen összeget jelent?**

B. F. Ebben az évben 8,6 millió euró, ehhez társul még 2,5 millió euró, ami egy többéves képességfejlesztő projekt végrehajtását szolgálja Törökországban, Tunéziában, Jordániában és Libanonban.

○ **Milyen típusú képzéseken vesznek részt az érdeklődők?**

B. F. Mi kezdőkkel nem foglalkozunk, a szervezett bűnözés és a terrorizmus témájában indítunk képzéseket. Mindegyik tanfolyamnak része az alapvető emberi jogokhoz kapcsolódó ismeretkör bővítése. Nemzetközileg kiemelt tömegrendezvények – sport, kulturális, politikai – biztosítására felkészítő képzéseink is vannak. A missziókban szolgálatot végző kollégáknak vezetési, stratégiai szintű képzéseket biztosítunk. A vezetésfejlesztési programunk kiemelkedő jelentőségű, hiszen ezen vezetési technikák, vezetést támogató rendszerek fejlődése dinamikus, azok megismertetése fontos. Minden második évben megrendezzük az európai rendőrfőnökök szemináriumát, ami nem más, mint horizontális tapasztalatcsere, moderált környezetben. Fórumot szervezünk a nemzeti hatóságok személyzetének, illetve az akadémiák és egyetemek vezetőinek, ahol az elméleti és gyakorlati szakemberek megoszthatják tapasztalataikat, ütköztethetik véleményüket a képzés tartalmáról. Nemzetközi kontextusban is kihívás az elméleti és gyakorlati képzés optimális egyensúlyának megtalálása. Fiatal rendőrzetők számára is indítunk kurzusokat, akik hazájukban már osztályvezetői, középvezetői beosztásban vannak, és akikről előljáróik úgy vélik, hogy a nemzeti rendőri hatóságok későbbi csúcspanaszvezetői lehetnek.

○ **Kik oktatnak a képzéseken?**

B. F. Évente több mint 700 oktató segíti a munkánkat, meghatározó többségük EU-s országokból érkezik, de jönnek nemzetközi szervezetektől, az ENSZ-től, az Interpoltól, illetve kisebb számban a harmadik világ országaiból is. Van egy adatbankunk, ebbe regisztrálhatnak a nemzeti kapcsolattartó pontokon keresztül az elméleti és gyakorlati szakemberek, akiket a szervezők erre felkérnek. Az oktatók között vannak rendőrök, rendőrákadémiai oktatók, rendészeti szakemberek, civilek, pszichológusok, kommunikációs szakemberek, stratégiai tervezést, stratégiai gondolkodást fejlesztő kollégák. A munkanyelvünk az angol.

○ **Hogyan képzelhetjük el a CEPOL-ban zajló munkát?**

B. F. A CEPOL testületi irányítás alatt működik, a vezető testület a Management Board, amelynek 27 tagja van, 26 EU-s ország

és az EU Bizottsága. A tagországok álláspontját képviselőket a nemzeti hatóságok jelölik ki. Minden tagországnak egy szavazata van.

○ **Hogyan kapcsolódott be a Nemzeti Közzolgálati Egyetem a munkába?**

B. F. A CEPOL-nak vannak keretszerződéses partnerei, jelenleg 59, amelyek képzéseket, tréningeket tartanak a CEPOL ernyője alatt. Ez az 59 tag pályázat útján nyeri el ezt a státuszt, Magyarországon két szervezet – a BM Nemzeti Oktatási Központ és az NKE – pályázot, és kapott partneri státuszt. A tréningek megtartására egyénileg és konzorciumban jelentkezhetnek keretszerződéses partnereink.

○ **Egy álom megvalósulásának nevezte a Ludovikán a 13 európai tagállam együttműködésének gyümölcseként megvalósult mesterképzés elindítását.**

B. F. Amikor pályáztam a CEPOL vezetői pozíciójára, a programban szerepelt egy európai mesterképzés elindításának gondolata. Ahhoz, hogy a CEPOL égisze alatt ez létrejöhessen, szükség volt arra, hogy megfelelő akadémiai és szakmai tudással rendelkező partnereket találjunk, akik segítséget nyújthatnak az akkreditációhoz szükséges szakmai háttér biztosításában. Egyrészt meg kellett felelni a tudományos igényeknek, másrészt a rendvédelmi közösség jogos szakmai elvárásainak is. Ezt a sikert nem értük volna el a Nemzeti Közzolgálati Egyetem vezetőinek munkája nélkül. Jövőre tartjuk az első diplomaosztót. Huszonnégy hónapos a képzés, amely hét panelből áll, az utolsó a diplomamunka elkészítése. Hat különböző uniós tagállamban zajlik az oktatás, az első panelt Magyarországon, több képzési helyszínen rendeztük meg.

○ **A CEPOL irányítása különleges feladat, de komoly vezetői múlttal rendelkezett már előtte is. Volt többek között megyei főkapitány is.**

B. F. 1980. március 1-je óta szolgálok a rendőrség hivatásos állományában. Az volt a gyermekkori álmom, hogy focista és rendőr legyek. Az egyenruha nem vonzott, nyomozó akartam lenni. A televízióban sok sorozatot néztem, mindegyik elvarázsolta. Huszonöt éves voltam, amikor világhírű focista, hogy nem leszek a magyar labdarúgó-válogatott játékos, hanem leszek a világ hírhedt focista. Azt gondoltam, a rendőri szakmában viszont messzire eljuthatok. Aki úgy kezdi a rendőri hivatást, hogy nem szeretné semmire sem vinni, az vagy hazudik, vagy csak megélhetést, és nem hivatást keres.

Salgótarjánban megyei rendőrfőkapitányként szolgáltam, majd 1997-től az ORFK kötelékében dolgoztam, ahol a közrendvédelem, a közlekedés- és igazgatásrendészet, az egyenruhás állomány szakmai irányítása volt a feladatom, prioritásként kezeltem a közösségi rendvédelem kialakítását, szervezését. Kevés időt kaptam erre, ugyanis ahhoz, hogy átfogó változásmenedzsmenettel lehessen végrehajtani a rendvédelem

területén, nagyon sok feltételt kell egyidejűleg biztosítani. Ezt követően egy évig Veszprém megyei főkapitány voltam, ami csodálatos időszak volt, nagyon szerettem. Gyorsan sikerült beilleszkedni nemcsak a rendőri szervezetbe, hanem a civil társadalomba is, jól kijöttünk, megértettük egymást a politikai pártokkal és az önkormányzati vezetőkkel egyaránt. Közben, 1998 augusztusában elkezdtem angolul tanulni, szeptember közepén már alapfokú nyelvvizsgám volt. 1999-ben Angliában folytathattam tanulmányaimat egy nyelvviskolában. Emellett heti két magánórát vettem, egy héten egyszer pedig a helyi rendőrségre mentem gyakorlatra. Járőrszolgálaton vettem részt az ottani kollégákkal, idővel a rendőrfőnök asszonnyal már heti egy órát beszélgettünk, így kilenc hónap alatt eljutottam a középfokú szintre, sikerült is a nyelvvizsgám. Tizenöt éve dolgozom nemzetközi környezetben.

○ **Ennek egyik első állomása volt, hogy 2000. szeptember 1-jén Bukarestben a Délkelet-európai Együttműködési Szervezet (Southeast European Cooperation Initiative, SECI) rendőri összekötője lett.**

B. F. Valóban, majd megválasztottak az operatív osztály vezetőjének és a központ igazgatójának. Két munkakörben dolgoztam három évig összekötőként, egyrészt a magyar rendőrség képviselője voltam, másrészt a szakmai terület vezetője. Ekkor túl voltunk már a balkáni háborún, folyt a konszolidáció, intézkedések születtek a szervezett bűnözés, a korrupció visszaszorítására. Amerikai kezdeményezésre jött létre a központ, ahol a balkáni országokat, a korábbi ellenségeket próbálták egy szövetségbe tömöríteni, hogy közösen vívják a harcot a szervezett bűnözés ellen. Határon átnyúló akciókat szerveztünk, közösen léptünk fel az illegális fegyver-, kábítószer- és emberkereskedelem, az embercsempészet elleni harc során. 2001. szeptember 11. után a terrorizmus ellen is küzdöttünk. Nagyon szerettem ezt a munkát! Sokan nem hittek abban, hogy a balkáni szakemberek képesek együtt dolgozni, végül ez lett az egyetlen sikeres nemzetközi együttműködés, ami tizenkét balkáni és huszonnégy megfigyelő ország részvételével eredményesen folytatta tevékenységét, későbbi nemzetközi karrieremet itt alapoztam meg, az itt szerzett tapasztalataim birtokában könnyebben boldogultam a későbbiekben. ●

A pozsonyi EU-csúcs után

SZÖVEG: SZŐŐR ADÁM
FOTÓ: SZILÁGYI DÉNES

A hazai és a külföldi közvélemény, sőt a szakmai értelmiség egy része is némileg ellentmondásosan értékeli az Európai Unió nemrégiben Pozsonyban tartott informális csúcstalálkozóját. Vannak, akik szerint történtek előrelépések, mások – köztük a magyar kormányfő – inkább kudarcról beszélnek, mert szerintük nem változott az uniós bevándorlási politika. Az mindenesetre látszik, hogy megmaradtak azok a tagállamok közötti törésvonalak, amelyek az elmúlt időszakot jellemezték. Ez volt annak a kerekasztal-beszélgetésnek is az egyik tanulsága, amelyet a Nemzeti Közzolgálati Egyetem Nemzetközi és Európai Tanulmányok Kar (NETK) szervezett a Ludovika Campuson.

„A mai napon nem változtatták meg Brüsszel bevándorlás-politikáját. Sőt, azt kell mondanom, hogy továbbra is a korábbi, igyekszem udvariasan fogalmazni: önsorsrontó és naiv bevándorlás-politika uralkodik” – értékelt a pozsonyi találkozó után Orbán Viktor. A kormányfő kiemelte: „Most is többet beszéltek a szétosztás gyorsításáról, mint a migránsok schengeni övezet határán való megállításáról.” Orbán Viktor szerint Németország és Görögország a két kulcsország a bevándorlási helyzet megoldásához. Kijelentette: amíg Németországban nincs határozott felső korlátja a beengedett migránsoknak, folyamatos lesz a szivóhatás. Görögországnak pedig a schengeni megállapodás miatt meg kellene állítania az Európába igyekvőket, de ezt nem teszi. Hasonló hangvételben nyilatkozott az olasz kormányfő is, aki elszalasztott lehetőségnek tartja a pozsonyi csúcstalálkozót. Matteo Renzi szerint: „Európa sokat beszélt a migrációról, de eddig keveset tett az ügyben.” A találkozó házigazdája, Robert Fico viszont sikeresnek értékelte a pozsonyi csúcst. A szlovák miniszterelnök úgy érzi, sikerült őszinte véleménycserét folytatni az uniós aktuális helyzetéről, és mind a 27 állam- és kormányfő egyetértett abban, hogy az EU-projekt megvalósítása során nem lehet visszalépni, mert csak ez a szövetség nyújthat biztonságot a benne élők számára. A kormányfő szerint a pozsonyi csúcstalálkozó egyik hozadéka az volt, hogy rámutatott a tagországok közös akaratára, arra, hogy folytatni kívánják az uniós projektet. >>

A visegrádi csoport (Csehország, Lengyelország, Magyarország, Szlovákia - V4) a egy új javaslatot terjesztett elő találkozóán, amely a „rugalmas szolidaritásról” tesz említést. Ez elviekben lehetővé tenné az uniós tagállamoknak, hogy a migráció kezelésében „maguk döntsenek hozzájárulásuk konkrét formájáról, figyelembe véve saját tapasztalataikat és lehetőségeiket”. A pozsonyi informális csúcson a résztvevők úgy mond azonosították azokat a területeket, ahol a tagállamok hajlandók szorosabban együttműködni. Az egyik legfontosabb ilyen a közös védelempolitika kialakítása. Azonban csak majd a következő hónapokban válik el, hogyan élnek az állandó, strukturált együttműködési lehetőségekkel a katonai képességek terén. A kvóta ügyében továbbra is jelentősen eltérnek az álláspontok az egyes tagállamok között is, mindenesetre a csúcstalálkozó záródokumentumában megfogalmazottak arra utalnak, hogy új megoldások is szóba jöhetnek: „Elköteleztük magunkat, hogy közös megoldásokat keressünk azokban az ügyekben is, amelyekben megosztottak vagyunk.” Közben kiderült az is, hogy a pozsonyi uniós csúcstól egy nappal Dánia, Svédország, Finnország és Norvégia eljárást kezdeményezett Magyarország ellen. „Mindezt azért, mert nem akarunk befogadni tőlük bevándorlókat” – nyilatkozta Lázár János, a Miniszterelnökséget vezető miniszter az egyik napilapnak. A hatályos EU-s szabályok szerint a visszautasított menekülteket visszatoloncolják abba az országba, ahol elsőként regisztrálták őket, azonban Magyarország már többször jelezte, hogy nem fogad visszatoloncolt menekülteket. Az informális csúcstalálkozó célja az lett volna, hogy az egységet demonstrálja, ehelyett eléggé ellentmondásos nyilatkozatok hangzottak el a csúcstalálkozó értékelésekor. A korábban is tapasztalható törésvonalak azonban továbbra is megmaradtak a tagállamok között – véli Dr. Koller Boglárka. A NETK dékánja és az Európa-tanulmányok tanszék vezetője szerint a visegrádi négyek által a kvótarendszer helyett javasolt flexibilis szolidaritás sem ad feltétlenül jó, megnyugtató választ a migrációs helyzetre.

A gazdasági kérdések megvitatását hiányolta a pozsonyi csúcstalálkozó témái közül Prof. Dr. Halmai Péter akadémikus. A NETK Nemzetközi Gazdasági és Közpolitikai Tanulmányok Tanszékének vezetője szerint pedig az uniónak most leginkább arra lenne szüksége, hogy a nemrégiben napirendre került rendszerszintű gazdasági reformokat be tudja indítani nem sok jelét látta a hétvégi csúcstalálkozóán. Az igen ambiciózus célként megfogalmazott teljes gazdasági unió létrehozásához nagyon sok mindent kellene még tennie az Európai Uniónak, köztük a tagállamoknak is. Példaként hozta a mediterrán periféria országait (Olaszország, Portugália, Görögország), amelyeknek komoly gazdasági problémákkal kell szembenéznük nap mint nap. A professzor szerint ráadásul egy újabb globális krízisnek is van

realitása, így az EU-nak erre is fel kellene készülnie. Kérdésre válaszolva azt is elmondta, hogy azokban az országokban, ahol a termelékenység javulása nélkül növekednek a bérek, a versenyképesség romlani fog.

A kerekasztal-beszélgetés természetes módon a Brexitet, azaz a britek unióból való kilépését is érintette. Prof. Dr. Gazdag Ferenc szerint ez csupán politikai veszteség, az integráció egésze szempontjából azonban pozitív folyamat. A NETK Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszékének egyetemi tanára úgy látja, hogy a britek a kezdetektől sokat ártottak az integrációnak. Az európai közös hadsereg létrehozásának gondolata kapcsán megjegyezte, hogy evvel már az 1950-es években is próbálkoztak, akkor azonban végül a franciák miatt meghiúsult. A professzor szerint fogalmi zűrzavar uralkodik e téren, hiszen egy közös hadsereghez közös védelmi miniszter, ehhez pedig közös kormány kellene, aminek létrehozása éppen ellentétes a jelenlegi folyamatokkal.

Dr. Szemlér Tamás egyetemi docens szerint az elmúlt hetek fontosabb uniós fejleményei alapvetően összecsengenek, tehát mintha megindult volna valami a közös útkeresés irányába. A NETK Nemzetközi Gazdasági és Közpolitikai Tanulmányok Tanszékének oktatója szerint most megvan az a kényszerhelyzet, ami előreviheti a közös ügyeket, de nem biztos, hogy mindenki együtt és egyforma mértékben képzelel ezt el. Szerinte a pozsonyi csúcstalálkozót lezáró dokumentum egy szándéknyilatkozat, amelyet majd később tölthetnek meg igazi tartalommal a tagállamok. Dr. Molnár Anna szerint is van lehetőség a továbblépésre, de úgy gondolja, hogy a britek kiválásával inkább veszített az Európai Unió, főleg a biztonság és védelempolitika területén, amiben Nagy-Britannia mindig meghatározó szerepet játszott. A NETK Nemzetközi Kapcsolatok és Diplomácia Tanszék vezetője szerint a biztonságpolitika kérdése a pozsonyi csúcstalálkozóának is meghatározó témája volt, az európai közös hadsereg felállítására azonban egyelőre kevés esélyt lát. Megjegyezte azt is, hogy ha a tagállamok állampolgárai nem kapnak válaszokat az uniótól a fontosabb kihívásokra, akkor előbb-utóbb az intézményrendszer iránti bizalmuk is csökkeni fog. Dr. Bóka János szerint az EU-ban a hosszú távú politikai tervezés gátja lehet az a függő állapot, amely a Brexit után jellemzi a közösség britekkel való viszonyát. A NETK oktatási dékánhelyettese szerint Magyarország csak akkor lehet igazán meghatározó az uniós döntéshozatalban, ha más országokkal koalícióban képviseli álláspontját. Eddig a visegrádi négyek „vezető hangjaként” ezt el is tudta érni, a pozsonyi csúcstalálkozó után azonban ez az egység szerinte megbomlani látszik. Amíg ugyanis a magyar miniszterelnök inkább negatívan beszélt a találkozó eredményeiről, a másik három ország vezetője elismerően nyilatkozott az ott elhangzottakról. ●

Az Alaptörvény egy nemzet közös vállalkozása

SZÖVEG: SZŐR ÁDÁM
FOTÓ: SZILÁGYI DÉNES

Magyarország Alaptörvénye 2012. január elsején lépett hatályba. Az öt éves évforduló kapcsán rendezvénysorozatot tartanak az országban. Ehhez csatlakozott az NKE is az Igazságügyi Minisztériummal közösen szervezett Államszervezet és államiság Magyarország Alaptörvényében című konferenciával. Az esemény különlegessége volt, hogy a rendezvény ideje alatt az érdeklődők a Magyar Nemzeti Levéltár jóvoltából megtekinthették az 1222-ben kiadott Aranybulla ránk maradt 1351-es átíratát.

Az ötéves Alaptörvény egyidős a Nemzeti Közszerződéssel. Prof. Dr. Patyi András köszöntőjében elmondta, hogy mind az Alaptörvény, mind a Nemzeti Közszerződésről szóló NKE-törvény 2012. január elsején lépett hatályba. Elhangzott, hogy a konferencia az államiság és az államszervezet kérdéseit tekinti át, annak alkotmányos szabályozását, alkotmánybeli és alkotmányon túli szempontjainak vizsgálatával. Az NKE rektora különösen megtisztelőnek nevezte, hogy a rendezvényen részt vett Szájer József Európa Parlamenti képviselő, aki jelentős szerepet játszott az Alaptörvény megalkotásában. A rektor közkeletű tévedésnek nevezte, hogy Magyarország első írott alkotmánya az 1949. évi 20. törvény volt. Már 1919-ben voltak kísérletek az írott alkotmány megteremtésére, ezek a próbálkozások azonban idővel kikoptak a köztudatból. A történeti alkotmányt végül az 1920. évi első törvénycikkkel helyezték vissza jogaiba. Patyi András kiemelte, hogy a történeti alkotmány lenyomatát azok a dokumentumok képezik, amelyeket Aranybulla néven ismerünk, éppen ezért rendkívüli lehetőség, hogy az Aranybulla 1351-ben megújított egyik példányát a Magyar Nemzeti Levéltár jóvoltából a konferencia résztvevői is megtekinthették. Elhangzott az is, hogy a rendezvényre készült el Egyed István: *A mi alkotmányunk* című könyvének újrakiadása is. Ez egy összefoglaló mű arról, hogy mit jelentett a magyar

történeti alkotmány, melyek voltak azok az értékek, tartalmak, szabályok, amelyek ezt alkották. A rektor szerint az egykori közjogász professzor történeti alkotmányról szóló művének egyik legfontosabb mondanivalója a magyar alkotmány fogalmának központi tétele, a hatalom korlátozása olyan jogok biztosításával és kikényszerítésével, amelyek az uralkodóval szemben is érvényesíthetők. Patyi András elmondta, hogy az 1949-es alkotmányt 1972-ben egy inkorporációs technikával megváltoztatták, és ekkor alakult ki az a szerkezete, amelyhez a rendszerváltás kori két nagy alkotmánymódosítást hozzá lehetett kötni. *„Huszonegy évig olyan szerkezetű alkotmány szabályozta Magyarország gazdasági, társadalmi rendjét, amely egy teljesen más politikai ideológiai alapon álló rendszernek volt a lenyomata”* – hangsúlyozta a rektor. Patyi András kifejtette, hogy a magyar történeti alkotmányosság mindig fontos szerepet tulajdonított az államszervezet kérdéseinek, de az erre vonatkozó strukturált alkotmányjogi gondolkozást az öt évvel ezelőtt hatályba lépett Alaptörvény állította helyre. Az NKE rektora kiemelte, hogy amíg a fegyveres szervekre vonatkozó törvényi szabályozás a szocialista időkben teljesen hiányzott az alkotmányból és 2012-ig is csak töredékesen volt meg, az Alaptörvényben áttekinthető és koncentrált formában jelenik meg. *„Történelmi helyen vagyunk, hiszen az egykori Ludovika Akadémia is központi szerepet töltött be az államiságunk megőrzése iránt*

AZ ALAPTÖRVÉNY MEGALKOTÁSÁBAN, ANNAK MEGSZÖVEGEZÉSÉBEN SZÁJER JÓZSEF, AZ EURÓPAI PARLAMENT KÉPVISELŐJE IS JELENTŐS SZEREPET JÁTSZOTT. ERRŐL IS KÉRDEZTÜK A KONFERENCIÁT KÖVETŐEN.

○ Ennyi idő után hogyan látja, mi valósult meg az akkori eszmékből, célokból, amelyek az Alaptörvény megalkotásához vezettek?
Szájer József: Az Alaptörvény megalkotásakor sokan kétségbe vonták, annak működőképességét, azt hogy valóban képes lesz a nemzet összetartására, a polgárok megvédésére. Az idő azonban úgy tűnik, mégis minket igazolt, hiszen ma már ezekre a kérdésekre nem elméleti, hanem gyakorlati válaszokat kell adnunk. A korábbi alkotmányokból hiányzott az a fundamentum, hogy az állam legfontosabb feladata a polgárok szolgálata. Ez az Alaptörvény szellemiségének egyik

meghatározó eleme. A születése idején sem csak egy elvont dokumentumnak szántuk, hanem ez volt az első lépése annak az országépítő munkának, amelyet az akkor hivatalba lépő kormány elkezdett.
○ Ezekből a jogszabályi változásokból mit érezhet napi szinten az állampolgár?
Sz. J. Alapvetően azt, hogy az állam nemcsak szétárja a kezét, ha egy problémával szembesül, hanem „feltűri az ingujját” és elkezd megoldani a feladatot. Gondolhatunk itt a tömeges migráció megállítására vagy például a devizahitellel kapcsolatos probléma kezelésére. Az Alaptörvény felfogása

szerint az állam biztosítja az emberek életkörülményeit és biztonságát, de ugyanakkor garantálja számukra az alapvető szabadságjogokat is. Utóbbira az állam 2010 előtt egyre kevésbé volt alkalmas. Az Alaptörvénynek is szerepe volt abban, hogy ez a folyamat megfordult, hiszen az állam egyik legfontosabb funkciójának épp a felelősséget nevezte meg. Az Alaptörvény megszületésével, sőt a későbbi módosításokkal kapcsolatban is jelentős nemzetközi kritika fogalmazódott meg. Az utóbbi időben azonban mintha csökkent volna a kritikusok hangja. A nemzetközi kritikák alapját képező ideológiai vita tovább dúl Európában, csak most már más témák kapcsán. Ilyen például a nemzetállamok szuverenitásának kérdése, hogy az államok jogaik mekkora részét gyakorolják közösen az Európai

Unióval. Szerintünk ugyanis itt nem jogok átadásáról van szó, hanem azok közös gyakorlásáról. A vita elindításában egyfajta úttörő szerepet játszott az Alaptörvény, amelynek számos innovatív eleme van. Ezek egyébként lassan az európai hagyomány részévé válik.
○ Az Európai Parlament képviselőjeként hogyan tudja megteremteni a nemzeti és az összeurópai érdekek hatékony képviseletét?
Sz. J. Engem a magyar emberek választottak meg, tehát nem az a dolgom, hogy Brüsszelt képviseljem Budapesten vagy például Sopronban. Nekem a magyar emberek uniós intézményekbeli képviselete a feladatom. Egyébként más országok képviselőinek is ezt kell tenniük, hiszen így alakulhat ki egyfajta közös európai akarat. Az EU nem akkor működik jól, ha mondjuk a KGST mintájára egy központból

megmondják, hogy mi a jó az európai embereknek. Az EU ott legyen erős, ahol szükséges, és ne avatkozzon bele olyan ügyekbe, ahol a közös cselekvésnek nincsenek különösebb előnyei.
○ Ön szerint milyen lesz az EU nyolc-tíz éven belül, és ebben Magyarországnak milyen szerepe lesz?
Sz. J. Az EU komoly válságban van, további működéséhez sok mindenen változtatni kellene. A mi szerepünk az, hogy ebben segítsük a közösséget. Véget ért a magyar politikát 2010-ig jellemző időszak, amikor is azt csináltuk, amit a többiek mondtak. Mi ugyanúgy részesei vagyunk az integráció folyamatának. Az EU csak akkor tud kilábalni a válságából, ha nem „bólogató Jánosok” gyülekezeteként működik, hanem az új gondolatokra is nyitott lesz.

PROF. DR. TRÓCSÁNYI LÁSZLÓ

PROF. DR. PATYI ANDRÁS

PROF. DR. FINSZTER GÉZA

PROF. DR. KISS GYÖRGY

DR. OROSZ ZOLTÁN

PROF. DR. VARGA ZS. ANDRÁS

DR. HABIL. HORVÁTH ATTILA

PROF. DR. HALÁSZ IVÁN

elkötelezett szakemberek képzésében" – kezdte beszédét Prof. Dr. Trócsányi László, aki hangsúlyozta, hogy a magyarság megmaradása jelentős részben történeti alkotmányának köszönhető. „Ez egyszerre biztosította az ország stabilitását és újult meg minden elemében generációról generációra” – tette hozzá az igazságügyi tárca vezetője, majd szólt a második világháborús német, és az azt követő orosz megszállásról, amelyek jelentősen korlátozták szuverenitásunkat. A rendszerváltozást követő két évtized pedig az útkeresés jegyében telt el, tételes jogunk jelentős része ekkor német mintára készült. Az Alaptörvény megszületése kapcsán a miniszter megjegyezte, hogy „elődeink megkezdett munkáját a történelem szeszélye folytán csak most fejezhetjük be”. Trócsányi László szerint Európában a következő időszak a jogeszközök és a jogfilozófiák küzdelméről szól majd, amelyben Magyarország helyét elsősorban alkotmányos öröksége határozza meg.

Az állam legfontosabb szerepe ma az, hogy a polgárait megvédje – mondta előadásában Dr. Szájer József. Az Európai Parlament képviselője szerint az állam funkciói átalakulóban vannak, a tömeges migráció jelensége azt bizonyítja, hogy az államnak egyre fontosabb szerepe van a mindennapokban. Az Alaptörvényben is megjelenik a nemzet és az állam viszonya, amelynek kapcsán Szájer József megjegyezte, hogy az „államszervezet és az alaptörvény mögött ott van az egész magyar nemzet”. Az Alaptörvény megalkotásában jelentős szerepet vállaló képviselő hangsúlyozta, hogy ez az ország első egységes, kartális alkotmánya, amelyet azért neveztek el Alaptörvénynek, mert az alkotmány szó már „foglalt volt”, és nem kívántak ezzel a fogalommal visszaélni. Ugyanakkor szerinte a magyar történeti alkotmány jogforrásként és egyfajta értelmezési háttérként van jelen az Alaptörvény mögött, amely számos kérdést próbál rendezni. Például az egyén és a közösség viszonyát, amelynek kapcsán megállapítja, hogy az egyén felelősséggel tartozik közössége iránt. Szájer József az Alaptörvényt egy instrumentális alkotmánynak is tartja, mivel nemcsak leírja például az aktuális államszervezet működését, hanem szeretne változtatni is a minket körülvevő világon.

Az Alaptörvény történetiségéről beszélt előadásában Dr. habil. Horváth Attila. A NKE intézetvezető egyetemi docense részletebben is szólt Szent István államalapító tevékenységéről. Fontos eredményének tartja többek között a nyugati kereszténységhez való kapcsolódást, az államszervezet kiépítését. Egyfajta hatalomkorlátozásként fogható fel, hogy az isteni törvények a királyt is kötelezték, azaz adott esetben az egyház kiátkozhatta az uralkodót. István törvényei megszüntették a rabszolgaságot és visszaállították a munka becsületét. Az előadó szólt a rendi alkotmány szerepéről és az áprilisi törvényekről is. Utóbbi esetében csak a történeti alkotmány módosítását említette, amelyben kiterjesztették a jogokat a szegényebb néprétegek számára is.

„A rendszerváltás – legalábbis jogtudományi értelemben – az Alaptörvény hatálybalépésével fejeződött be” – hangsúlyozta előadásában Prof. Dr. Varga Zs. András. Az alkotmánybíró szerint az Alaptörvény már nem hordozza a bolsevik hatalmi berendezkedés hagyományait, amely még a rendszerváltást követő alkotmányban is megvolt. Az előadó fontosnak tartja, hogy az Alaptörvény nem formális, hanem szubsztantív (lényegi) jogállamról rendelkezik, az alkotmányosság nem absztrakt fogalom, hanem a magyar alkotmányosságba illeszkedő értékekre épül, és az állam az Alaptörvény értékeit köteles követni. „Az Alaptörvény a mi alkotmányunk, Magyarországi!” – fogalmazott Varga Zs. András.

„Úgy érzem, hogy az Alaptörvény szinte minden mondatában foglalkozik a katonával és a honvédelem kérdésével” – mondta előadása elején Dr. Orosz Zoltán altábornagy. A Honvéd Vezérkar főnök helyettese szerint a katona már az Alaptörvény nemzeti hitvallásában is megjelenik: „büszkéek vagyunk az országunk megmaradásáért, szabadságáért és függetlenségéért küzdő őseinkre [...] büszkéek vagyunk arra, hogy népünk évszázadokon át harcokban védte Európát.” A tábornok szerint államról csak akkor beszélhetünk, ha annak önvédelemre képes hadserege van. „A Szent Korona és az alkotmány szétválaszthatatlanságát mi sem szemlélteti jobban, minthogy a Honvéd Koronaórség tagjai arra tesznek esküt, hogy az ország alkotmányos folytonosságát megtestesítő Szent Koronát őrzik és védelmezik” – hangsúlyozta az altábornagy. Orosz Zoltán elmondta

azt is, hogy az Alaptörvény klasszikus értelmében vett jogszabályi részei konkrétan is foglalkoznak a katonákkal, az ország haderejével, illetve hazánk védelmével. Utóbbi kapcsán a dokumentum alapvetően nem tesz különbséget katona és civil között, hiszen így fogalmaz: „minden magyar állampolgár köteles a haza védelmére”. A jogszabály szól a különleges jogrend idején bevezetendő intézkedésekről, valamint az önkéntes tartalékos rendszer működtetéséről is. Orosz Zoltán szerint ez egyfajta összekovácsoló erő lehet, hiszen a közös érdekek és értékek alapján az egész társadalomra vonatkozik. Az Alaptörvény egyik fejezete úgy fogalmaz, hogy Magyarország fegyveres ereje a Magyar Honvédség, amelynek alapvető feladata az ország függetlenségének, területi épségének és határainak katonai védelme, békefenntartó feladatok ellátása, valamint humanitárius tevékenység végzése. Az Alaptörvény szól a Magyar Honvédség társadalmi beágyazottságát is bizonyító katasztrófa-megelőzési és mentési feladatáról is, amelyre egyre gyakrabban van szükség. Az altábornagy a honvédség missziós tevékenysége kapcsán hangsúlyozta, hogy az így szolgáló katonák Magyarország nagyköveteivé is válnak. Véleménye szerint a működés, a feladatrendszer és az alkalmazhatóság kereteinek kijelölésével az Alaptörvény egyfajta mozgásteret szab a katona, és jogi védelmet a teljes magyar társadalom számára.

„Az Alaptörvény egyik nagy vívmánya, hogy a korábbi alkotmánytól eltérően nem mosódik benne össze a rendőrség és a honvédség” – mondta előadásában Prof. Dr. Finszter Géza ny. rendőr ezredes. Az NKE Rendészettudományi Kar oktatója szerint azonban a rendőrséget továbbra sem sikerült visszahelyezni természetes közegébe, a civil közigazgatásba. „A törvénynek kell irányítani a rendőrséget, a parancs csak a törvénynek alárendelve működtetheti a szervezetet” – fogalmazott a professzor. Hozzátette, hogy az 1994. évi rendőrségi törvénnyel az a rendészettudományi felfogás diadalmasodott, amely nem korlátozza, hanem inkább erősíti a rendőrség felhatalmazását. Finszter Géza szólt arról is, hogy az alkotmányos demokráciák nélkülözhetetlen velejárója a hatalommegosztás elve, amely kapcsolódik a rendészeti tevékenységhez is. „A rendőrség bűnüldözést folytat, amely nem a hatalom kiszolgálását,

hanem az igazságszolgáltatás munkájának előkészítését jelenti. A bűnüldözés csak az igazságszolgáltatás szigorú kontrolljával lehet jogszerű és szakszerű” – fogalmazott az ismert kriminológus, aki hangsúlyozta, hogy az Alaptörvényben foglaltakkal összhangban megállapítható az emberi méltóság jogának sérthetlensége. Az Alaptörvény szerint az alapvető jogokat csak a törvény szabályai szerint lehet korlátozni, és rendelkezik ennek módjáról is. „A szükségesség és az arányosság megjelenése az Alaptörvény egyik legfontosabb vívmánya a rendészeti vonatkozások szempontjából” – mondta a professzor.

Az alkotmány önmagában is nagyon fontos szimbólum – emelte ki előadásában Prof. Dr. Halász Iván. Az ÁKK Alkotmányjogi Intézetének vezetője szerint az Alaptörvény tudatosan nagyon erős szimbolikus töltettel rendelkezik, amely a születésének körülményeivel függ össze. Az előadó szerint az Alaptörvény úgy változtatta meg Magyarország alkotmányos identitását, hogy közben az államszervezeti modellen alig változtatott valamit. A professzor szerint éppen emiatt erőteljesebb a törvény szimbólumhasználata, amivel jobban megalapozták annak létjogosultságát és elfogadását. „Emellett tükrözte a kor hangulatát is, hiszen 2010-ben az új kezdet reményének érzése erőteljesen megvolt a társadalomban” – hangsúlyozta a professzor, aki szerint mi, magyarok sokkal hajlamosabbak vagyunk a múltba tekinteni, mint sok más európai nép. Az Alaptörvény fontos szerepet szán az olyan szimbolikus elemeknek, mint például az állami, nemzeti jelképek, a főváros és a nyelv kérdése. „A törvény preambuluma szinte teljesen tele van jelképekkel és jelképes utalásokkal, ugyanakkor ezen a téren nem bizonyult túl innovatívnak” – mondta a professzor. Az Alaptörvény három hagyományos szimbólumot nevesített: a címet, a zászlót és a Himnuszt. Halász Iván szerint Európa országainak alkotmányában általában más szimbólumok is megjelennek, mint például az állami jelszó vagy pecsét és a nemzeti színek. Ugyanakkor a szűken vett szimbólumkészlet mellett számos olyan elem emelkedett szimbolikus jelentőségűvé az Alaptörvényben, mint például az ország elnevezése. Szerinte újdonság az is, hogy az Alaptörvény az egyes szimbólumokat nemcsak felsorolja, hanem értelmezni is próbálja azokat. ●

25 éves az internet

SZÖVEG: PODOBNI ISTVÁN

Az internet korunk egyik legnagyobb találmánya, életünket ma már szinte el sem tudnánk képzelni a világháló nélkül. Az internet mai szintre jutásához hosszú út vezetett, létrejötté pedig eddig még soha nem látott fejlődéshez segítette az emberiséget. A világot összekötő háló felgyorsítja életünket, elvezet a negyedik ipari forradalomhoz.

A VILÁGHÁLÓ KEZDETE

Az internet a hatvanas évek szülötte, fejlődése összekapcsolódik a személyi számítógépek innovációjával. Az információtechnológiai fejlődés robbanásszerűen tört be az emberiség életébe, a hadászati felhasználást túllépve megjelent a civil, főként a tudományos területen. Az internet elterjedésének kulcsmozzanata az volt, amikor 1991. augusztus 6-án nyilvánossá vált a világ első weboldala, amelyet Tim Berners-Lee, az európai Európai Nukleáris Kutatási Szervezet, a CERN kutatója fejlesztett ki. Ez jelentette a világháló, a world wide web kezdetét, amely egy HTTP protokolláris alapokon nyugvó, HTML leíró nyelven működő rendszer.

Az internet megszületése egy projektmunkának volt köszönhető. Berners-Lee koncepcióját a főnökei kezdetben nem igazán értették, kicsit homályos, de nagyon érdekes ötletnek tartották. A kutató másfél év alatt fejlesztette ki a projektet, amellyel kezdetben csak a CERN belső „információs fekete lyukát” akarta betömni, hiszen hiányzott egy olyan információtárolási rendszer, amely összekötötte volna a különböző kutatók eredményeit, kutatási anyagait, egymás közti kommunikációját. Ez a probléma rengeteg felesleges munkához vezetett a szervezeten belül, számos információ elvesztésével és mérések duplikációival járt. A kutató tehát az adatok cseréjére, továbbítására és megőrzésére hozott létre egy hálózatot, amely a szervezeten belüli eredményeket kötötte össze.

A világ első weboldala magát az internet működését írja le: hogy hogyan lehet új oldalakat létrehozni és azokat összekötni. Az internetre feltöltött első kép 1992-ben jelent meg, ez a CERN hobbizenekarának egyik plakátja volt, amit a kollégáknak küldtek ki viccből.

A világháló elterjedése hatalmas jelentőségű a globális társadalom számára, nem is beszélhetnénk globalizációról internet nélkül. Ezen az információs csatornán a világ legeldugottabb helyére is el tudunk jutni, miközben összeköti az embereket az emberekkel, az embereket a gépekkel, a gépeket a gépekkel. Az információcsere felgyorsulása az emberiség eddig soha nem látott fejlődéséhez vezetett. Manapság már nem is tudnánk elképzelni az életünket internet nélkül, hiszen közvetlenül vagy közvetve mi is részesei vagyunk a világhálónak. A mai világunkban a legegyszerűbb feladatok elvégzéséhez is szükségünk van internetre, hiszen a legalapvetőbb információk beszerzése, az életünk megszervezése, üzleti folyamatok, tranzakciók: mind a világhálón történnek. A mobilizálható okoseszközök segítségével az emberek már nincsenek az irodához kötve, a PC-k elhagyásával határtalanná vált a világunk, szinte bárki, bármikor, bárhogy hozzáférhet az információkhoz az internet segítségével.

AZ INTERNET TÖRTÉNETE MAGYARORSZÁGON

Magyarország viszonylag hamar, a világtrenddel egy időben csatlakozott rá az internetre, mivel az ország a szocialista államok élmezőnyében volt: megfelelő hálózati alappal, fejlett információtechnológiai kultúrával rendelkezett. A magyar fejlesztésekkel az MTA Számítástechnikai és Automatizálási Kutató-intézet foglalkozott, amely 1986-ban indította el az Információs Infrastruktúra Fejlesztési Programját. Ennek keretében létrehozta az X.25-ös elosztott számítógép-hálózatot, ami postai szabvány alapján működött; Magyarország ezzel tudott rácsatlakozni a világra. A kilencvenes évek során intenzíven folyt a modern információtechnológia bevezetésére irányuló munka. Nemzetgazdasági szinten is megjelent az igény

az információcsere ilyen irányú megoldására, széleskörűen és szolgáltatásorientáltan azonban csak később volt elérhető. A kezdeti felhasználók az akadémiai és felsőoktatási tudományos közösségek voltak.

Amikor az ország rácsatlakozott az internetre a '90-es évek elején, az X.25-ös hálózat már nem volt megfelelő, így amerikai gerinchálózaton működött. Megkezdődött a magyar IP-gerinchálózat kiépítése. 1992 és 1993 között a magyar tudományos közösség számára a world wide web a HBONE hálózatán volt elérhető. Az első magyar honlapot a Budapesti Műszaki Egyetemen Márai Tamás fejlesztette ki, elsősorban az oktatás számára. A lakosság részére az internetes szolgáltatást először a MATÁV biztosította 1995-től, így a webet már nemcsak a

SIR TIMOTHY JOHN BERNERS-LEE

1955-ben született Londonban. Az Oxfordi Egyetemen szerezte meg a diplomáját fizikából, majd mérnökként helyezkedett el telekommunikációs cégnél. A CERN munkatársa volt, amikor feltalálta a világhálót. Más, a számítástechnikát meghatározó személyekhez képest a neve nem él a köztudatban. Amíg Bill Gates vagy Steve Jobs a cégüknek szentelték az életüket, addig Tim Berners-Lee inkább az akadémiai, kutatói életben teljesedett ki. 1994-ben megalakította a World Wide Web konzorciumot az amerikai MIT-n, amelynek célja egyrészt az internet fejlesztése sztereotípiák, kutatások és mérések segítségével, másrészt az, hogy a web minél nagyobb szabadságot biztosítson az emberiség számára. Emellett Berners-Lee a brit Southamptoni Egyetem informatikai professzora, számos tudományos elismerés birtokosa. II. Erzsébet királynő a tudományért végzett úttörő munkájáért 2004-ben lovaggá ütötte. A Times magazin beválasztotta a 20. század 100 legfontosabb embere közé.

nonprofit szféra érthette el, hanem a vállalatok, gazdasági szereplők számára is nyitott volt.

Az Európai Unióban az információtechnológia, az internet és az internetkultúra fejlesztése mindig a kiemelt programok közt szerepelt. Manapság Magyarországon az internet-felhasználók száma egyre növekszik, hiszen a mai fiatalok számára már evidencia az internet, ők beleszülettek a világháló használatába. Viszont hazánkban van hová fejlődni: közel 1 millió háztartás számára még mindig nem biztosított a széles sávú internet elvi elérési lehetősége. Erre külön programot indított a kormány, amelyet Deutsch Tamás miniszterelnöki biztos vezet. A Digitális Jólét Program keretében az irány cél elérése mellett, vagyis hogy a népesség 80%-a, a háztartások 95%-a, valamint a vállalatok és közintézmények 100%-a számára elérhető legyen a széles sávú internet, előtérbe kerül az internet áfájának csökkentése, az oktatás digitális átalakítása, valamint a digitális startup cégek fejlesztésének támogatása.

AZ INTERNET HASZNOSÍTÁSA A KÖZIGAZGATÁSBAN

Ahhoz, hogy az állam 21. századi közszolgáltatásokat tudjon biztosítani az állampolgárok számára, elengedhetetlen az internet, hiszen az információs társadalom felgyorsult világában a szolgáltató elektronikus közigazgatás kérdése megkerülhetetlen. Az e-közigazgatás újraértelmezi a közigazgatás helyzetét, feladatát és eszközrendszerét. Az internet megreformálta a magyar közigazgatást is, akár az összekapcsolt adatbázisokra, a hivatali munkafolyamatokra, akár az online ügyintézésre gondolunk. Magyarország igyekszik tartani magát a világtrendekhez: a magyar állampolgárok az utóbbi évek során számos fejlesztéssel találkozhattak, ám még mindig van mit tanulnunk korunk vezető innovációs államától, „Európa Szilícium-völgyétől”, Észtországtól és az észti elektronikus közigazgatástól.

Az észti modell, „E-stonia” példája világvezető trendnek mondható. A leszakadó posztsovjet rendszert sikerült feltornáznunk

Európa egyik leginnovatívabb országává. Ehhez létfontosságú volt a kilencvenes évek teljes körű rendszerváltása, amely szakított a szovjet típusú, túlbürokratizált államigazgatással, és egy fiatalos, IKT-fejlesztésekre fogékony, 21. századi rendszert építettek ki. A fejlődés a vezetői generációváltással kezdődött meg, amikor a rendszerváltás után, a kilencvenes években elindították a Tigrisugrás nevű programot. Ennek keretében hatalmas erőforrásokat áldoztak az információtechnológia oktatására. A kétezres évekre az internethozzáférés alapvető jogként bekerült az ésszt alkotmányba, az államigazgatás egyre inkább átköltözött az internetre. Észtország fejlődését a kibertámadások sem törték meg, a választásokat 2007 óta online tartják, az ügyintézés pedig egy egységesített chipkártyás igazolvánnyal szintén online lehetséges. Ezzel a kártyával bárki el tudja intézni a lakcímnnyilvántartási, okmányirodai, földhivatali, anyakönyvi, állampolgársági, egészségügyi, rendőrségi, bevándorlási, oktatási, közjegyzői és polgárjogi ügyeit. Egy szerződést az ésszt polgárok már online is meg tudnak kötni, mivel a chipkártyával elektronikus aláírásra is képes az ember, sőt a cégalapítás is közel 30 másodperc alatt, pár kattintással lehetséges. Az internet kiépülése széles körű az országban, Európa legnagyobb, közel 95%-os 4G-s lefedettséggel rendelkezik, emellett az ésszteké a világ második leghatalmasabb online rendszere. Az 1,3 millió lakosú ország technológiai nagyhatalommá nőtte ki magát az elmúlt évtizedekben.

Nem tettek mást, mint felismerték: az ország nem rendelkezik a kellő nyersanyagokkal ahhoz, hogy ezekkel a vezető társadalmak közé kerüljön, ezért azt választották, hogy a meglévő erőforrásaikat a fejlődésbe és az innovációba fektetik. Ebből aztán olyan forradalmi újdonságok nőttek ki, mint például a Skype. Ez a kommunikációs szolgáltatás tíz év alatt jutott el oda, hogy rendszeres használóinak száma eléri a 300 milliót, akik egy nap alatt mintegy 2 milliárd percet beszélnek egymással, a szolgáltatás története során pedig összesen közel hárommillió évet társalogtak össze! ●

Egy igazi szakmai és emberi közösség

SZÓVEG: SZŐÖR ÁDÁM
FOTÓ: SZILÁGYI DÉNES

○ Öt évvel ezelőtt jelent meg egy interjú Önnel a Közszolgálat című lapban, amelyben még a Nemzeti Közszolgálati Egyetem előkészítéséért felelős miniszteri biztosként nyilatkozott az NKE-vel kapcsolatos tervekről. Aki ezt most elolvassa, akár prófétaként is tekinthet Önre, hiszen szinte minden megvalósult azokból az elképzelésekből, amelyekről annak idején beszélt. Ennyire jól lehetett látni előre a történéseket?

Kis Norbert: Akkor már közel fél éve folyt az új egyetem előkészítése, reális célokat tudtunk megfogalmazni. Kormány-előterjesztések, törvény- és középtávú fejlesztési tervek készültek az NKE-ről. Az egyetem többet és jobban teljesített, mint azt öt éve gondoltuk, mindannyian büszkék lehetünk a közös teljesítményre.

○ Az NKE rövid idő alatt komoly fejlődési pályát futott be, hiszen szinte minden területen sikerült előrébb lépni. Minek köszönhető ez a dinamizmus és eredményesség?

K. N. Tavaly októberben fogadta el az egyetem Fenntartói Testülete az NKE intézményfejlesztési tervét (IFT), amely jól összefoglalja az elmúlt öt év fejlődésének eredményeit.

2011-ben még miniszteri biztosként irányította a Nemzeti Közszolgálati Egyetem megalapítását, ma egyetemi tanárként az intézmény továbbképzési és nemzetközi rektorhelyettese. Az idei augusztus 20-i állami ünnepen a Magyar Érdemrend lovagkeresztje kitüntetését vehette át az igazságügyi minisztertől. Múltról és jövőről, az államtudományról és a nemzetközi kapcsolatokról beszélgettünk Kis Norberttel.

A legfontosabbnak azt tartom, hogy igazi szakmai és emberi közösséggé kezdünk formálódni. Nem a vezetők, hanem az oktató-kutatói közösség tud hosszú távon valódi egyetemet alkotni. Úgy érzem, hogy kezdenek egyensúlyba kerülni az intézményi szintű érdekek, a kisebb alkotóműhelyek, valamint az egyéni ambíciók, célok. A most beinduló KÖFOP-programoknak is köszönhető fejlesztések során egyre nagyobb szerepet kapnak az alkotóközösségek, kutatóműhelyek és az egyéni kreativitás is.

○ Mennyire tud megfelelni az intézmény annak az alap-elvárásnak, vagy mondhatni egyfajta misszióknak, amely a közszolgálatban betöltött szerepét jelenti?

K. N. A kormányzati szektor, a honvédelem, a rendvédelem és a közigazgatás működéséhez és fejlesztéséhez kell reális, hatékony és olykor gyors támogatást adnunk. Talán ebben jó úton haladunk, hiszen újabb és újabb kormányzati és fenntartói feladatokat kapunk, ami pozitív visszaigazolást jelent. Persze mindig fontos előre is tekinteni, és ezt teszi az intézmény-fejlesztési tervünk is, amely elég világos irányokat, célokat jelöl ki 2020-ig. Megmutatja, hogy mi az, amiben még >>

van teendők, mi az, amit még jobban kellene csinálnunk, és merre van a fejlődés útja.

○ Egy kicsit visszatérve még az öt évvel ezelőtti eseményekhez, az egyetem alapításához. Abban az időben számos kritika érte a döntéshozókat az intézmény létrehozása, majd később a működése kapcsán is. Sokan kételkedtek ugyanis abban, hogy a korábban szinte teljesen eltérő működésű és szocializációjú hivatásrendeket (katonaság, rendőrség, közigazgatás) hogyan lehet majd integrált szervezetben működtetni.

K. N. Szerintem teljes mértékben érthető, hogy voltak kezdetben szkeptikus hangok, hiszen egy olyan intézmény jött létre, amelyre korábban nem volt példa se hazánkban, se Európában. A kritikákról egyébként érdemes leválasztani a politikai természetű bírálatokat, mert azokkal racionális módon nem nagyon lehetett mit kezdeni. Ha az elmúlt öt év eredményeit és történéseit nézzük, akkor elmondhatjuk, hogy az intézmény létrehozásához kapcsolódó aggályok, félelmek nem igazolódtak be. Az egyetemi rangunkkal kapcsolatos kételyekre jó választ adtunk tucatnyi új szak elindításával, két új doktori iskola és egy egyetemi kar alapításával, a HVG felsőoktatási rangsorában elfoglalt harmadik helyünkkel, a felvételi jelentkezési adatokkal, és biztos vagyok abban, hogy a folyamatban lévő akkreditáció is értékeli majd közös erőfeszítéseinket.

○ A már említett korábbi interjúban szó esett arról is, hogy az NKE-n meg kell teremteni „az új államtudományi kutatásokkal az állam újrászervezésének és a közigazgatás fejlesztésének magas szintű képzési és kutatási hátterét”.

K. N. Az egyetem alapításának egyik alapvető indoka az volt, hogy integrált, átfogó szemlélet érvényesüljön a közszolgálatához kapcsolódó oktatási, kutatási tevékenység során. Ez összhangban van azzal, hogy az államszemléletben, az államfunkciójában is újfajta gondolkodásra van szükség. Az államtudomány újszerű megközelítése azonban nem egy öt évvel ezelőtti gondolat, hiszen az egész 20. századot végigkísérte itthon és külföldön is az államkutatások tudomány-rendszertani helyével kapcsolatos disputa. Az NKE képzési profiljának kialakulása kereteket adott a 2016-ban bevezetett államtudományi képzési területnek is, a kutatások tekintetében pedig nemrég indultak el a társegyetemeket is megszólító államkutatási pályázatok.

○ Rektorhelyettesként két fontos szakmai területet is felügyel az intézményben. A nemzetközi vonatkozások kapcsán kiemelkedő eredmény volt a Nemzetközi és Európai Tanulmányok Kar megalapítása, amelyhez szorosan kötődött az a kommunikációs üzenet is, hogy itt majd diplomataképzés folyik a jövőben. Ugyanakkor mintha az utóbbi időben

ez a fogalmi meghatározás kevésbé lenne hangsúlyos elem a kar és az egyetem életében.

K. N. Azokban a közszolgálati munkakörökben, amelyek az európai uniós és a nemzetközi kapcsolatrendszerünkhöz kötődnek, szükség van a speciális ismeretanyagra, a nemzetközi tapasztalatra, nyelvtudásra. Mindez azt igényelte, hogy nagyobb figyelmet kapjon a képzésfejlesztésben, a kutatásban a diplomácia és a diplomataképzés. Ez tágabb összefüggésben nézve kapcsolatba hozható az egyetem nemzetközi képességeinek az erősítésével is. Az elmúlt években a nemzetközi és európai tanulmányok önálló kar keretében működnek, Academy of Diplomacy szemesztert és Ludovika Nagyköveti Fórumot indítottunk. Elindult az angol nyelvű nemzetközi közszolgálati kapcsolatok mesterszakunk, amely a címéből és a tartalmából adódóan is a diplomácia attribútumaival foglalkozik. De említhetném a Nemzetközi és Európai Tanulmányok Kar számos további képzését vagy az angol nyelvű európai rendészeti közös oklevél programot, amelyben tagok vagyunk. Senki nem sajátíthatja ki a diplomáciai pályára történő felsőfokú képzést, az NKE azonban főszereplővé vált ezen a területen is.

○ Az intézmény nemzetközi partnerkapcsolatai folyamatosan bővülnek, egyre jelentősebb a mobilitási programokban való részvételünk is, ugyanakkor nagy kérdés, hogy nemzetközi térben mennyire ismert és elismert az NKE öt év után. K. N. Látni kell, hogy az NKE elődintézményei nem rendelkeztek erős nemzetközi beágyazottsággal. Egy új intézmény számára időigényes feladat a nemzetközi térben való megjelenés: az egyetem megismertetése a külföldi hallgatókkal, oktatókkal, tudományos közösségekkel. Promóciós anyagokat viszonylag egyszerű gyártani, de valódi szakmai és emberi bizalmat ébreszteni nemzetközi partnerekben már sokkal nehezebb és lassabb folyamat. A nemzetköziesítés is egy közösségi tevékenység, mint oly sok minden, tehát az összes egyetemi polgár munkája fontos ebben a folyamatban, kezdve a külföldön tanító oktatótól az egyetemünkön tanuló külföldi hallgatókig. Ebből a sok-sok egyéni erőfeszítésből épül fel az intézmény ismertsége, márkája, és az intézmény iránti külföldi bizalom. Ha azt nézzük, hogy már több mint harminc országból vannak külföldi hallgatóink, ha megnézzük jelenlétünket a nemzetközi ösztöndíjprogramokban, az európai és a globális ERASMUS programban vagy éppen a Stipendium Hungaricum programban, akkor elmondhatjuk, hogy hallgatóarányosan a legsikeresebb magyar állami intézmény vagyunk a mobilitási ösztöndíjalapok felhasználásában.

A nemzetköziesítés folyamatának különböző rétegei vannak, így például fontos, hogy minél több külföldi hallgató érkezzen hozzánk, és vigyék az egyetem jó hírét. De ugyanez vonatkozik a vendégoktatókra és a külföldi vendégoktatókra is. Örömteli,

hogy egyre gyakrabban hívnak minket külföldi egyetemekre, konferenciákra, hogy közös pályázatokban, projekteken vegyünk részt. Még sokat kell fejlődnünk, de úgy gondolom, a megtett útra méltán lehet büszke minden egyetemi dolgozó.

○ Akik közelebbről ismerik Önt, azt mondják, hogy nagy munkabírással rendelkezik, és ez talán abból is meglátszik, hogy egyetemi vezetői munkája mellett a tudományos pályán is előre tudott lépni. Mennyire nehéz ezt a sok feladatot ilyen magas színvonalon egyszerre művelni?

K. N. Én elsősorban annak örülök, hogy az oktatói előmenetel szempontjából az egyetemen van egy inspiráló környezet. Látjuk, hogy hozzám hasonlóan egyre többen érik el az egyetemi tanári címet, és ehhez kell az egyetemi szakmai közösség támogatása is. Az egyetemi tanárral szemben nagyobbak az elvárások a hallgatók, a kollégák, valamint a külföldi partnerek részéről is, így aztán ez egy újabb motiváció számomra, hogy még jobban tegyem a dolgom. A szakterületem a bűnügyi tudományok, ezen belül a büntetőjog, a nemzetközi büntető-igazságszolgáltatás. Azt tartom helyesnek, hogyha az idő előrehaladtával a kutató próbál egyre átfogóbb képet adni a saját tudományterületéről, sőt összefogni más tudományterületeknek az érintkezési pontjait is. Ezt nevezik interdiszciplináris megközelítésnek. Világunk egyre bonyolultabb, nagyrészt az emberiség teszi egyre komplexebbé az életet. Párhuzamos valóságokat, mesterséges intelligenciát, globális válságokat és civilizációs konfliktusokat generálunk. A valódi szociális, gazdasági vagy biztonsági problémák nem „törődnek” tudományági rendszerekkel, hanem komplex és reális megközelítést igényelnek. Az NKE ebben a világban az „állam és kormányzás” újragondolásának zászlaját viszi. Az utóbbi években jómagam is az állami akarat és a jog érvényesítésének jogpolitikai, jogalkotási, kormányzástechnikai és szociológiai kérdéseivel foglalkozom. Arra próbálok a saját környezetemet is inspirálni, hogy ne zárkózzanak be egy szűkebb speciális jogi kérdéskör „komfortos” környezetébe, hanem kutatásaikban kövessék az „átfogó szemléletet”.

○ Azzal kezdtük a beszélgetést, hogy felidézünk egy öt évvel ezelőtti interjúját, amelyben elég jól látta előre a jövőt. Most is arra kérnénk, hogy tekintsünk előre közösen, mondjuk tíz évre.

K. N. Biztos vagyok abban, hogy a Nemzeti Közszolgálati Egyetem politikai ciklusokon átívelve fennmarad, a modell ugyanis racionális és sikeres. Öt évvel ezelőtt ez még nem volt olyan biztos. A jövőképünket nyilván meghatározza, hogy az egész ország és benne az egyetem is egy nagyon intenzív

Kis Norbert

Kedvenc film • Másfélmillió lépés Magyarországon.

1100 év Európa közepén

Kedvenc könyv • Ritkaság, ajánlom:

Márai Sándor: Harminc ezüstpénz

Kedvenc zene • J. S. Bach összes

Hobby • természettudomány, tudománytörténelm

pénzügyi-fejlesztési ciklus elején áll, jelentős anyagi források felhasználásának a lehetőségével. De a pénznél is lényegesebb az, hogy a közszolgálat fejlesztésének ma már van egy olyan kormányzati stratégiai célgörbéje, amelyben rendszerszerűen vannak elhelyezve az NKE feladatai. Ezek három-öt évre kijelölik az egyetem fejlesztési pályáját. Nagyon lényeges, hogy ebben a folyamatban az intézményi szintű érdekek találkozzanak az egyéni ambíciókkal, sőt az egyéni és műhelyszintű tervek kovacsoldjanak össze az intézményi célokban. Ebben kell jobb egyensúlyra törekedni, ma még az NKE gyakran „fejnehéz” módon halad. Fontos, hogy egyetemi polgárként mindannyian úgy dolgozzunk az egyetem fejlesztéséért, hogy azt közben személyes sikerélményként éljük át. Nem csupán fegyelmezett, de örömteli, jó hangulatú egyetemi közösséggé kellene válnunk. ●

Egy vezető a magyar lánglovagok között

SZÖVEG: SZŐÖR ÁDÁM
FOTÓ: SZILÁGYI DÉNES

Több mint négy évtizedes szolgálattal a háta mögött, idén nyáron ment nyugdíjba a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Katasztrófavédelmi Intézet volt igazgatója. Bleszity János alapítása óta vezette az intézetet, ahonnan kellemes élményekkel távozik. De részben marad is az egyetem kötelékében, hiszen professor emeritusként továbbra is segíti az intézmény fejlődését. A távozó igazgatóval utolsó munkanapján beszélgettünk.

○ Intézetigazgatóként ez az utolsó munkanapja az egyetemen. Milyen érzésekkel lép majd ki az ajtón, a nap végén?

Bleszity János: Mivel közismert az a jogszabály, hogy a 65. életév betöltése után már senki sem maradhat vezetői pozícióban, így nem ért váratlanul a dolog. Ráadásul nem kell véglegesen kilépnem a kapukon, hiszen professor emeritusként továbbra is számítanak a munkámra az intézményben, elsősorban a doktori képzésben. De a kérdésre válaszolva azt kell mondanom, hogy alapvetően kellemes érzésekkel távozom az igazgatói pozícióból.

○ Bár a szabály az szabály, de elnézve az Ön aktivitását, azt gondolom, hogy a KVI élén is tudta volna még sokáig a hazát szolgálni.

B. J. Ez lehet, hogy így van, de úgy gondolom, hogy egyszer úgyis abba kell hagyni a munkát. Az ember sajnos kopik, és ezt tudomásul kell venni. De ami fontos, hogy az elmúlt mintegy öt évet, amit ebben a beosztásban tölthettem, pozitívan értékelték mind az egyetemen, mind azon kívül.

○ Milyen örökséget ad át utódjának, Endrődi Istvánnak, akivel nyilván eddig is közvetlen kapcsolata volt?

B. J. Az intézet indulásakor megfogalmazott célok és feladatok azért nem voltak olyan könnyen teljesíthetők. A legfontosabb akkor az volt, hogy a jogelőd intézményekben folyó képzéseket „kifutassuk”. Mintegy ezer hallgatónk tanult ugyanis a Zrínyi Miklós

Nemzetvédelmi Egyetemen és a Rendőrtiszti Főiskolán nappali, levelező és mesterképzésben. 2010 után teljesen átalakult a katasztrófavédelem szervezete, ehhez kellett igazítanunk az oktatást is. Akkreditálni kellett az új katasztrófavédelmi alapszakot. Ha valaki vett már részt ilyenben, az tudja, hogy ez nem egy gyors folyamat. Ennek ellenére aránylag rövid idő után, 2013 januárjában megtörtént az akkreditáció, és az Oktatási Hivatal nyilvántartásba vette az alapszakunkat. Az idei év talán azért is különleges a számunkra, hiszen ezen az alapszakon most végeztek először a hallgatók, ez egy szép évforduló ilyen szempontból is.

○ Minden új képzés és főleg egy új képzési rendszer esetében el kell tennie egy bizonyos időnek, hogy reális visszajelzéseket lehessen kapni. Öt év után milyen tanulságok vonhatók le az eddigi tapasztalatokból?

B. J. Az új képzési rendszer tulajdonképpen teljes mértékben igazodik az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (OKF) jelenlegi feladatrendszeréhez, szervezeti struktúrájához. A katasztrófavédelmi alapszaknak ennek megfelelően három szakiránya van: iparbiztonsági, katasztrófavédelmi műveleti, valamint tűzvédelmi és mentésirányítási. Tehát ezek a szakirányok, maga a képzés teljes mértékben lefedi az OKF feladatrendszerét. Így meg tudunk felelni a megrendelői igényeknek, és ezt messze-menőig próbáltuk a tantervek kidolgozásakor is érvényesíteni.

Folyamatosan egyeztetünk a szakterületek képviselőivel, az OKF vezetőivel, hogy ők mit gondolnak, milyen tantárgyakra és milyen tematikára lenne szükség. De mivel sokszor napról napra változnak a jogszabályok, az egyeztetésre most is szükség van.

○ Felsőoktatási rendszerünket folyamatosan érték kritikák az utóbbi évtizedekben a kevésbé gyakorlatorientált képzések miatt. A katasztrófavédelem esetében ez alapvető elvárásnak látszik.

B. J. Megpróbáltunk az OKF-fel közösen egy olyan képzési rendszert meghonosítani, ahol hallgatóink a tanulmányaik alatt a legkülönbözőbb gyakorlati képzéseken vehetnek részt. Különböző tanfolyamokra iskolázzuk be őket, amelyeket az OKF-en belül működő katasztrófavédelmi oktatási központ szervez. Ott végzik el a hallgatóink például a tűzoltásvezetői tanfolyamot vagy a 40 órás alapképzést is. A szakmai gyakorlatukat az első évben a Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóságon töltik, utána pedig azokon a megyei katasztrófavédelmi igazgatóságokon, amely lakóhelyük szerint a legközelebb van hozzájuk. Folyamatosan hangsúlyozzuk a továbbképzés jelentőségét is, erre pedig már mi is kínálunk „saját” megoldást, a katasztrófavédelmi mesterszakunk létrejöttével. Idén 50 hallgatóval ezt is sikerült elindítanunk.

○ Tapasztalatom szerint az emberek fejében még mindig fogalmi zavar van, hiszen a katasztrófavédőket sokan a mai napig tűzoltónak hívják. Mi a különbség?

B. J. Mindenképpen egy tartalmi többletről van szó, hiszen a katasztrófavédelemnek csak egy részét, igaz, elég hangsúlyos részét képezik a tűzoltási, műszaki mentési feladatok. Ez a hangsúlyosság a létszámarányokban is megmutatkozik, hiszen a teljes katasztrófavédelmi szervezeten belül mintegy 70 százalékban vannak jelen ilyen feladattal foglalkozó szakemberek. Ez adja a gerincét a munkánknak, de folyamatosan bővül a tevékenységi kör olyan hatósági jogkörökkel, mint például a vízügyi hatósági feladatok egy jelentős része. Nem beszélve arról, hogy a korábbi polgárvédelmi szervezet is integrálódott a katasztrófavédelembe, és az iparbiztonsági feladatok is hozzáunk kerültek.

○ Azt már csak újságíróként jegyzem meg, hogy maga a katasztrófavédelem szó nem igazán szerencsés fogalom, hiszen az itt dolgozó szakemberek nem a katasztrófát védik, hanem az ellen, annak elhárításában tevékenykednek. Nem lehetett egyértelműbb kifejezést találni annak idején?

B. J. A 2000-ben hatályba lépett katasztrófavédelmi törvény által létrehozott egységes katasztrófavédelmi szervezet előkészítésében országos tűzoltóparancsnokként én is részt vettem. Mi, tűzoltók szerettük volna, ha a tűz szó megmaradt volna az új kifejezésben, de a törvény-előkészítés folyamatában, a különböző munkabizottságokban végül nem ez az elképzelés „lett a nyerő”. De kétségtelen, hogy sokan nem értették ezt. Amikor nem sokkal a törvény hatálybalépése után részt vettem a Rendőrtiszti Főiskola

Bleszity János

Kedvenc könyv • *Henri Cbarrière: Pillangó*
Kedvenc film • *Lánglovagok*
Kedvenc zene • *orosz klasszikusok*
Hobby • *úszás, tenisz*

egyik rendezvényén, egy ott oktató hölgy meg is kérdezte tőlem, hogy miért kell védeni a katasztrófát. A tantárgyaink nevében megjelenő katasztrófa-elhárítás talán tényleg szerencsésebb kifejezés lenne.

○ **Úgy tudom, hogy az új katasztrófavédelmi szervezet létrehozásával Magyarország úttörő volt Európában.**

B. J. Ez így van, és ezt mi sem igazolja jobban, mint hogy a környező országokban a miénk mintájára sorra alakultak azok az új szervezetek, amelyek integrálták a tűzoltóság és a polgári védelem munkáját. Sok országból jöttek tanulmányozni is a mi példánkat.

○ **Említette, hogy a tűzoltóság országos parancsnoka is volt egy időben. Azt olvastam, hogy ez az életút szinte ki volt jelölve az Ön számára, hiszen a felmenői is tűzoltók voltak, és egy tűzoltólaktanyában töltötte gyermekkorát.**

B. J. Ez tényleg így volt: szüleim az újpesti tűzoltólaktanyában lévő szolgálati lakásban laktak, és itt cseperedtem fel a szakma közvetlen környezetében. De amikor tűzoltó édesapámat áthelyezték Pécsre, ott is hasonló körülmények között laktunk. Tehát szabadidőm nagy részét tűzoltók között tölthettem, ez biztos, hogy nagy hatással volt későbbi pályaválasztásomra.

○ **Ahogy tudom, akkoriban azért nem volt akkora presztízse ennek a pályának. Hogyan sikerült kitartani mellette?**

B. J. Amikor 16 évesen a gimnáziumban fel kellett állnom az osztályban, és elmondanom, hol szeretnék tovább tanulni, szinte mindenki nevetett azon, hogy én a tűzoltói munkát választom.

Egy hasonlóan gondolkodó barátommal kitarítottunk az elképzelés mellett, és így – mivel hazánkban nem volt felsőfokú tűzoltóképzés – a Szovjetunióban folytattuk tanulmányainkat. A másik lehetőség az NDK lett volna, de ott csak főiskolai oklevelet adtak, mi pedig egyetemet kaptunk. 1973-ban kerültem ki a Szovjetunióba, 1978-ba kaptam meg a mérnöki diplomát. Ezt követően ott szereztem meg a kandidátusi fokozatot is. Az öcsém is ezen a pályán dolgozott, vonulós tűzoltóként ment nyugdíjba, egyébként a fiai is tűzoltók lettek. Az én gyermekem szinte az egyetlen kivétel a családban, ő jogászként dolgozik.

○ **Korábban említette, hogy amikor tűzoltónak jelentkezett, nem volt még komolyabb presztízse a szakmának. Ennek megteremtéséért azonban Ön is sokat tett.**

B. J. Amikor a tűzoltóság országos parancsnokaként szolgáltam, sikerült egy olyan technikai fejlesztési programot megvalósítanunk, amelynek révén 1995 és 2000 között – mintegy 10 milliárd forintért – 174 darab új tűzoltófejskendő került a helyi tűzoltóságokhoz. Ezek teljesen megfeleltek az akkori követelményeknek, hiszen a tűzoltóautóknak Mercedes alvázuk volt, és Rosenbauer felépítmény volt rajtuk. Emellett sikerült korszerű védősiszmákat, védősisakokat is beszerezni. Változtak a jogszabályok is, sikerült a béreket is valamelyest feltornáznunk. Ebben az időszakban hoztunk létre kilenc műszaki mentőbázist az országban, amelyek technikáját PHARE-pályázat útján biztosítottuk.

○ **Miért érdemes manapság egy tűzoltónak továbbképeznie magát?**

B. J. Valakit a szakma beavatkozó része vonz, amit persze nem könnyű megszokni, hogy egy villamos vagy egy metró alól kell kiszedni egy sérültet, esetleg sajnos egy halottat. A szolgálatban lévőek 24-48 órás váltásban dolgoznak, adott esetben tehát akár mellékállást is tudnak vállalni. Sokak számára ez egy fontos szempont, különösen a vidéki településeken. Ugyanakkor ma már egy magasabb végzettséggel több pénz is jár, és szerencsére egyre többen tanulnak tovább, képezik magukat. Ma már azok, akik a mentési tevékenységeket irányítják, mind rendelkeznek felsőfokú végzettséggel. Ez esetükben már alapelvárás.

○ **Úgy tudom, hogy jelentősen csökkent a tűzoltók átlagéletkora is.**

B. J. Igen, ez így van, hiszen 30 év körül van az átlagéletkor. Egyre több fiatalembert érdekel ez a munka, ez meg is látszik a statisztikákon. Szerintem alapvetően két dologtól függ, hogy egy tűzoltó mennyire dolgozik eredményesen: az egyik, hogy milyen korszerű a technikája, a másik pedig az, hogy mennyire van felkészítve. Ha ez a kettő rendben van, akkor különösebb probléma nem lehet. 1948-tól kezdve, amióta működik állami tűzoltóság, mindössze 18 tűzoltó halt meg munkavégzés közben, jellemzően a mentési munkák során. Persze minden haláleset borzalmas, de ez a statisztika azt is mutatja, hogy nemzetközi mércével

mérve is jól teljesít a szakma. Azokban az országokban ugyanis, ahol nem állami tűzoltósági rendszer működik, lényegesen nagyobb a halálesetek száma. Ott ugyanis jóval rövidebb a képzési idő.

○ **Azt is elmondhatjuk szerencsére, hogy Magyarországot – földrajzi elhelyezkedésénél fogva – kevésbé fenyegetik természeti katasztrófák.**

B. J. A természeti katasztrófák közül szakmailag és emberileg is a vörösiszap-katasztrófa volt a legnagyobb hatással rám. Én akkor már a Rendőrtiszti Főiskolán dolgoztam, és mivel akkoriban kevés tábornoki rendfokozatú szakember dolgozott az OKF-nél, engem is behívtak a szolgálatra. Szerezniem kellett egy gyakorlóruhát és csizmát, és mentem szolgálatot teljesíteni, ahol az egyik váltást irányítottam a kárfelszámolási munkában.

○ **A katonák, rendőrök, katasztrófavédők mintha egy kicsit fordított életet élnének, hiszen számukra éppen az a jó, ha nem történik semmi. Ez tényleg így van?**

B. J. Ez meg van örökítve a kedvenc filmemben, a Lánglovagokban is. A városban, ahol a történet játszódik, kevés a tüzeset. Az önkormányzat, ahova a tűzoltóság tartozik, csökkenti a létszámot. Ezért az egyik tűzoltó nagyon profi módon elkezd gyűjtögetni, hogy visszaállítsák a korábbi létszámot, így hívva fel a figyelmet a szervezet szükségességére.

○ **Ha visszatérünk szűkebb környezetünkhöz, az egyetemhez és az intézethez, akkor mindenképpen beszélnünk kell arról, hogy milyen nagy utat tettek meg öt év alatt az oktatásban és a tudományos életben is.**

B. J. A legutóbbi diplomaosztó ünnepségünkön az intézmény rektora is kiemelte, hogy arányaiban nálunk van a legtöbb tudományos fokozattal rendelkező oktató. Ez egy kis létszámú intézet, de az jó dolog, hogy 21 oktatónkból 15-nek van tudományos fokozata, sőt ebből 8-an már habilitáltak is. Ez is azt igazolja, hogy érdemes volt ezt a szervezetet beilleszteni a Nemzeti Közszolgálati Egyetembe.

○ **Úgy tudom, hogy hamarosan a KVI is elköltözik majd a jelenlegi helyéről a Ludovika Campusra.**

B. J. Reméljük, hogy a közeljövőben elfogadandó kormányhatározat szerint erre sor fog kerülni. A tervek szerint a Ludovika Campuson épül majd egy speciális katasztrófavédelmi kiképzőbázis, egy 200 fős kollégium és egy gyakorlóórs is.

○ **Nehéz elképzelni egy olyan aktív emberről, mint Ön, hogy most majd jóval kevesebbet fog foglalkozni a szakmájával. Mit kezd majd a hirtelen jött szabad órákkal?**

B. J. Ahogy az interjú elején is említettem, azért a professor emeritusi megbízatás kötelez is, tehát az intézeten belül továbbra is tevékenykedni fogok. Van egy tizennégy hónapos unokám, vele szeretnék az eddignél több időt tölteni. Emellett az otthoni házimunkából is jobban kiveszem majd a részem, aminek a feleségem biztos, hogy nagyon fog örülni. ●

1956

A magyar szabadság éve

SZÖVEG: BÚZÁS BEÁTA
FOTÓ: FORTEPAN

Hatvan évvel ezelőtt, 1956. október 23-án magyar fiatalok és egyetemisták spontán felkelésével vette kezdetét az a tüntetéssorozat, amely forradalommá nőtte ki magát. Bár mindössze két hétig tartott, a magyar nemzet történelmének egyik legjelentősebb eseményévé vált. 1956 októberében a magyar nemzet bebizonyította, hogy képes a sorsát a saját kezébe venni.

A sztálinista diktatúra miatt eluralkodott általános társadalmi elégedetlenség országos megmozdulások és tüntetések szervezéséhez vezetett, amelynek középpontjában az 1956. október 16-án, Szegeden megalakult Magyar Egyetemisták és Főiskolások Szövetsége (MEFESZ) állt. Ezek a fiatalok – akiket ma pesti srácként emleget az ország – úgy döntöttek, nem akarnak tovább a politika elvárásainak megfelelni, az akkori állapotok eredményeképp terrorban és szegénységben élni. Bátrak és motiváltak voltak, hittek abban, hogy összefogásukkal megváltoztathatják a nemzet sorsát.

1956. október 22-én Budapesten, a Műegyetemen tartott országos gyűlésen, több ezer egyetemista jelenlétében a MEFESZ 16 pontban foglalta össze a rendszer megváltoztatására irányuló követeléseit. Ezek között szerepelt a szovjet csapatok azonnali kivonása Magyarországról, a Rákosi-korszak megszüntetése és vezetőinek leváltása, Nagy Imre kormányfői kinevezése, új nemzetgyűlés megválasztása, a munkásság sztrájkjogának biztosítása, a magyar gazdasági élet és gazdasági rendszer átszervezése, a munkások és értelmiségiek bérköveteléseinek rendezése, az ártatlanul elítéltek szabadon bocsátása, a szólás- és sajtószabadság elrendelése, a Sztálin-szobor lebontása, a régi magyar Kossuth-címer visszaállítása, valamint március 15. és október 6. nemzeti ünnepé nyilvánítása is. A 16 pont összefoglalása és elfogadása mellett a műegyetemi hallgatók az

október 22-ről 23-ra virradó hajnalon arról is döntöttek, hogy 23-án délután Budapest utcáin tüntetést szerveznek, hogy követeléseik a nyilvánosság előtt is hangsúlyt kapjanak. A megszéltek szerint délután háromkor demonstrációt tartottak Bem József szobránál, ahol ötvenezer, hazáját szerető fiatal gyűlt össze, akik a szónoklatok, valamint a Sinkovits Imre által elszavalt *Nemzeti dal* meghallgatását követően a Parlament elé vonultak és Nagy Imrét követelték. A politikus, bár nem támogatta a tüntetést, a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének utasítására megjelent az akkorra százezresre nőtt tömeg előtt, de rövid beszédével csalódást okozott a tüntetőknek, ugyanis nem ígért többet a már korábban is bemutatott reformprogramjainál. Ezt követően a fiatalok egy része átvonult a Dózsa György útra, ahol ledöntötték az 1951-ben épült, nyolcméteres Sztálin-szobrot, amely a magyarság számára az elnyomás szimbóluma volt. A szobor fejét leválasztották, és a Nemzeti Színház akkori helyére, a Blaha Lujza térre vitték. Az utcákon egyre több helyen összecsapások alakultak ki, az Államvédelmi Hatóság által ki-rendelt egyenruhások egy része is átállt a demonstrálók oldalára. Este tíz óra körül eldőrdült az első lövés.

23-án éjszaka a magyar kormány kérésére szovjet harckocsi-alakulatok vonultak be Budapestre, másnap reggel pedig a szovjet kommunista párt képviselői is megérkeztek a fővárosba, hogy a magyar vezetőkkel tárgyalást folytassanak.

Mindeközben jelentős változások történtek a Központi Vezetőségben: Nagy Imrét miniszterelnöknek nevezték ki. Rádiós közleményben gyűlekezési és kijárási tilalmat rendeltek el, valamint bejelentették, hogy a kormány kérésére a rend helyreállításában a szovjet alakulatok működnek közre. Folytatódta a tüntetések az ország különböző pontjain, a magyar felkelők szembeszálltak a Vörös Hadsereg alakulataival, Molotov-koktélokkal próbálták védekezni a főváros utcáin megjelent szovjet tankokkal szemben. Ezzel gyakorlatilag megindították a szabadságharcot, amelynek közel kétszázötvenen estek áldozatul az első két napon Budapesten. A legfőbb felkelőközpontok a Széna tér, a Baross tér, a Corvin köz, a Mester utca és a Tűzoltó utca lettek. A forradalom és szabadságharc országos méretűvé vált, a nagyobb városokban is tüntetések kezdődtek. Október 25-én ismét a Kossuth térre vonult a tüntető tömeg, azonban a szomszédos épületek tetejéről tüzet nyitottak rájuk, többen életüket veszítették. Délutáni rádióbeszédében Nagy Imre tárgyalásokat ígért a szovjet csapatok kivonásáról, közben egyre több helyen összecsapások alakultak ki. A Lenin körúton, a Moszkva téren, a VIII. kerületben, a Kálvin téren és a Ferenciek terén is folyamatosan nőtt a tüntetők száma, más városokban is egyre forradalmibbá vált a hangulat, amely ezen a napon is több mint száz magyar áldozatot követelt. A harcok és tüntetések az egész országra kiterjedtek. Általánossá vált a sztrájk,

sorra alakultak a munkástanácsok, a vidéki városokban a forradalmi bizottságok. Október utolsó napjaiban a vidéki harcok több helyen felülmúlták a pesti eseményeket is, az újonnan alakult munkástanácsok a kormány azonnali átalakítását követelték. Az átalakulás részben meg is történt, az MDP Központi Vezetősége beszüntette tevékenységét, hattagú pártelnökség alakult Kádár János elnökletével. Nagy Imre tűzszünetet rendelt el, az eseményeket egyértelműen forradalomként és szabadságharcoként értékelte.

Október 28-án kora esti rádióbeszédében Nagy Imre nemzeti demokratikus mozgalomnak nyilvánította az előző napok megmozdulásait, bejelentette a tárgyalások megkezdését a szovjet haderők teljes kivonásáról, az ÁVH megszüntetését, az amnesztiát, a Kossuth-címer bevezetését, március 15-e nemzeti ünnepé nyilvánítását, az általános fizetésemelést, bér- és normarendezést, az erőszakoskodás megszüntetését, vagyis ígéretet tett a MEFESZ által 16 pontban összefoglalt követelések megvalósítására. Új testületek jöttek létre, megalakult a Magyar Értelmiség Forradalmi Bizottsága, valamint a Magyar Ifjúság Forradalmi Pártja. Másnap a szovjet csapatok megkezdtek kivonulásukat a fővárosból, a felkelők egy része fegyverletételről tárgyalt Nagy Imre miniszterelnökkel, a legtöbb vidéki városban az új forradalmi szervezetek vezetésével helyreállt a rend.

Október 30-án a szovjet kormány nyilatkozatot adott ki, amelyben jelezte, hogy kész tárgyalni csapatainak magyarországi teljes kivonásáról is. Úgy tűnt, ideiglenesen győzött a forradalom, Nagy Imre délutáni rádióbeszédében bejelentette a többpártrendszer bevezetését, és még azokban a napokban összesen kilenc politikai párt alakult újjá. Közben számos pártszékházat foglaltak el a fegyveres csoportok, a börtönökben pedig megkezdődött a politikai foglyok kiszabadítása. Október utolsó napján részben csökkent a forradalmi hangulat, Nagy Imre Kossuth téren tartott beszédében bejelentette, hogy tárgyalások kezdődtek az ország Varsói Szerződésből való kilépéséről, a szovjet csapatoknak el kell hagyniuk az országot, október 23-át pedig nemzeti ünneppé nyilvánítja. A bejelentés ellenére a szovjet alakulatok még mindig a fővárosban tartózkodtak, és újabb csapatok érkeztek az országba. A magyar kormány kormányküldöttséget nevezett ki, hogy Varsóban tárgyaljon a Szovjetunió kormányküldöttségével a Varsói Szerződés felmondásának végrehajtásáról, valamint a Magyarországon állomásozó szovjet csapatok kivonásáról. Ugyanakkor a kormány szóbeli jegyzékben tiltakozott a továbbra is folytatódó magyarországi szovjet csapatmozgások ellen.

November 3-án ismét átalakulás történt a kormányban, és bár időközben Kádár János megmagyarázhatatlan módon eltűnt, Nagy Imre javaslatára továbbra is a kormány tagja maradt.

A parlamentben délelőtt megkezdődtek a magyar-szovjet katonai tárgyalások a csapatkivonások részleteiről, a hősi emlékművek megóvásáról, az ünnepélyes búcsúztatásról. A magyar oldal azt ígérte, mindent meg fog tenni, hogy a teljes egyenjogúság és függetlenség alapján nyílt, becsületes viszonyt alakítson ki Magyarország és a Szovjetunió között. A tárgyalások az esti órákban folytatódtak, azonban a szovjet titkosszolgálat, a KGB vezetője a tárgyalóteremben váratlanul letartóztatta a magyar katonai küldöttséget. Szovjet támadás indult Budapest és a nagyobb városok ellen. Minderről Nagy Imre a hajnali órákban szerzett tudomást. Élete utolsó szabad megnyilatkozásaként a következőket mondta a rádióban: *„Itt Nagy Imre beszél, a Magyar Népköztársaság minisztertanácsának elnöke. Ma hajnalban a szovjet csapatok támadást indítottak fővárosunk ellen a nyilvánvaló szándékkal, hogy megdöntsék a törvényes magyar demokratikus kormányt. Csapataink harcban állnak! A kormány a helyén van! Ezt közlöm az ország népével és a világ közvéleményével!”* Ezt követően a kormány rádión keresztül kérte a szovjet csapatokat, hogy ne lőjenek, azonban az adás váratlanul megszakadt. A szovjet túlerő láttán a magyarok nem kísérelték meg a fegyveres ellenállást, így valamennyi csapatunkat lefegyverezték a szovjetek. Egyedül a fővárosban folytatták a harcot a felkelők, de így sem sikerült megakadályozniuk, hogy a szovjetek elfoglalják a

Belügy- és a Honvédelmi Minisztériumot, valamint a Budapesti Rendőr-főkapitányság épületét. Az aznapi áldozatok száma meghaladta a százat, a magyar csapatok sokat veszítettek erejükből. A harcok a következő egy hétben is folytatódtak, rádión keresztül további ellenállásra szólították fel a magyarokat, de reménytelenül, hiszen a forradalom és szabadságharc kimenetele egyértelműen eldőlt. A magyarok ereje kevés volt a szovjet csapatok ellen, de kitartásukat és bátorságukat tekintve mégis győztesei voltak a küzdelemnek. Erre utal Bibó István, az '56-os események egyik szereplője is, aki úgy fogalmaz: a szabadság ott kezdődik, ahol megszűnik a félelem. Minden év októberében felidézzük az '56-ban történeteket. Forradalom és szabadságharc: ezekkel a szavakkal foglaljuk össze a közel három héten át tartó eseményeket. De a megemlékezések és ünnepi beszédek elhangzása közben vajon belegondolunk-e abba, mit jelentenek ezek a szavak? Mit jelent hétköznapi hősként, elszánt, bátor fiatalokként szembemenni a politikai rendszerrel, forradalmat csinálni és egy olyan fontos érték miatt harcolni, mint a szabadság? Ma, 60 évvel az események után különösen fontos, hogy belegondoljunk ezeknek a szavaknak az igazi jelentésébe, ugyanakkor méltóképpen és büszkén emlékezzünk azokra a pesti srácokra, akik az életük árán harcoltak egy jobb világért, a hazájukért és a magyar nemzet megmaradásáért. ●

A forradalom és szabadságharc 60. évfordulója alkalmából tavaly ősszel létrejött az 1956-os Emlékbizottság, amelynek legfőbb feladata az emlékvéhez kapcsolódó rendezvények megszervezése, a különböző pályázatok koordinálása és az 1956-os események megismertetése – főként a fiatalokkal. Az emlékévet Áder János köztársasági elnök nyitotta meg 2016. február 25-én, a kommunizmus áldozatainak emléknapján.

Az évfordulóhoz köthető programok kiemelt szereplője a budapesti Terror Háza Múzeum, amely Magyarországon eddig egyedülálló virtuális kiállítással várja az érdeklődőket. Az *Egy akaraton 1956-2016* című időszakos kiállítás testközelből mutatja be a forradalom legfontosabb eseményeit. Emellett imázsfilm és dal készült az '56-os forradalom emlékére, Pesti Srácok Emlékpark nyílt Józsefvárosban. Szintén a szabadságharcot idézik a Budapest épületein megjelent óriási falfestmények és épülethálók. További eseményeket, konferenciákat, filmvetítéseket is szerveznek a 60. évforduló apropóján, a rendezvénysorozathoz egyetemünk is csatlakozik saját szervezésű programokkal.

Virtuális valóság idézi meg 1956 hőseit

Terror Háza Múzeum

Egyedülálló időszaki kiállítással készült az 1956-os forradalom emlékévében a Terror Háza. Az *Egy akaraton 1956-2016* című tárlaton a látogatók testközelből élhetik át a forradalom legfontosabb pillanatait: VR-szemüveget felvéve lehetnek a páratlan élmény részesei.

Eddig csak elképzeltük, milyen drámai, félelmetes vagy éppen felemelő lehetett egy '56-os utcai harc, egy életre szóló búcsúzás, bajtársaink eltemetése vagy egy vallatás – a virtuális valóság segítségével most azonban mindez kezelhetővé válik számunkra. Magyarországon eddig sosem látható módon, hat kisfilm segítségével lehet átélni a magyar történelem sorsfordító pillanatait, miközben a jelenetek részeseivé válhat bárki: mellettünk, előttünk, mögöttünk, felettünk és alattunk történnek az események. Minta csak ott lennének velük, a forradalmárokkal, a pesti sráccokkal, 1956 hőseivel.

A kiállítás Schmidt Mária főigazgató és Tallai Gábor programigazgató koncepciója nyomán készült. Az élethű, 360 fokban megtekinthető jelenetekért, a lebilincselő látványvilágért Magyarország egyik legismertebb filmrendezője, Pálfi György felel. A filmekben pedig olyan ismert színművészek tűnnek fel, mint Trill Zsolt vagy éppen Száraz Dénes.

Café Budapest Kortárs Művészeti Fesztivál 2016

Budapest
2016. október 7-23.

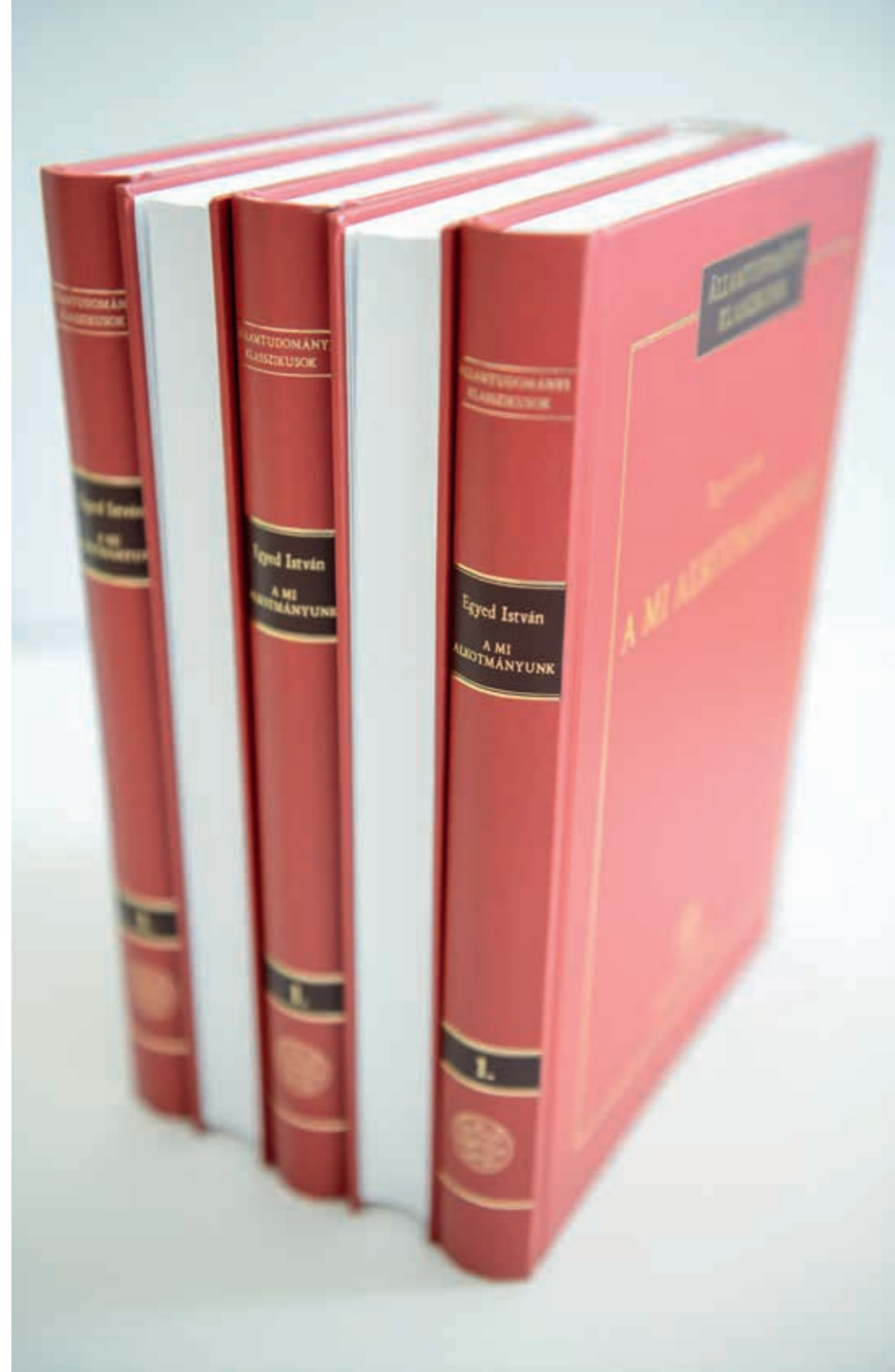
A Budapesti Fesztivál- és Turisztikai Központ és a Műpa által idén 25. alkalommal megrendezett, 17 napon át tartó eseménysorozat a kortárs művészeteket állítja középpontba: könnyű- és komolyzenei koncertekkel, színházi bemutatókkal, táncelőadásokkal és cirкусzal várják az érdeklődőket; kortárs hazai és nemzetközi művészek egyaránt fellépnek. Az események helyszínéül az A38 Hajó, az Akvárium, a Bálna, a BMC, a Millenáris, a Műpa, a Pesti Vigadó, a Várkert Bazár és a Zeneakadémia szolgál. A programkínálat rendkívül színes: zene, színház, tánc, cirкус és kiállítás, valamint gyerekprogramok várják az érdeklődőket. Kiemelt figyelmet szánunk az idén 135 éve született Bartók Béla munkásságának. További információ: www.cafebudapestfest.hu

Múzeumok Őszi Fesztiválja

Szabadtéri Néprajzi Múzeum
Szentendre
2016. október 22-23.

A Múzeumok Őszi Fesztiválja 2016-os programsorozata idén Széchenyi jelmondatát tűzte zászlajára, a Széchenyi-emlékév tiszteletére: *Építs híd! - Híd, ami összeköt!* A rendezvény célul tűzte ki az új múzeumbarati körök létrehozása mellett a meglévő múzeumi tevékenység újjáélesztését. Ehhez a programsorozatához csatlakozott a szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeum is, amely az 1956-os forradalom 60. évfordulója alkalmából a személyes tapasztalatot felidéző *Tanúja voltam* és az '50-es évek vidéki kultúráját, a forradalom mindennapjait feltáró kiállítással készül.

„Egyed István meg nem alkuvó, mélyenszántó gondolkodó jogtudós volt, aki egyaránt művelte az alkotmányjog – korabeli szóhasználat: a magyar közjog – tudományát és a közigazgatási jog stúdiumát is. Egyszerre értője, tanítója és kutatója a történeti alkotmányosság, a helyi önkormányzatok és az elkülönült közigazgatási bíraskodás tanának, mint ahogy a közigazgatás különös részterületein belül jeles ismerője az iparjognak és az iparigazgatásnak. Azonban nem csak az elmélet, a gyakorlat embere is volt: ítélőtáblai bíró, kodifikátorként pedig jeles közjogi törvények alkotója a felsőházi reform és a választási bíraskodás terén.”

Prof. Dr. Patyi András

Megjelent az Államtudományi Klasszikusok sorozat első kötete!

EGYED ISTVÁN: A MI ALKOTMÁNYUNK 1943-BAN ÍRT MŰVÉNEK REPRINT VÁLTOZATA

Kapható a jegyzetboltokban és a Dialóg Campus Kiadó könyvesboltjaiban.

AMBASSADORS FORUM AT
LUDOVIKA

Novemberben is folytatódik a Ludovika Nagyköveti Fórum, a diplomácia és az egyetemi világ képviselőinek találkozóhelye és vitafóruma.

Vendégünk:

SZERGEJEV Vlagyimir Nyikolájevics

Az Oroszországi Föderáció nagykövete

A rendezvénnyel kapcsolatban érdeklődni a NUPS.international@uni-nke.hu e-mail címen lehet.

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE